

УСТАВ
ТЕРРИТОРИАЛЬНОЙ ГРОМАДЫ
ГОРОДА ОДЕССЫ

ОСНОВНЫЕ ЭТАПЫ СОЗДАНИЯ

*Одесская городская
общественная организация
«Лицом к лицу»*

*Одесский общественный
институт социальных
технологий*

Устав территориальной громады города Одессы. Основные этапы создания / Под редакцией В. И. Брудного, А. С. Крупника, А. С. Орловского. – Одесса: ХОББИТ ПЛЮС, 2007. – 160 с.

В настоящей брошюре собраны основные материалы, связанные с разработкой Устава территориальной громады города Одессы в 2006-2007 гг., в том числе: распоряжение Одесского городского головы от 03.08.2006 № 828-01р, Концепция и проект Устава (первая редакция), а также документы, отражающие ход уставного процесса в указанный период.

Брошюра адресована депутатам Одесского городского совета, работникам его исполнительных органов, научным работникам, студентам гуманитарных и юридических специальностей, государственного управления и местного самоуправления, членам общественных организаций и органов самоорганизации, а также всем, кто интересуется вопросами демократического развития города.

Составители:

БРУДНЫЙ Владимир Исаакович, член правления – научный консультант Всеукраинской общественной организации «Ассоциация содействия самоорганизации населения», консультант Одесского городского совета по социальным вопросам, доктор философии;

КРУПНИК Андрей Семенович, директор Одесского общественного института социальных технологий, докторант, доцент, кафедры государственного управления и местного самоуправления Одесского регионального института государственного управления НАГУ при Президенте Украины, кандидат политических наук, доцент;

ОРЛОВСКИЙ Алексей Сергеевич, директор Программы «Усиление влияния гражданского общества» Международного фонда «Возрождение», доцент кафедры права и законодотворческого процесса Одесского регионального института государственного управления НАГУ при Президенте Украины, кандидат юридических наук.

Брошюра издана при финансовой поддержке Международного фонда «Возрождение» в рамках реализации проекта «Устав территориальной громады как основа для демократического развития города Одессы».

© *Брудный В. И., Крупник А. С., Орловский А. С., 2007*

© *Одесская городская общественная организация «Лицом к лицу», 2007*

© *Одесский общественный институт социальных технологий, 2007*

СОДЕРЖАНИЕ

Введение.....	4
Обращение группы разработчиков Устава территориальной громады города Одессы к общественности города Одессы.....	7
Рекомендации Круглого стола «Устав территориальной громады как основа для демократического развития города Одессы» от 26 апреля 2006 года.....	10
Распоряжение Одесского городского головы от 03.08.2006 № 828-01р «О создании рабочей группы по разработке Устава территориальной громады города Одессы.....	12
Сводная таблица предложений, поступивших в ходе общественной экспертизы проекта Концепции Устава территориальной громады города Одессы от 9 февраля 2007 г.	17
Концепция Устава территориальной громады города Одессы	22
Стенограмма общественных слушаний проекта Устава территориальной громады города Одессы (извлечения)	28
Устав территориальной громады города Одессы (проект, первая редакция)	49
Информация об Одесской городской общественной организации «Лицом к лицу».....	156
Информация об Одесском общественном институте социальных технологий	158

ВВЕДЕНИЕ

Каждой территориальной громаде необходимо иметь акт, который четко определяет, каким образом нормы Конституции и законодательства Украины действуют на ее территории с учетом исторических, национально-культурных, социально-экономических и других особенностей. Таким актом согласно Закону «О местном самоуправлении в Украине» является Устав территориальной громады (далее – Устав).

Устав – это документ нормативно процедурного характера, который содержит правовое обоснование, нормы и правила взаимодействия между администрацией, политическими и общественными объединениями, членами территориальной громады. В нем содержатся отсутствующие в законодательстве организационно-правовые основы проведения общих собраний граждан по месту жительства, местных инициатив, общественных слушаний, создания и деятельности органов самоорганизации населения (далее – органов СОН) и т. п.

Важной особенностью Устава является его наивысшая юридическая сила по отношению ко всем нормативным актам органов местного самоуправления: в случае противоречия этих актов Уставу действуют нормы Устава. Вместе с тем как документ универсального характера Устав не заменяет действие законов и подзаконных актов на соответствующей территории, а дополняет и конкретизирует их нормативные требования, закрепляя легитимность деятельности территориальной громады в соответствующих направлениях.

Еще одной особенностью Устава является то, что он применяется только на территории конкретной территориальной громады, причем уставы разных территориальных громад могут значительно отличаться один от другого, поскольку они как никакие другие нормативные правовые акты учитывают местные традиции и особенности.

Особенностью Устава является также его обязательная государственная регистрация при том, что другие нормативные правовые акты органов местного самоуправления государственной регистрации не подлежат.

Таким образом, исходя из важнейших юридических свойств Устава, можно утверждать, что он является своеобразной «малой конституцией» территориальной громады, однако сам он не должен противоречить ни Конституции Украины, ни украинскому законодательству.

Закон Украины «О местном самоуправлении в Украине» не определяет, каким именно большинством от состава представительского органа местного самоуправления должен приниматься Устав. Это должно устанавливаться самим Уставом или регламентом городского совета.

Подготовка концептуальных положений проекта Устава города Одессы началась еще в 1995 году – до принятия Конституции Украины и Закона «О местном самоуправлении в Украине».

На рубеже 1998-1999 годов на обсуждение общественности были представлены сразу три проекта Устава. Первый из них, известный как «Устав города Одессы», был разработан группой специалистов Одесского филиала Украинской Академии государственного управления при Президенте Украины в составе А. П. Якубовского, С. Е. Саханенко и М. Г. Свирина.

Второй проект, который получил название «Хартия города Одессы», был подготовлен Заслуженным юристом Украины А. Г. Мучником и получил одобрение постоянной комиссии Одесского городского совета по совершенствованию структуры управления городом.

Третий проект – «Устав территориальной громады города Одессы» – был представлен заведующим кафедры конституционного права Одесской национальной юридической академии, профессором М. Ф. Орзихом.

Ни один из указанных проектов не копировал модельный (типовый) устав территориальной громады, а все они отличались от него своим новаторским и демократическим духом, в большей или меньшей мере отражая индивидуальность Одессы, особенности ее исторического развития, предлагая нестандартные варианты стратегии развития города.

Однако Одесса как и подавляющее большинство городов Украины «застряла» на этапе разработки проекта устава. Сначала – из-за определенного политического противостояния в городе (1997-1998 гг.), затем – в связи с нежеланием руководства города даже принимать к рассмотрению такой документ. Поэтому все три разработанных в Одессе проекта устава территориальной громады так и не были приняты и остаются известными лишь небольшому кругу специалистов.

В 2003 году городской общественной организацией «Лицом к лицу» был проведен всеукраинский семинар на тему «Устав территориальной громады – основа демократического местного самоуправления», выпущена брошюра «Опыт города Одессы в разработке Устава территориальной громады» (автор А. С. Орловский). Проведен также опрос населения и должностных лиц органов местного самоуправления города, который выявил низкий уровень осведомленности жителей Одессы относительно устава города.

В 2006 году Одесский городской голова поддержал совместную инициативу Одесской городской общественной организации «Лицом к лицу» и Одесским общественным институтом социальных технологий о продолжении работы над Уставом территориальной громады города Одессы. Своим распоряжением от 03.08.2006 № 828-01р он создал рабочую группу и утвердил календарный план разработки, публичного обсуждения и вынесения на рассмотрение городского совета проекта Устава.

В ходе работы над Уставом членами рабочей группы В. И. Брудным, А. С. Крупником и А. С. Орловским была разработана сначала Концепция, а после ее согласования с другими членами рабочей группы – и проект самого

Устава (первая редакция). При этом были сохранены и развиты все ценные идеи, которые содержались в упомянутых выше предыдущих вариантах Устава, учтены новые реалии общественной жизни и опыт создания и применения уставов в других городах Украины. Сама же подготовка этих документов велась открыто, демократично, с широким привлечением специалистов и общественности.

Учитывая большое значение, которое имеет принятие Устава для развития города, решено издать при поддержке Международного Фонда «Возрождение» настоящий сборник, чтобы на завершающем этапе создания «городской конституции» предоставить всем желающим возможность внести в этот процесс свой творческий вклад.

**ОБРАЩЕНИЕ РАЗРАБОТЧИКОВ УСТАВА
ТЕРРИТОРИАЛЬНОЙ ГРОМАДЫ ГОРОДА ОДЕССЫ
К ОБЩЕСТВЕННОСТИ ГОРОДА
(опубликовано в СМИ в июне 2007 г.)**

***ПЕРВЫЙ ЭТАП РАЗРАБОТКИ УСТАВА
ТЕРРИТОРИАЛЬНОЙ ГРОМАДЫ ГОРОДА ОДЕССЫ ЗАВЕРШЕН!***

В соответствии с Законом Украины «О местном самоуправлении в Украине» территориальная громада каждого города вправе иметь собственный Устав – своего рода локальную конституцию. Такой документ должен закреплять права и обязанности горожан, предусматривать механизмы их участия в управлении городом в тесном взаимодействии с местной властью.

Разработка Устава территориальной громады г. Одессы началась еще в 1995 году – до принятия Закона Украины «О местном самоуправлении в Украине». К сожалению, со сменой власти в городе в 1998 году процесс развития в Одессе локальной демократии начал затухать.

Для активизации процесса разработки Устава Одесская городская общественная организация «Лицом к лицу» совместно с Одесским общественным институтом социальных технологий в середине 2006 года при поддержке Международного фонда «Возрождение» начали реализацию проекта «Устав территориальной громады как основа демократического развития города Одессы». Целью проекта была разработка, широкое общественное обсуждение, а в перспективе, и принятие Устава Одесским городским советом.

3 августа 2006 года Одесский городской голова Эдуард Гурвиц издал распоряжение № 828-01р «О создании рабочей группы по разработке Устава территориальной громады города Одессы». Данным распоряжением была создана рабочая группа по разработке Устава и утвержден календарный план подготовки и публичного обсуждения этого документа.

К сожалению, основной проблемой в деятельности рабочей группы стало хроническое отсутствие кворума. Отдельные члены рабочей группы – депутаты городского совета и сотрудники горисполкома не только не приняли участия в разработке первой редакции проекта Устава, но и за весь период ее работы так и не были ни на одном ее заседании. В связи с этим приходилось постоянно переносить заседания, нарушая сроки выполнения основных этапов работы, предусмотренные распоряжением городского головы.

Тем не менее, силами тех членов рабочей группы – представителей общественности города, которые активно работали: председателя ОГОО «Лицом к лицу», кандидата юридических наук Алексея ОРЛОВСКОГО, директора Одесского общественного института социальных технологий, кандидата политических наук Андрея КРУПНИКА, члена правления и научного консультанта городской Ассоциации самоорганизации населения, доктора философии Владимира БРУДНОГО, а также председателя рабочей группы Александра ПРОКОПЕНКО первый этап этой работы был выполнен.

На основе проведенного анализа всего накопленного в Украине и других странах огромного объема материалов об опыте уставной деятельности, а также с учетом наработок предшественников был подготовлен сначала аналитический обзор, затем Концепция Устава, а потом и его первая редакция. На отдельных этапах в обсуждении этих документов принимали участие и члены рабочей группы – известные юристы Михаил БАЙМУРАТОВ и Олег КУТАТЕЛАДЗЕ.

Во исполнение распоряжения городского головы для максимально широкого обсуждения общественностью города проекта Устава на этом этапе его создания усилиями ОГОО «Лицом к лицу» и общественного Института социальных технологий были осуществлены такие мероприятия:

1) проведен круглый стол на тему «Устав территориальной громады: основа для демократического развития города Одессы», в котором приняли участие более 20 представителей общественных организаций, органов СОН и городских органов местного самоуправления;

2) была организована и действует до сих пор горячая телефонная линия «Обсуждаем Устав города» (тел. 738-68-30), по которой с вопросами и предложениями обращаются одесситы;

3) в Пресс-клубе реформ была организована пресс-конференция для журналистов СМИ города о ходе разработки проекта Устава; Концепция Устава и комментарии к ней были опубликованы в СМИ (газетах «Правое дело», «Соседский вестник»), этому была посвящена специальная передача по телеканалу «РИАК» в программе «Ко времени»;

4) разработан, издан и распространен информационный буклет для разъяснения жителям города сути и значения Устава, порядка его создания;

5) на базе ОГОО «Лицом к лицу» 9 февраля 2007 года проведена общественная экспертиза проекта Концепции Устава в форме круглого стола с участием представителей НГО, органов СОН и органов местного самоуправления;

6) проект Концепции Устава был предоставлен всем членам рабочей группы по подготовке проекта Устава, направлен в 30 электронных и печатных средств массовой информации, 70 общественным и благотворительным организациям, более 40 органам самоорганизации населения, ряду вузов и в исполнительные органы городского совета;

7) проведен круглый стол с участием около 20 представителей НГО, органов СОН и органов местного самоуправления, на котором были обсуждены основные положения первой редакции проекта Устава;

8) на базе Одесского регионального института государственного управления НАГУ при Президенте Украины проведены общественные слушания по основной части Устава, связанной с защитой прав и свобод граждан, их участием в управлении местными делами. В слушаниях приняли участие 120 человек – представители СМИ, НГО, органов СОН, ВУЗов,

научные работники, депутаты горсовета и их помощники, а также сотрудники исполнительных органов Одесского горсовета;

9) первая редакция проекта Устава, доработанная с учетом замечаний и предложений, поступивших в ходе круглых столов и общественных слушаний, была представлена на рассмотрение рабочей группы.

Однако, отсутствие кворума на заседании рабочей группы (вновь его проигнорировали практически все депутаты городского совета и отдельные сотрудники горисполкома – члены рабочей группы) привело к тому, что очередное заседание рабочей группы было сорвано.

В этой связи председателю рабочей группы Александру Прокопенко было предложено обратиться к городскому голове с официальной просьбой пересмотреть состав рабочей группы, введя в него более ответственных и работоспособных членов, и продлить официально установленные сроки подготовки Устава.

Полагаем, что подобное поведение членов рабочей группы – депутатов горсовета и сотрудников горисполкома, которые в нарушение своих обязанностей игнорировали заседание рабочей группы и тормозили разработку Устава, свидетельствует об их нежелании содействовать нормальному, демократическому развитию Одессы.

В результате городской голова своим распоряжением создал комиссию для проведения конкурса на определение научного учреждения – разработчика Устава. К сожалению, при этом не была учтена та большая работа, которую на первом этапе создания Устава выполнили представители общественности.

Для того, чтобы работа над Уставом была продолжена активно и с широким участием общественности, мы предлагаем всем заинтересованным общественным организациям, жителям города ознакомиться с текстом подготовленной первой редакции проекта Устава и высказать по нему свои замечания и предложения по адресу: г. Одесса, ул. Маразлиевская, 38, ОГОО «Лицом к лицу», по электронной почте facetoface@gt.com.ua или по телефону «горячей линии»: 738-68-30.

Такая совместная работа над основным документом жизнеустройства города общественности и научного учреждения, несомненно, будет определенной новацией уставотворческого процесса в Украине. Естественным продолжением этого процесса было бы обсуждение окончательного варианта проекта Устава на городской научно-практической конференции перед рассмотрением его городским советом.

Владимир БРУДНЫЙ, Андрей КРУПНИК, Алексей ОРЛОВСКИЙ

Одесская
городская
общественная
организация
„Лицом к лицу“

Круглый стол

«УСТАВ ТЕРРИТОРИАЛЬНОЙ ГРОМАДЫ КАК ОСНОВА ДЛЯ ДЕМОКРАТИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ГОРОДА ОДЕССЫ»

при поддержке
Международного фонда «Возрождение»

Одесский
общественный
институт
социальных
технологий

РЕКОМЕНДАЦИИ

Участники круглого стола «Устав территориальной громады как основа для демократического развития города Одессы», организованного Одесской городской общественной организацией «Лицом к лицу» и Одесским общественным институтом социальных технологий при поддержке Международного фонда «Возрождение» в рамках реализации одноименного проекта, пришли к следующим **выводам**.

Согласно статье 19 Закона Украины «О местном самоуправлении в Украине» каждая территориальная громада города села и поселка может иметь свой Устав, который бы четко определял порядок и особенности действия законов и норм Конституции на территории города с учетом исторических, национально-культурных, социально-экономических и других особенностей.

Устав должен стать **правовым основанием** для налаживания взаимодействия между городской администрацией, политическими и общественными организациями и способствовать процессу формирования территориального сообщества из людей, объединенных совместным проживанием и необходимостью решения общих вопросов.

Устав необходим для защиты прав и законных интересов граждан. В нем должны быть заложены организационно-правовые основы проведения общих сборов граждан по месту жительства, местных инициатив, общественных слушаний, развития органов самоорганизации населения, общественных организаций и т. п.

Но сегодня, к сожалению, большинство жителей нашего города вообще не понимает, что такое Устав, какова его роль в их собственной жизни и жизни города. Таким образом, остро встает вопрос о проведении широкой просветительской кампании среди населения относительно необходимости принятия такого рода документа.

Создаваемый Устав Одессы не должен дублировать действующее законодательство Украины, чем «грешит» модельный устав территориальной громады, разработанный Фондом содействия территориальной реформе, а

развивать и дополнять демократические положения Конституции и законов Украины с учетом современных тенденций развития местного самоуправления и особенностей нашего города.

В частности, в Уставе должны быть прописаны процедуры осуществления контроля общественности за деятельностью органов власти и коммерческих структур на территории города, меры содействия развитию самоорганизации населения по месту жительства, проведение социальной диагностики по выявлению приоритетных проблем, развития социального заказа и различных форм непосредственной демократии.

Для решения указанных выше задач участники круглого стола считают необходимым создать **рабочую группу** из представителей депутатского корпуса, исполнительных органов, общественных организаций, органов самоорганизации населения, ученых, которая бы в соответствии с утвержденным планом смогла организовать все необходимые процедуры по подготовке и общественному обсуждению проекта Устава.

Полагаем, что в основу проекта следует положить существующие наработки одесских авторов, выполненные на протяжении последних лет, но не получившие организационно-правового оформления. Имеются, прежде всего, в виду проекты «Устава города Одессы» (А. Якубовский, С. Саханенко, М. Свирин), «Хартии города Одессы» (А. Мучник) и «Устава территориальной громады города Одессы» (М. Орзих).

Предлагаем провести **общественное обсуждение** проекта Устава в форме общественных слушаний, дискуссий, общественной экспертизы, круглых столов, публикации основных положений Устава в прессе, выступлений членов рабочей группы на радио и телевидении.

Участники круглого стола убеждены, что максимально открытое, гласное с опорой на профессионалов и широкую общественность принятие Устава Одессы позволит на многие годы заложить основу для гармоничного, демократического развития и процветания нашего города.

*Принято единогласно
участниками круглого стола
26 апреля 2006 года*

МІСЬКИЙ ГОЛОВА

ГОРОДСКОЙ ГОЛОВА

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

РАСПОРЯЖЕНИЕ

03 серпня 2006 г.

м. Одеса

№ 828-01 р

Про створення робочої групи
з розробки проекту Статуту
територіальної громади
міста Одеси

Відповідно до статті 19, пункту 20 частини 3 статті 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою врахування історичних, національно-культурних, соціально-економічних та інших особливостей здійснення місцевого самоврядування; створення сприятливих умов для подальшого розвитку міста Одеси, одного з найбільших регіональних центрів України, налагодження конструктивної взаємодії між владними, громадськими та приватними інститутами суспільства:

1. Створити робочу групу з розробки проекту Статуту територіальної громади міста Одеси та затвердити її склад (додаток 1).
2. Затвердити календарний план розробки та публічного обговорення проекту Статуту територіальної громади міста Одеси (додаток 2).
3. Контроль за виконанням цього розпорядження залишаю за собою.

Міський голова

Е. Гурвіц

Додаток 1
до розпорядження
міського голови
від 03.08.06 р.
№ 828-01р

СКЛАД

робочої групи з розробки проекту Статуту територіальної громади міста Одеси

Прокопенко Олександр Адольфович	- голова робочої групи, секретар Одеської міської ради, член виконавчого комітету Одеської міської ради
Орловський Олексій Сергійович	- заступник голови робочої групи, голова Одеської міської громадської організації «Лицом к лицу», голова Всеукраїнської громадської організації «Асоціація сприяння самоорганізації населення», кандидат юридичних наук (за згодою)
	Члени робочої групи
Баймуратов Михайло Олександрович	- доктор юридичних наук (за згодою)
Брудний Володимир Ісаакович	- заступник директора Одеського суспільного інституту соціальних технологій з наукової роботи, радник секретаря міської ради з соціальних питань, член Національної Спілки журналістів України, доктор філософії педагогічних наук (за згодою)
Головатюк-Юзефпольська Ірина Ліонельівна	- голова постійної комісії Одеської міської ради з охорони здоров'я (за згодою)
Дорофеев Віталій Степанович	- голова постійної комісії мандатної, з питань депутатської діяльності та етики (за згодою)
Єремиця Олексій Миколайович	- депутат Одеської міської ради (за згодою)
Іванський Андрій Йосипович	- начальник юридичного управління Одеської міської ради, кандидат юридичних наук
Козир Наталія Іванівна	- депутат Одеської міської ради (за згодою)

Крупник
Андрій Семенович

- докторант, доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування Одеського регіонального інституту Національної академії державного управління при Президентіві України, кандидат політичних наук (за згодою)

Кутателадзе
Олег Джумберович
Мучник

- член Одеської обласної колегії адвокатів (за згодою)
- заслужений юрист України (за згодою)

Олександр Геннадійович
Русінек
Володимир Вікторович

- голова постійної комісії Одеської міської ради із законності та правопорядку (за згодою)

Сушков
Володимир Михайлович

- голова постійної комісії Одеської міської ради з житлово-комунального господарства та тарифної політики

Шпільовий
Костянтин Олегович

- голова постійної комісії Одеської міської ради з транспорту, зв'язку та морегосподарського комплексу (за згодою)

Керуюча справами

Т. Єршова

Додаток 2
до розпорядження
міського голови
від 03.08.2006
№ 828-01р

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

розробки та публічного обговорення проекту Статуту територіальної громади міста Одеси

№	Зміст етапу робіт	Термін виконання	Виконавці
1.	Розробка проекту Концепції Статуту територіальної громади	Липень-серпень 2006 р.	Робоча група
2.	Фахова та громадська експертиза проекту Концепції Статуту	Вересень 2006 р.	Одеський регіональний інститут державного управління НАДУ при Президенті України, Одеська національна юридична академія, Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, Одеський суспільний інститут соціальних технологій, громадські організації
3.	Розробка проекту Статуту	Жовтень 2006 р.	Робоча група
4.	Фахова та громадська експертиза, публічне обговорювання проекту Статуту	Листопад 2006 р.	Одеський регіональний інститут державного управління НАДУ при Президенті України, Одеська національна юридична академія, Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, Одеський суспільний інститут соціальних технологій, громадські організації, жителі міста

5.	Доопрацювання проекту Статуту з урахуванням результатів громадської експертизи та публічного обговорення	Грудень 2006 р.	Робоча група
6.	Розгляд проекту Статуту у постійних комісіях та виконавчих органах міської ради	Грудень 2006 р.	Постійні комісії, виконавчі органи міської ради
7.	Розгляд проекту Статуту сесією міської ради	Січень 2007 р.	Одеська міська рада
8.	Інформування мешканців міста про необхідність прийняття Статуту та про хід його розробки	Постійно	Управління інформації Одеської міської ради

Керуюча справами

Т. Єршова

**СВОДНАЯ ТАБЛИЦА ПРЕДЛОЖЕНИЙ, ПОСТУПИВШИХ В ХОДЕ ОБЩЕСТВЕННОЙ ЭКСПЕРТИЗЫ
ПРОЕКТА КОНЦЕПЦИИ УСТАВА ТЕРРИТОРИАЛЬНОЙ ГРОМАДЫ ГОРОДА ОДЕССЫ
9 ФЕВРАЛЯ 2007 г., С ИХ ОЦЕНКОЙ ЧЛЕНАМИ РАБОЧЕЙ ГРУППЫ**

№	Автор предложения	Содержание предложения	Мнение членов рабочей группы
1	С. Ф. СЛЕСАРЕНОК, председатель органа СОН «Лузановский», председатель НГО «Мама-86 – Одесса»	Включить в Устав механизмы влияния на депутатов городского совета, в том числе механизм их отзыва, если это позволит новый закон о выборах и закон о статусе депутата	Отклонить. Действующее законодательство пока не предусматривает подобной процедуры
		Необходимы механизмы оспаривания гражданами и юридическими лицами решений, принятых горсоветом, горисполкомом и райадминистрациями	Данный механизм существует в виде судебного иска
		Предусмотреть в Уставе местный институт городского омбудсмана, который бы осуществлял контроль за соблюдением прав людей и координировал работу по защите этих прав – по аналогии с институтом Уполномоченного по защите прав человека в Верховной Раде Украины	Принять. Дополнить статьей «Институт городского омбудсмана»
2	Д. А. ЛУНЕВ, председатель органа СОН «Южный В, Г, Д»	Максимально тщательно проработать в Уставе механизмы участия граждан города в подготовке и принятии городским советом и его органами тех решений, которые затрагивают интересы широкой общественности с использованием для этой цели всех существующих форм локальной демократии	Принять. В разделе III предусмотреть подобный механизм

		Предусмотреть финансовое, ресурсное обеспечение реализации Устава, которое, видимо, придется закладывать в городской бюджет	Принять. Включить в решение городского совета об утверждении Устава пункт относительно ресурсного обеспечения его внедрения
3	В. В. ШТЕФАНЕЦ, член правления ассоциации Одесский жилищный союз	Предусмотреть в Уставе механизм ответственности чиновников за свои действия и бездеятельность	Принять.
		Заложить в Устав процедуры ежегодных отчетов городских руководителей перед жителями города	Принять.
		Необходимо организовать массовую кампанию по пропаганде Устава и его положений среди населения	Принять. Будет предусмотрено в решении горсовета одновременно с утверждением Устава
4	А. Л. СИДОРЕНКО, председатель органа СОН «Жеваховский»	Современное общественное мнение по принятию и реализации Устава надо готовить максимально адресно	Принять. Будет учтено в практической работе по подготовке, принятию и реализации Устава
5	А. И. СУБОТИН, заместитель испол- нительного директо- ра Одесского област- ного отделения Ассоциации городов Украины	Отразить в Уставе приоритеты развития города, показать динамику и преемственность этого развития	Принять частично. Детализировать данные вопросы в Уставе нецелесообразно в связи с частой сменой условий и приоритетов развития
		Дополнить предложение о введении института городского омбудсмена институтом защиты прав детей и молодежи	Принять.

		Дополнить Устав механизмами защиты прав граждан как потребителей продукции	Отклонить. Данные механизмы предусмотрены Законом Украины «О защите прав потребителей»
6	Л. И. ШТЕКЕЛЬ, редактор городской газеты «Правое дело»	Характеристика города не должна быть в Уставе слишком большой и детальной, поскольку эти данные могут со временем меняться	Принять.
		Требует детализации и усовершенствования система работы с жалобами и обращениями граждан в сторону повышения степени реализации этих обращений по существу	Отклонить. Работа с жалобами и обращениями граждан детально предусмотрена действующим Законом Украины «Об обращениях граждан» и подзаконными актами Кабинета Министров Украины
		Личные права граждан перед предприятиями-монополистами должны быть больше защищены	Отклонить. Достигается за счет консультационного сопровождения борьбы граждан за свои права с предприятиями-монополистами
		Необходимо включить механизмы взаимодействия кондоминиумов с органами СОН и ДЕЗами	Принять.

		В Уставе требуют своей регламентации и вопросы взаимоотношений различных политических сил города, а также общественности с партийными структурами с целью реализации различных групп интересов	Принять. Будет предусмотрено в разделе III Устава
7	Е. П. МАЛЬНЕВ, председатель ассоциации Одесский жилищный союз	Территориальная громада должна иметь свободный доступ к информации о том, какая городская собственность ей принадлежит (жилые и нежилые помещения, земля и др.) и о ее стоимости, причем с регулярной переоценкой	Принять частично. Будет принято как перспективная задача, которая подлежит решению после проведения всей инвентаризации городской земли и в приложении к Уставу
		Необходимо выработать систему критериев оценки работы чиновников и включить их в общую систему оценки работы власти	Принять.
		Предусмотреть в Уставе разработку требований к различным видам договоров на все основные виды услуг, включающие механизмы предъявления претензий и ответственности	Принять частично. Будет учтено в приложении при последующей отработке форм договоров
		Предусмотреть обязательное участие представителей общественности в разработке и внедрении тарифов, а также средства общественного воздействия на неплательщиков коммунальных платежей и других нарушителей общественных правил в городе.	Принять. Будет учтено.
		В Уставе должны быть прописаны механизмы решения вопросов о даче разрешения на размещение объектов на определенной территории на конкурсной основе.	Принять.

		Состав районных и городских административных комиссий должен утверждаться на сессии городского совета и включать не менее 50% представителей общественности	Рассмотреть данное предложение с участием депутатского корпуса
8	А. Г. МОЧАРСКИЙ, председатель органа СОН «Дружный»	Каждый житель города должен глубоко прочувствовать суть Устава, для этого необходима последовательная работа по его популяризации	Принять. Будет учтено в работе по популяризации Устава
9	А. С. ОРЛОВСКИЙ, председатель ОГОО «Лицом к лицу»	Необходимо предусмотреть изучение Устава в средней школе и в общественных организациях	Принять. Будет предусмотрено в решении горсовета об утверждении Устава
		Предусмотреть статью, предусматривающие порядок учреждения и награждения наградами, почетными званиями и т.д., учреждаемыми на местном уровне	Принять.
10	А. С. КРУПНИК, директор Одесского общественного института социальных технологий	Включить в Устав механизм оценки соответствия решений и действий органов власти, предприятий и организаций нормам Устава – возможно, в форме третейского суда	Принять. Будет предусмотрено в главе V
		В Уставе в качестве краеугольных камней должны быть заложены принципы демократии, гуманизма, экономической и социальной активности, ответственности и др.	Принять.
		В Уставе должны быть заложены механизмы согласования интересов различных общественных, политических, экономических, социальных групп города, различных национальностей и конфессий	Принять. Будет отработано в соответствующих статьях Устава
		Необходимо подготовить и принять специальную программу внедрения Устава в жизнь. Нужна координация всех здоровых сил города, заинтересованных в принятии именно такого, демократического Устава	Принять. Такое поручение будет содержаться в решении горсовета об утверждении Устава.

КОНЦЕПЦІЯ

Статуту територіальної громади міста Одеси

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Створення Статуту територіальної громади міста Одеси (далі – Статуту) здійснюється робочою групою, сформованою за розпорядженням міського голови від 03.08.2006 № 828-01р.

Процес створення Статуту здійснюватиметься у **три етапи**.

На першому етапі розробляється проект Концепції Статуту, яка виноситься на фахову експертизу та широке громадське обговорення, після чого доопрацьовується з урахуванням зауважень та пропозицій, що надійшли у ході експертизи та обговорення.

На другому етапі на основі доопрацьованої Концепції розробляється проект основної частини Статуту, який знов піддається фаховій експертизі та громадському обговоренню, доопрацьовується та згідно із Регламентом Одеської міської ради виноситься на її розгляд. Статут вступає у дію після затвердження його міською радою або у разі її незгоди – на міському референдумі.

На третьому етапі відповідно до концептуальних положень, які містяться в основній частині Статуту, розробляються та затверджуються Одеською міською радою нормативні акти локального регулювання (положення), які є його невід'ємною складовою і формують комплекс додатків до Статуту. Розробка цих нормативних актів здійснюється у терміни, встановлені при затвердженні Статуту, за активною участю громадськості.

Громадське та фахове обговорення проектів проводиться у формі круглих столів, науково-практичних семінарів, громадських слухань, розгляду індивідуальних і колективних звернень за широкою участю ЗМІ та в інших формах, які дозволяють усім бажаючим висловити свою думку відносно створеного Статуту та його окремих положень.

2. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО СТАТУТУ

Статут розробляється на підставі частини 1 ст. 19, п. 48 частини 1 ст. 26 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”.

Статут має встановлювати порядок реалізації на території міста Одеси гарантованого Конституцією та законами України права на здійснення місцевого самоврядування, а також регламентні правила і процедури реалізації цього права з урахуванням історичних, національно-культурних, соціально-економічних та інших особливостей здійснення місцевого самоврядування у місті.

Статут має визначити предмети відання міста, його територіальний устрій, систему та статус органів міського самоврядування, порядок їх форму-

вання, взаємодії, повноваження, правову, економічну і фінансову основи здійснення місцевого самоврядування у місті Одесі.

Розвиваючи та доповнюючи норми чинного законодавства України, Статут має закріпити функції та повноваження органів місцевого самоврядування у місті, права та обов'язки посадових осіб місцевого самоврядування, а також встановити порядок відповідальності цих органів та посадових осіб перед територіальною громадою. Крім того, у Статуті мають бути передбачені механізми солідарної відповідальності влади і громади за стан справ у місті.

Статут має визначити права та обов'язки членів територіальної громади міста, а також форми прямого волевиявлення жителів (за допомогою виборів, референдумів, загальних зборів, громадських слухань, місцевих ініціатив, звернень громадян тощо) та їхньої участі у діяльності органів міського самоврядування, зокрема у вирішенні питань місцевого значення.

Статут має зафіксувати пріоритети діяльності органів місцевого самоврядування у місті, до яких мають належати максимально повне виявлення, задоволення та узгодження соціальних потреб та інтересів мешканців, їх соціальний захист, обов'язковість дотримання усіма норм моралі, збереження міжнаціонального та міжконфесійного миру і злагоди.

Статут має містити механізми вираження, реалізації та захисту прав та законних інтересів громадян та інших суб'єктів, що діють на території міста, передбачити можливість реалізації власних інтересів мікрорайонів на мікрорайонному та районному рівнях.

Статут має закріпити статус Одеси як міста, відкритого для зв'язків та тісного співробітництва із зовнішнім світом. Одночасно Статут має забезпечувати адекватні форми захисту інтересів міста та його мешканців у відносинах із зовнішніми суб'єктами політичного, економічного та інших видів впливу.

Створюючи стабільні умови життєдіяльності, Статут має визначити основні напрями розвитку територіальної громади міста. В ньому мають бути закладені механізми співпраці та взаємної участі владних, комерційних і некомерційних структур у підтримці, удосконаленні та розвитку міста.

Дія Статуту має розповсюджуватись на діяльність усіх органів, що знаходяться на території міста, посадовців органів публічної влади, підприємств, установ і організацій, незалежно від їх форм власності та організаційно-правових форм, громадських об'єднань, громадян.

Норми Статуту мають вищу юридичну силу по відношенню до інших норм та нормативних актів локального рівня, які видаються та приймаються органами місцевого самоврядування на території міста Одеси.

Статут має відповідати наступним **критеріям**:

- реальності (відповідати чинному законодавству, розвивати його та регулювати існуючі в ньому протиріччя);

- політичної нейтральності (забезпечувати умови для реалізації сталої, послідовної місцевої політики за умов змін у політичній сфері);
- системності (забезпечувати комплексний підхід до регламентації об'єкту регулювання та створювати певну цілісність, єдність);
- креативності (поєднувати адміністративні та демократичні методи управління);
- спадкоємності (зберігати стабільні умови життєдіяльності територіальної громади при обранні представницьких органів нового скликання);
- динамізм (своєчасно реагувати на зміни чинного законодавства та трансформаційні процеси в українському суспільстві).

При розробці Статуту **необхідно:**

- врахувати сучасну правову політику у сфері місцевого самоврядування і законопроектної роботи Верховної Ради України;
- уникнути відтворення правоположень чинного законодавства з метою додержання відповідного рівня правового регулювання та спрощення процесу приведення Статуту у відповідність із змінами чинного законодавства;
- обмежити кількість відсилочних норм;
- створити праворегулятивну можливість прямої дії статутних норм;
- забезпечити інформаційну доступність нормативних формулювань для населення;
- передбачити механізми моніторингу ефективності дії самого Статуту та його своєчасного коригування.

У цілому Статут має закласти основи громадянського суспільства на території міста Одеси.

3. ОСНОВНІ ФУНКЦІІ СТАТУТУ

Здійснюючи регуляторний та реформаторський вплив на різні сфери життя територіальної громади міста, Статут має виконувати такі основні **функції:**

- легітимну – визначення легітимності громади та її суб'єктів;
- управлінську – визначення умов для ефективного управління;
- регуляторну – встановлення загальних норм регулювання взаємин між суб'єктами громади;
- правотворчу – уточнення правового поля діяльності суб'єктів громади;
- інноваційну – забезпечення динаміки розвитку міста відповідно до стратегічного плану, закріплення механізмів інноваційних процесів;
- реформаторську – створення передумов для реформування життя міста;

- правозахисну – визначення прав, свобод та обов'язків суб'єктів громади, гарантій, відповідальності та способів їхнього захисту;
- етичну – визначення норм та правил взаємин суб'єктів громади.

4. ПРЕДМЕТИ ВІДАННЯ СТАТУТУ

До предметів відання міського самоврядування та відповідно Статуту мають належати наступні основні питання місцевого значення:

- 1) ухвалення та зміна Статуту міської громади, інших нормативно-правових актів локального регулювання, контроль за їх дотриманням;
- 2) встановлення меж міста Одеси та конституювання його як адміністративно-територіальної одиниці України;
- 3) адміністративно-територіальний устрій міста, визначення районного поділу міста, меж та найменувань його районів;
- 4) закріплення статусу територіальної громади міста Одеси;
- 5) облік громадян, що проживають в місті Одесі, складання і ведення реєстру громадян-виборців;
- 6) забезпечення врахування історичних, національно-культурних, соціально-економічних та інших особливостей здійснення місцевого самоврядування у місті Одесі;
- 7) комплексний соціально-економічний і культурний розвиток міста;
- 8) розвиток інфраструктури економіки міста;
- 9) раціональне використання міських земель, контроль за їх використанням;
- 10) регулювання використання водних об'єктів місцевого значення, родовищ корисних копалини, а також надр для будівництва підземних споруд місцевого значення;
- 11) управління, володіння, користування та розпорядження муніципальною власністю;
- 12) міські фінанси, формування, затвердження і виконання міського бюджету, встановлення місцевих податків, зборів, платежів і порядку їх зборів, вирішення інших фінансових питань місцевого значення;
- 13) використання і утримання комунальних житлових і нежитлих приміщень;
- 14) благоустрій та озеленення території міста;
- 15) комунальне дорожнє будівництво і утримання міських доріг, вулиць, площ, мостів;
- 16) організація, підтримка і розвиток систем енерго-, газо-, тепло-, водопостачання, каналізації, збору, утилізації та переробки побутових відходів;

- 17) організація забезпечення населення паливом;
- 18) організація, утримання і розвиток комунальних установ дошкільної, основної загальної і професійної освіти;
- 19) організація, утримання і розвиток комунальних установ охорони здоров'я;
- 20) забезпечення санітарного благополуччя території і населення міста;
- 21) забезпечення соціальної підтримки населення;
- 22) організація та діяльність органів міського самоврядування по здійсненню опіки і опікування над дітьми, що залишилися без піклування батьків;
- 23) сприяння зайнятості населення;
- 24) розвиток і підтримка підприємництва в місті;
- 25) створення умов для забезпечення населення послугами оптової і роздрібною торгівлі, громадського харчування і побутового обслуговування;
- 26) створення умов для житлового і соціально-культурного будівництва;
- 27) архітектура, будівництво, реконструкція та містобудівельна політика міста Одеси з урахуванням його історичної та культурної спадщини;
- 28) створення умов для житлового і соціально-культурного будівництва;
- 29) охорона громадського порядку, організація і утримання комунальних (муніципальних) органів охорони громадського порядку, здійснення контролю за їх діяльністю;
- 30) організація надання ритуальних послуг, утримання місць поховання;
- 31) організація, сприяння транспортному обслуговуванню населення і комунальних установ;
- 32) організація забезпечення населення послугами зв'язку;
- 33) збереження та утримання пам'яток історії і культури, що знаходяться у комунальній власності;
- 34) створення умов для діяльності і розвитку закладів культури в місті;
- 35) створення умов для організації культурно-видовищних заходів;
- 36) створення умов для розвитку фізичної культури і спорту у місті, будівництво та утримання комунальних об'єктів фізкультурного та спортивного призначення;
- 37) участь в охороні навколишнього середовища на території міста;
- 38) організація та утримання комунальної інформаційної служби, створення умов для діяльності засобів масової інформації;
- 39) забезпечення протипожежної безпеки, організація та утримання муніципальної пожежної служби;

40) організація і утримання комунальних архівів;

41) інші питання, не віднесені законодавством до ведення органів державної влади.

До Статуту мають бути включені норми, які недостатньо врегульовані чинним законодавством України або не підлягають законодавчому врегулюванню, зокрема:

- форми оповіщення громадян про роботу органів самоврядування;
- форми участі населення міста у діяльності міського самоврядування (вибори, референдуми, загальні збори, громадські слухання, місцеві ініціативи, звернення громадян тощо);
- розподіл територіальної громади міста на дрібніші одиниці з власними представництвами;
- утворення та діяльність органів самоорганізації населення;
- затвердження договорів між об'єднаннями громадян та територіальною громадою міста з органами місцевого самоврядування;
- порядок створення різного роду комісій, робочих груп, інших колегіальних органів;
- визначення структури та чисельності виконавчих органів місцевого самоврядування;
- правила прийняття і звільнення з роботи муніципальних службовців, правила оплати їхньої праці;
- порядок реалізації права осіб чи організацій знайомитись з адміністративними актами самоврядування.

5. СТРУКТУРА СТАТУТУ

У структурі Статуту має бути передбачено збалансоване поєднання положень, що містять детально викладені правові норми, та положень, що містять певні принципи установи, які детально реалізуються в окремих нормативних актах локального регулювання, що розробляються і приймаються у тому же порядку, що і сам Статут. Структура Статуту, що пропонується, наведена у самому тексті Статуту.

*Проект Концепції Статуту підготовлений членами робочої групи
В. І. Брудним, А. С. Крупником О. С. Орловським*

СТЕНОГРАММА ОБЩЕСТВЕННЫХ СЛУШАНИЙ ПРОЕКТА УСТАВА ТЕРРИТОРИАЛЬНОЙ ГРОМАДЫ ГОРОДА ОДЕССЫ (извлечения)

Алексей ОРЛОВСКИЙ, председательствующий, заместитель председателя рабочей группы по разработке проекта Устава территориальной громады города Одессы, учредитель Одесской городской общественной организации «Лицом к лицу», доцент кафедры права и законотворческого процесса Одесского регионального института государственного управления НАГУ при Президенте Украины, кандидат юридических наук:

Уважаемые участники общественных слушаний, дорогие друзья!

Сегодня мы по уже сложившейся традиции проводим общественные слушания, на которых рассматривается проект нормативно-правового акта, который должен быть представлен на рассмотрение Одесского городского совета. На этот раз в центре нашего внимания будет проект «локальной конституции» – Устава территориальной громады города Одессы. Хотя, если быть более точным, учитывая достаточно большой объем этого документа, мы предлагаем сегодня рассмотреть лишь часть положений Устава, которые касаются, прежде всего, регламентации вопросов развития непосредственной демократии, а также участия общественности в практической деятельности органов местного самоуправления Одессы.

Мы не случайно выбрали для обсуждения именно эту группу вопросов, поскольку среди участников общественных слушаний, наряду с депутатами горсовета, представителями исполнительных органов Одесского горсовета, учеными, слушателями Одесского регионального института государственного управления НАГУ при Президенте Украины (в том числе из других регионов Украины), СМИ, в зале присутствует достаточно большое количество представителей третьего сектора, лидеров общественных организаций и органов самоорганизации населения.

Организаторами же сегодняшних слушаний выступают Одесский городской совет, Одесская городская общественная организация «Лицом к лицу», Одесский общественный институт социальных технологий, ОРИДУ НАДУ при Президенте Украины. Слушания проводятся при поддержке Международного фонда «Відродження» в рамках реализации ОГОО «Лицом к лицу» проекта «Устав территориальной громады как основа для демократического развития города Одессы».

Хочу также напомнить, что 3 августа 2006 года Одесским городским головой было издано распоряжение, которым была создана рабочая группа по разработке проекта Устава территориальной громады. Этот документ предусматривает также проведение ряда мероприятий, направленных на популяризацию идеи принятия Устава и его широкое общественное обсуждение. В частности, этот документ предусматривает проведение общественной экспертизы этого проекта, что мы с вами сегодня и планируем сделать.

Кроме этого, в дальнейшем мы планируем проведение аналогичных мероприятий в других вузах нашего города, где готовятся, прежде всего, юристы и специалисты в области местного самоуправления. Кроме проведения такого рода тематических общественных обсуждений, когда проект будет иметь более-менее завершённый вид, мы предусматриваем проведение широких, максимально массовых общественных слушаний с участием, прежде всего, депутатов городского совета, представителей общественности, представителей средств массовой информации, политических партий и т.п.

Для нас, представителей рабочей группы, созданной распоряжением городского головы, настоящие слушания являются чрезвычайно важными. Это важно для того, чтобы рабочая группа могла на основании подготовленной концепции и первичного текста проекта Устава дальше продолжать свою работу и довести подготовленный документ уже до логического оформления.

Хочу отметить, что история подготовки Устава территориальной громады города Одессы имеет достаточно большую, если можно так сказать, «бороду», поскольку началась еще 12 лет назад.

В 1995 году с подачи постоянной комиссии Одесского городского совета по законности и правопорядку была инициирована разработка первой Концепции Устава территориальной громады города Одессы. Она в свое время прошла даже обсуждение в стенах Одесского городского совета. Депутаты городского совета II созыва рассматривали проект этой концепции и его поддержали. Обращаю ваше внимание на то, что подготовка того документа происходила еще в отсутствие законодательства, которое давало бы право местным советам, в частности, городскому совету, подготавливать и принимать такого рода документы. Ведь на тот момент в нашей стране не было еще ни нынешней Конституции, ни Закона Украины «О местном самоуправлении в Украине», которые предусмотрели возможность разработки такого рода документа.

Это была настоящая новация, которая была поддержана городской головой Эдуардом Иосифовичем Гурвицем. Но, в дальнейшем, из-за известных политических противоречий и противостояния, которые наблюдались в городе в последующие годы, к сожалению, подготовленный документ дальнейшего своего развития не получил. Уже после этого были приняты и Конституция Украины, и Закон Украины «О местном самоуправлении в Украине», и прочие документы, которые определили правовые рамки того документа, который может быть принят в каждом населенном пункте Украины.

После этого в 1999-2000 годах в городе Одессе появились три проекта Устава территориальной громады. Правда, они не были представлены на широкое обсуждение, но, тем не менее, как проекты они существовали. Речь идет о проекте Хартии города Одессы, автором которой является Александр Геннадиевич Мучник. Второй вариант Устава – это проект Устава

территориальной громады города Одессы, автором которой был Марк Филиппович Орзих. И, наконец, это проект Устава города Одессы, автором которой был авторский коллектив Одесского филиала Украинской Академии государственного управления при Президенте Украины во главе с Сергеем Егоровичем Саханенко, который здесь присутствует, и, я надеюсь, сегодня выступит.

После этого, при предыдущем городском руководстве, было предпринято две попытки создать рабочие группы. Однако дальнейшее издания распоряжений городского головы процесс не пошел: эти рабочие группы по-сути ничем не занимались. Дважды формировались персональные составы этих рабочих групп и, к сожалению, никакого развития. Уставной процесс «подвис» и дальнейшего развития не получил.

Весной 2006 года Одесская городская общественная организация «Лицом к лицу» начала реализацию при поддержке Международного фонда «Возрождение» специального проекта, целью которого было «пробуждение» уставного процесса в нашем городе, а также подготовка соответствующего варианта «локальной конституции». В августе месяце, как я уже анонсировал выше, по распоряжению городского головы уставной процесс был заново реанимирован, в результате чего появилась рабочая группа по разработке проекта Устава территориальной громады.

Хочу обратить Ваше внимание, что в нашем рабочем президиуме, в частности, представлено пять членов этой рабочей группы, которым я и хотел бы предоставить слово.

Андрей КРУПНИК, член рабочей группы по разработке проекта Устава территориальной громады города Одессы, директор Одесского общественного института социальных технологий, докторант, доцент кафедры государственного управления и местного самоуправления Одесского регионального института государственного управления НАГУ при Президенте Украины, кандидат политических наук, доцент:

Дорогие друзья!

Все знают, что в Одессе есть катакомбы. Представьте себе, что вы в них оказались. Как оттуда выбираться? Лабиринт очень сложный. Можно сидеть ждать – может помощь придёт. Можно попытаться, тыкаясь в свободные проемы, может быть выбраться. Но, оказывается, есть способ, благодаря которому мы можем наверняка выйти из любого лабиринта. Для этого надо просто двигаться, придерживаясь одной из стен рукой. И если в этом лабиринте есть выход – мы его обязательно найдем. По такому же принципу, шаг за шагом, поэтапно наша рабочая группа пытается выбраться из лабиринтов, о которых сказал Алексей Сергеевич, в поиске самого оптимального решения – Устава города. Мы, работая над проектом нашего Устава, оказались уже в нашей стране, можно сказать, далеко не первыми. До

нас приняты уставы примерно в 60% крупных городов. Есть уставы и в населенных пунктах поменьше. Мы, прежде всего, изучили опыт тех уставов, которые уже существуют сегодня и в Украине, и за ее пределами. Это города – Днепропетровск, Донецк, Запорожье, Луганск, Николаев, Львов, Прилуки, Киев, Москва, Челябинск, Санкт-Петербург. То есть, мы изучили весь спектр подобных документов. И мы хотим создать такой нормативный акт, который бы помог нам нормально жить.

Что сделано на данный момент с момента создания рабочей группы? В первую очередь разработана концепция. То есть мы попытались договориться об основных принципах, на которых будет построен Устав, а также кратко наметили его структуру. Во время проведенной ранее общественной экспертизы поступило много замечаний и предложений по совершенствованию концепции. У вас есть на руках эта концепция, а также поступившие замечания и предложения. В результате мы значительно изменили и структуру самого Устава и содержательное насыщение каждой его статьи.

В частности, мы усилили механизмы реального участия граждан в управлении городом. Было предложение о создании института уполномоченного по правам человека на городском уровне. Как результат, мы предлагаем ввести институт городского омбудсмена, по аналогии с государственным омбудсменом. Мы предлагаем узаконить механизм общественной экспертизы проектов тех важных документов городского совета, которые затрагивают интересы всей территориальной громады.

Мы «развили» механизмы ответственности чиновников, должностных лиц городского совета и горисполкома за их действия или бездействие. Добавили регулярные отчеты должностных лиц, информирование о своей деятельности. Мы предусматриваем, чтобы в каждом рабочем коллегиальном органе городского совета и исполкома обязательно присутствовали представители общественности. Присутствующие здесь представители органов самоорганизации населения знают, что мы в этом направлении уже давно движемся: то ли речь идет о приемке дома в эксплуатацию из ремонта, то ли речь идет о решении вопросов о землеотводе или подобных вопросов нашей жизни, которые непосредственно нас затрагивают.

Правильно сказал Алексей Сергеевич, что мы использовали наработки наших коллег-одесситов. Конечно, то, что у нас сейчас получается, выглядит пока немножко разношерстно. Мы понимаем, что это первая редакция проекта. Мы будем вам очень признательны, если вы выскажете по проекту какие-либо замечания, предложения (пусть даже редакционного характера). Это все будет способствовать улучшению самого Устава.

Мы надеемся, что в процессе такой общественной и даже, можно сказать, профессионально-управленческой, юридической экспертизы мы получим деловые, дополнительные предложения. Мы рассчитываем, что на основе этих предложений уже в ближайшее время мы доработаем как структуру, так и

содержание каждой статьи. И после этого проект Устава будет представлен в городской совет, депутатским комиссиям. И, конечно же, этот процесс так быстро не закончится.

Что еще в этом Уставе мы дополнительно отразили? Вопросы экономической жизни города, вопросы распоряжения городскими финансами. Как правило, эта часть деятельности местной власти всегда отдана на откуп городскому руководству. Но финансы, которыми сегодня распоряжается городской совет, исполком, – это не финансы городской власти. Это наши с вами налоги, это местные налоги и сборы. Поэтому вполне резонно, чтобы в вопросах распоряжения судьбой этих денежных средств, во всех стадиях бюджетного процесса самое активное участие принимали представители общественности. И эти вопросы, если вы обратили внимание, нашли очень глубокое, детальное отражение в Уставе.

Завершая такой короткий обзор, я хочу вам сказать, что на сегодняшний день наш Устав, проект Устава состоит из 125 статей, 11 приложений. Но, работая над каждым конкретным вопросом мы приходим к выводу, что таких приложений, видимо, будет значительно больше. Потому что каждый серьезный вопрос требует детальной регламентации, а в тексте самого Устава это невозможно отразить. Поэтому появляются такие приложения, как положение о социальном заказе, положение об общественной палате и т. д. Это тоже наша новация, которую мы также предлагаем узаконить на городском уровне, чтобы представители общественности, избираемые по определенной демократической процедуре, всегда во всех случаях знали, что без их участия определенные решения городских властей приниматься просто не могут. Таким образом, мы создаем механизм реального народоуправления. Вместе с органами местного самоуправления мы пытаемся эффективно решать проблемы горожан. Мы открыты перед всеми. Мы надеемся, что представители других городов, которые сегодня участвуют в этом обсуждении, тоже внесут свой вклад и увезут отсюда с собой может быть какой-то наш интересный опыт: и проб, и ошибок, и находок.

Андрей ИВАНСКИЙ, член рабочей группы по разработке проекта Устава территориальной громады города Одессы, начальник юридического управления Одесского городского совета, кандидат юридических наук:

Добрый день!

Мне очень приятно присутствовать на данном рабочем совещании и приятно видеть высокую социальную активность всех присутствующих в обсуждении столь важного для города вопроса.

Не буду повторяться по основным критериям предыдущих выступлений. Действительно, вопрос важен и достаточно обидно, что у нашего славного города до сих пор нет «малой Конституции» – нет Устава территориальной громады. Мы проводим работу по изучению опыта иных городов. Уже более сотни или более 120 населенных пунктов приняли такие уставы собственной

жизнедеятельности. Работа предстоит, безусловно, большая и наша общая задача в том, чтобы документ был не декларативным, а эффективно действующим, позволяющим реально устранить, может быть, какие-то недостатки и обозначить приоритеты развития городской общественности, приоритеты, на которые должен ориентироваться город в своем дальнейшем движении, в стратегическом развитии, который позволит достичь выполнения, соблюдения некоторых принципов, которые обозначены в проекте Устава.

Это важнейшее сочетание публичных и частных интересов. Поэтому, очень важно достичь баланса. Баланса между тем, чего хотелось бы достичь и при этом всем остаться в рамках действующего законодательства. Я хочу обратить внимание: и присутствующие депутаты городского совета, и просто люди, неравнодушные к городской жизни знают, что орган местного самоуправления – это конституционно определенный орган и в силу ст. 19 Конституции Украины (норма прямого действия) органы государственной исполнительной власти и органы местного самоуправления обязаны действовать только в рамках, определенных законами. Специальным законом является Закон «О местном самоуправлении в Украине». В частности, ст. 26 данного закона определяет исключительные полномочия, исключительную компетенцию Одесского городского совета. В тоже время Закон «О местном самоуправлении в Украине» является системным нормативным актом. Он определяет самостоятельные полномочия исполнительных органов совета. А статьи с 27-ой по 36-ю содержат перечень полномочий делегированных исполнительным органам городского совета органами государственной исполнительной власти. Любые предложения, которые будут содержаться в Уставе, не могут выходить за рамки требований этого закона. И совет не сможет принять какие-либо предписания, полномочия, которые будут противоречить этому закону.

Также мы должны принять во внимание, что данный проект не один. Какое количество их еще появится? Наверное, по мере продвижения в работе над проектом, по мере возрастания общественного интереса. На сегодняшний день нам известно о трех проектах Устава территориальной громады. Нельзя исключить, что появятся еще и другие. Наверняка, принятие городским советом, утверждение Устава (а такие полномочия прямо предписаны в Законе «О местном самоуправлении в Украине») наверняка, можно предположить, будет происходить на альтернативной основе, к чему, безусловно, будет привлечено большое общественное внимание.

Я хочу всем нам пожелать плодотворного труда. Хочу надеяться, что наш труд, безусловно, взаимный. Поскольку существует масса вопросов и ответов, рабочих обсуждений, обращений и неоднократных встреч, хочется надеяться, что они приведут с наименьшими затратами, с наибольшей эффективностью к наиболее компромиссному и лучшему результату.

Михаил БАЙМУРАТОВ, член рабочей группы по разработке проекта Устава территориальной громады города Одессы, член исполнительного

комитета Одесского городского совета, депутат Одесского областного совета, доктор юридических наук, профессор:

Уважаемые друзья!

Я считаю, что тема, вынесенная сегодня на обсуждение является весьма актуальной. И то количество людей, которое сейчас присутствует, свидетельствует о том, что среди Одесской территориальной громады существует достаточно серьезный массив неравнодушных людей, которые серьезно относятся к проблемам самоуправления, в том числе и самоуправления на уровне города.

Эта проблематика очень серьезная и долгое время она не была реализована в виде Статутов территориальных громад. По сути дела, первые Статуты появились всего лишь 5-7 лет назад, несмотря на то, что мы же более 15 лет живем в условиях независимости. Эта проблематика очень серьезная и именно она проявляется в том, что принимались они очень долго и болезненно. Давайте говорить откровенно: любые Уставы территориальной громады, если внимательно посмотреть, то они во многом содержат положения, которые недоговаривают об очень и очень многом. Почему? Да потому, что местное самоуправление – есть институт, который по сути дела является антагонистом государственному управлению. Вся история становления и развития местного самоуправления – это история постоянной, каждодневной, ежечасной борьбы с государственной властью, с её этатизмом. И то, что на сегодня в Украине действует институт местного самоуправления, как бы его не пытались модифицировать, видоизменять, это является все-таки определенным революционным явлением.

Если мы внимательно посмотрим, что же собой представляет институт местного самоуправления, то мы, проанализировав действующий закон 1997 года, увидим, что это фактически местное государственное управление. Здесь Андрей Иосифович Иванский уже намекнул о некоем списке делегированных полномочий, которые передаются органами государственной исполнительной власти органам местного самоуправления. Так вот дело в том, что как они передаются, так они могут быть и в любой момент отозваны, отобраны и т.д. На сегодняшний день мне, как депутату Одесского областного совета, приходится принимать участие в процессах возврата полномочий Одесским областным советом от Одесской областной государственной администрации. Так как действует нынешние «большинство» в облсовете действовать невозможно, но, по крайней мере, они пытаются вернуть все те полномочия, которые когда-то они либо делегировали сами, либо закон в одностороннем порядке, в соответствии со статьей 44, просто, безапелляционно, в порядке реординации, передал от советов местным государственным администрациям. Ну, принимают они решение – а дальше что? Дают постоянным комиссиям какие-то полномочия по принятию решений без учета материальных, финансовых, организационных ресурсов, без учета вопросов ответственности за принятие решения и т.д. и т.п.

Мы видим, что какие-то определенные процессы по становлению полноценной системы местного самоуправления в государстве имеются. И то желание, которое мы бы хотели видеть, о роли территориальной громады, о ее месте в осуществлении городского территориального местного самоуправления, это же, конечно, проявилось в проекте Устава города. И, я думаю, что это, конечно же, позитивно.

Вместе с тем, я хочу сказать, что хотя в августе 2006 года создана рабочая группа, Концепцию уже родили, но мы никак не можем остановиться на каком-то определенном пределе с точки зрения объема тех вопросов, которые должны быть отражены в Статуте. И здесь не мы виноваты, а виновата наша повседневная жизнь. Потому что, если вы знаете, вопросы местного значения, которые являются основным объектом местного самоуправления, не могут быть полно и точно отражены в законодательстве. Сама жизнь постоянно нам подбрасывает какие-то новые аспекты, которые необходимо решать на уровне местного самоуправления.

Когда-то в одной из своих давних работ, я пришел к выводу, что, оказывается, не на уровне государства существует система защиты прав человека, она существует на уровне территориальной громады, на уровне местного самоуправления. И действительно, подумайте: все наши жизненные самоустремления, вопросы и образования, и здравоохранения, и обеспечения услугами и т.д. решаются на уровне местного самоуправления. Я посчитал, что только отношения гражданства, собственности и военная обязанность (хотя и решаются на уровне местного самоуправления посредством регистраций, посредством призывов в армию и т.д.), это три момента, когда напрямую гражданин имеет дело с государством. Все остальное это есть местное самоуправление. И поэтому, нам бы хотелось, чтобы на общественных слушаниях вы все-таки определили, наверное, исходя из жизненного опыта, тот объем полномочий, который хотелось бы закрепить в Статуте территориальной громады. В процессе работы и ознакомления мы пока набираем ваши предложения. Но это не значит, что все, что вы будете предлагать, будет здесь зафиксировано. Потому что часто территориальная громада перекрестывает со своими полномочиями. Дело в том, что Статут – это проявление своеобразного феномена, называемого «половодье демократии», т.к. именно этот документ утверждает и закрепляет права и полномочия территориальной громады. И граждане хотели бы закрепить их как можно больше механизмов контроля за действующей муниципальной властью. Но, к сожалению, тогда когда подходит вопрос к конкретной работе, конкретному делу, конкретной деятельности по вопросам контроля или по вопросу реализации полномочий территориальной громады, то у нас, знаете, «А где народ? Люди, ау! Где вы?», никого нет. Остается кучка дежурных активистов (не обижайтесь за это), которые действительно равнодушные. В основном, эти люди и тянут весь воз проблем на себе.

Мне бы хотелось, чтобы вы четко определяли, что может территориальная громада, а что не может. Есть варианты предусмотреть механизм ответственности муниципальных служащих. Он сегодня предусмотрен в Кодексе административного судопроизводства, зачем он нам здесь необходим? Хотя может такой раздел и необходим, чтобы сказать, что он осуществляется в соответствии с соответствующим кодексом. Т.е. еще раз напомнить властьпридержащим о том, что территориальная громада города по крайней мере определенным образом осуществляет контроль за этими вопросами.

Здесь есть очень много предложений достаточно смелых, революционного характера. Я понимаю, что мы избираем городского голову всей территориальной громадой, но после того, как он становится легитимным, он становится единоличным должностным лицом. И каждый раз указывать ему здесь, что он, допустим, один раз в неделю должен оглашать по телевизору весь перечень жалоб, которые поступили от Марьи Ивановны и Веры Петровны, это конечно нонсенс. Это определенное пожелание. И если вас Андрей Семенович позвал из катакомб на землю, то я вас (исходя из этого) зову из земли в космос. Понимаете? Это нереально. Мы должны, конечно же говорить, определенным образом учитывая демократизм нашего мэра и учитывая его природный юмор. Он может заложить этот механизм для будущих поколений. Но потом как это все будет отражаться на тех людях, которые будут представлять нас в городском совете?

Действительно, есть замечания, которые перехлестывают нормативные положения действующего законодательства. В частности, за бездеятельность депутатов городского совета. Что делать? Мы должны либо ждать очередных (либо внеочередных) выборов для того, чтобы оценить ту политическую силу, которую представляли эти депутаты. Либо если будет мажоритарка, определенным образом отказать этому депутату в дальнейшем пребывании или в депутатском мандате в виду его неспособности или нежелания решать какие-то определенные проблемы. Я хочу сказать, что это очень серьезный вопрос.

Вопросы территориальной самостоятельности, Статута территориальной громады находятся в центре внимания Ассоциации городов Украины. Как член директората, хочу Вас проинформировать, что в октябре будет 10 лет, как Украина подписала Европейскую Хартию местного самоуправления. Мы будем проводить достаточно серьезную международную конференцию. И там будут обсуждаться эти вопросы. Но не знаю, кто будет ее проводить: эта Верховная Рада, если она вымучает Президента, или новая Верховная Рада, если Президент ее вымучает. Пока они разбираются между собой – кто святее Папы Римского, нам бы хотелось, чтобы дела на локальном уровне социума шли достаточно динамично и более оперативно. Так вот, я хочу сказать, что проблемам Статута территориальной громады будет посвящен целый раздел (блок) этой международной конференции. Это, во-первых.

Во-вторых, хочу отметить, что отношение центральной власти к местному самоуправлению является определенным образом амбивалентным. Почему? Потому что центральные органы, особенно исполнительной власти, чувствуют в территориальной громаде, в её представителе, достаточно жесткую конкуренцию своей деятельности. Потому что по сути дела, если у нас будет полноценное местное самоуправление, то это будет как в США. Когда я туда приехал первый раз там были муниципальные выборы. Меня поразило, что очень многие граждане США не знают фамилию мэра. Они приходили и спрашивали: «А кто у нас был мэр?». Им говорили: мистер Смит. Они говорили: «Вот я за него буду голосовать». В чем причина? – «А он мне лет пять назад у нас лампочка возле дома перегорела, я позвонила в городской совет, и через два часа приехали и ее поменяли». Люди даже не знают имен, их интересует, в основном, комплекс оказания услуг. То же самое, что и у нас. Мы всю жизнь жили: батюшка царь, не проси себе царя другого и т.д. Нас это уже не интересует. Нас интересует: повысили цены на коммунальные услуги, дайте нам качественные своевременные в полном объеме коммунальные услуги. Мы готовы платить, хотя и тяжело. Но дайте их так, чтобы мы были уверены в том, что их качество и количество будет соответствовать тем объемам, за которые мы платим.

Хочу пожелать нам и вам достаточно успешной работы. И мне хотелось бы, чтоб вы высказывали смело свои предложения. Пусть они будут сегодня запредельными, но в процессе работы рабочей группы они все найдут свое закрепление. Либо посредством закрепления в Уставе территориальной громады, либо посредством определенных отсылок к нормативным актам законодательного уровня, либо, с точки зрения законопроектных работ, мы можем инициировать разработку определенных нормативных актов через народных депутатов или тех сил, которые представляют Одессу в Верховной Раде Украины.

Сергей САХАНЕНКО, профессор кафедры государственного управления и местного самоуправления Одесского регионального института государственного управления НАГУ при Президенте Украины, доктор наук государственного управления, доцент:

Уважаемые коллеги!

То, что нас так много сегодня собралось – это говорит о том, что у нас на самом деле есть территориальная громада. Может, в правовом отношении территориальная громада у нас еще не оформлена, но в социальном такой субъект в Одессе существует.

В перечне документов, которые регулируют развитие местного самоуправления в каждом конкретном поселении, главная роль принадлежит Уставу территориальной громады. И он имеет не только правовую нагрузку, но и политическую, так как регулирует целый ряд политических взаимоотношений в территориальной громаде. Местное самоуправление

является проявлением самоорганизации жителей, субъектом гражданского общества, а значит, оно в каждом конкретном поселении должно иметь конституирующий документ. В нашем значении это Устав. Более того, правосубъектность местного самоуправления в конкретном поселении наступает именно в момент принятия и государственной регистрации Устава территориальной громады. Без оформления в правовом смысле территориальной громады нет местного самоуправления. То есть, у нас пока есть «предместное» самоуправление. Имеются отдельные элементы местного самоуправления в лице органов, должностных лиц, решений местного уровня. Но правосубъекта, которому, собственно говоря, принадлежит власть не как социального, а как правового явления, в Одессе пока нет, он не оформлен. Я не знаю, на кого оформляются свидетельства о праве собственности Представительством по управлению коммунальной собственности Одесского городского совета. Нет ведь в правовом смысле территориальной громады, хотя она является собственником. Поэтому регистрируют объекты собственности на органы, хотя органы не являются собственниками.

Это ставит в сложную ситуацию развитие местного самоуправления в городе Одессе, который во многом является ведущим в развитии институтов местного самоуправления.

Долгое время у нас Устав не принимался. Причину я вижу в следующем. Многие военнослужащие знают, что отсутствие Устава ведет к неуставным взаимоотношениям, которые во многом выгодны, потому что в мутной водице (неоформленных в правовом смысле отношениях) легче узурпировать власть, трансформировать открытость местного самоуправления в олигархию и т.д. Возникает «дедовщина». Такие проявления свидетельствуют об эрозии местного самоуправления. Это во многом выводит нас на необходимость конституирования территориального коллектива города Одессы.

В теории традиционно сложился такой подход, что акты местного самоуправления находятся на самом нижнем уровне в пирамиде правовых актов, которые есть в государстве: ниже Конституции, законов, постановлений Кабинета Министров и т.д. Я считаю, что это не совсем корректно, потому что Устав занимает в иерархии правовых актов не подзаконное место, а в некотором смысле даже «надзаконное» место. Потому, что закон Украины не регулирует целый ряд правоотношений в конкретном территориальном коллективе, в системе местного самоуправления, отдавая это на откуп правового регулирования местного самоуправления. Следовательно, если закон Украины не регулирует порядок проведения общественных слушаний, отдавая его в правовое регулирование местного самоуправления, то Устав, регулируя эту и другие формы прямого волеизъявления граждан, занимает такое же место в правовой системе государства, как законы Украины.

Не случайно, устав – это единственный акт местного самоуправления, который подлежит государственной регистрации. Тем самым государство

признает, что местное самоуправление является не антагонистом, а партнером государства. В правовом смысле они уравниваются.

Какие могут быть концептуальные варианты Устава? Есть несколько моделей: первый вариант – это когда Устав носит характер аналога Конституции, т.е. он фиксирует лишь общие подходы, общие принципы, а многое отдает на нормативное регулирование через решения сессий местного совета в развитие уставных норм. Такой Устав занимает верховенство относительно остальных актов местного самоуправления, которые не могут противоречить Уставу, он должен содержать особый порядок его принятия, внесения изменений и т.д. Такой проект Устава, к примеру, разработан Марком Филипповичем Орзихом.

Второй вариант: Устав как свод. Все нормативные акты местного самоуправления, условно говоря, сводятся в единый документ, и все местное нормотворчество начинается с принятия Устава и им же заканчивается. Все акты местного самоуправления являются изменениями к Уставу. Примером может служить Устав города Одесса штата Техас в США. Это талмуд страниц на 800. Там есть порядок проведения общественных слушаний, порядок регистрации, порядок обращения в органы местного самоуправления и т.д.

Следующий вариант Устава – это модель Кодекса. Это достаточно объемный документ, но кодифицирующий, т.е. систематически излагающий все те решения, принятые в системе местного самоуправления. Он является целостным, без противоречий, что может наблюдаться в своде, и полностью регулирует систему правоотношений в системе местного самоуправления.

Рабочая группа, как я понял, выработала совершенно новый вариант. И это правильно. Основная часть документа – Устав, носит характер местной конституции, а все прочее отнесено в приложения к Уставу, что позволяет его сделать очень гибким: вносить изменения, дополнения, делать новые приложения и т.д.

А как же нам принять Устав? Был избран правильный вариант – создана рабочая группа, в которой представлены интересы и органов местного самоуправления, и самой территориальной громады, и научных деятелей. Это позволяет создать этот документ квалифицированно, изложить хорошим юридическим языком, чего не было бы, если поручили бы его создание комиссии горсовета или исполкому, потому что были бы попытки перетянуть одеяло на себя.

Закон Украины ориентирует нас на принятие Устава через сессию городского совета. Но принятие Устава является вопросом местного значения, а все вопросы местного значения находятся в ведении территориальной громады. Поэтому как предложение, хотя понимаю, что эта точка зрения может быть не поддержана, по вопросу принятия Устава территориального коллектива может быть проведен местный референдум. Одесса, кстати, была в свое время первым городом в Советском Союзе, где был проведен местный

референдум. Это позволит сделать Устав тем, что называется общественным договором. Краеугольный камень европейской демократии – это конституционализм как форма договора общества и власти. И Устав, принимаемый через такую процедуру, покажет, что в городе договариваются. Это элемент нашей местной ментальности и нашей политической культуры.

Что касается конкретных норм, содержащихся в проекте Устава, я обращу внимание на один момент: рабочая группа попыталась сформулировать в Уставе территориальной громады г. Одессы вопросы местного значения. Статья 40 Конституции Украины гласит, что местное самоуправление – это право территориальной громады решать вопросы местного значения. Правда, ни в одном документе эти вопросы не были четко сформулированы. Поэтому территориальная громада города Одессы не знает, за что она отвечает. Рабочая группа опередила законодательное регулирование этих вопросов.

Господин Иванский, сославшись на статью 19 Конституции Украины, сказал, что Устав территориального коллектива может быть создан только таким образом, в котором он не противоречит законодательству Украины, что органы, должностные лица государственной власти и местного самоуправления должны действовать в порядке и способом, предусмотренным в законе. То есть если в законе не указано что-то, то делать это нельзя. Все это правильно, но только для органов государственной власти. Потому что с момента принятия и ратификации Верховной Радой Украины Европейской Хартии местного самоуправления местное самоуправление действует уже по совершенно новому принципу: разрешено то, что не запрещено. Это сказано в статье, по-моему, 15-й Европейской Хартии местного самоуправления.

Если не запрещено законодательством Украины осуществлять правовое регулирование, скажем, самообложения граждан, значит, Устав территориального коллектива может это сделать. Не запрещено местному самоуправлению осуществлять правовое регулирование прибрежной торговли. Значит тут можно до законодательного регулирования с помощью уставного регулирования решать эти вопросы.

В заключение хочу предложить действовать так, как действуют в армии: «Действуй по уставу, завоеешь честь и славу!». Это может быть даже преамбулой к проекту Устава.

Дмитрий ЛУНЕВ, председатель органа самоорганизации населения комитета микрорайона «Южный В, Г, Д» в городе Одессе:

Уважаемые коллеги!

Я хотел бы высказаться о проблемтике, которую мы сегодня обсуждаем, с точки зрения комитета самоорганизации населения.

В своём микрорайоне мы сейчас разрабатываем своеобразное дерево целей, комплексную программу деятельности микрорайона. Она представляет тот объём вопросов, который может и должен решаться в микрорайонах. И только тогда, когда мы будем понимать, складывается у нас это дело или нет, мы сможем это отразить в Уставе.

Вы знаете, что у нас сейчас в стране! Тут уже говорилось, что необходимо иметь своего омбудсмана. Я вот думаю: кто же у нас будет решать споры между коллективным депутатом от населения, т. е. комитетами самоорганизации населения, которые избираются населением, и органами местного самоуправления? У нас большое количество жителей, которые не принимали участие в выборах городского и других советов, а некоторые вообще не голосовали нигде. Но они живые жители своего микрорайона и у них есть свои мысли, свои проблемы, свои задачи. И комитеты самоорганизации населения должны учитывать это, должны помогать им и ставить вопросы перед властями, районными, городскими и т.д.

У нас нет районных советов, значит весь упор ложится на кого? На органы самоорганизации населения. Мы должны поднять их роль. Но вы понимаете, одно дело говорить о поднятии их роли. Тут правильно говорилось и о финансировании. Если приводить в пример США, то там каждый микрорайон имеет свою газету, имеет своё помещение и т.д. Мы только в начале этого пути, но к этому нам надо идти, надо искать пути. Основная проблема – это проблема кадров. В основном кадры органов самоорганизации населения – участники ВОВ. Для нас уже проблема привлечь к общественной деятельности детей войны! А если подобрать молодёжь? Все задают вопрос: «Что я с этого буду иметь?». И пока что каждый в своём доме решает: как я хочу, так и живу. И никому до этого нет дела! Такая же позиция наблюдается в микрорайоне – наш микрорайон, как хотим, так и живем.

Есть еще один вопрос. Как будут общественные организации и партии соответственно участвовать в Уставном процессе? Наверно, им тоже нужно разработать свою «дорожку» к Уставу. Большое спасибо депутатам горсовета, которые не забывают о своих микрорайонах, оказывают материальную помощь. Но это всё вчерашний день, а как завтра жить? Вопрос о финансировании органов самоорганизации населения очень важен. Я считаю, что в Уставе это нужно предусмотреть – возможность их финансирования. Если будет власть в микрорайоне, следовательно надо будет решать и следующий вопрос – о праве местного налогообложения для своего микрорайона, для жителей по Уставу.

То есть, это целый комплекс вопросов, которые требуют разработки. И думаю что далеко не легко будет во всём этом разобраться. А для этого необходимо привлекать к разработке и обсуждению Устава «низы», партийные органы, а также представителей городской власти.

Андрей СИДОРЕНКО, председатель органа самоорганизации населения комитета микрорайона «Жеваховский» в городе Одессе, председатель молодежной общественной организации «Юность»:

Ознакомившись с данным документом, я хочу сказать что он в принципе, мне, как председателю выборного органа нашего микрорайона, будет помогать решать многие проблемы, которые у нас есть. Ведь часто мы просто пробиваем, пробиваем эту стену непонимания и нехотения со стороны органов власти. Закрепленные в проекте Устава положения должны нам помочь в решении этих насущных проблем.

Единственное, что хочу сказать, очень хорошая статья «Громадська палата». Пропустят ли ее наши депутаты горсовета, если будет Устав приниматься голосованием Одесским городским советом? Вряд ли депутаты пойдут на такое голосование.

Как и Сергей Саханенко, я точно также вношу предложение и прошу записать, зафиксировать, что принятие Устава должно проходить через городской референдум. Тогда он будет принят. По небольшому моему опыту работы с нынешними депутатами Одесского горсовета, с депутатскими комиссиям, с которыми я общался, отношение к простым людям к избирателям в большинстве случаев безразличное. Они забыли о своем общественном долге перед избирателями на второй день после выборов. Поэтому если мы этот документ пустим через принятие Одесским горсоветом, его постигнет та же участь, что и нашу Программу.

У нас есть очень хорошая Программа «Развития органов самоорганизации населения в городе Одессе» на период до 2011 года. Она была похоронена предыдущим составом горсоветом и сейчас хоронится уже нынешним созывом горсовета. Очень обидно, но с другой стороны очень хорошо что по нашим Программам, нашим наработкам, другие города работают. Как пример, недавно (3-4 марта 2007 года) у нас в Одессе проводилась очередная Всеукраинская конференция органов самоорганизации населения. Приезжали заместители городских голов из многих других городов и благодарили разработчиков нашей Программы, а где-то и нас, председателей органов самоорганизации. Потому что мы пытаемся осуществить отдельные её положения на практике.

Недавно я распространял по своему микрорайону газету «Соседский вестник» (это газета органов самоорганизации населения города Одессы, хотя она известна и распространяется и в других городах Украины). Так я, раздавая ее, спрашивал у людей, что они поняли из данного выпуска. Они говорили, что горсовет либо городской голова, хорошо относятся к различным программам органов СОН. Но они работают на очень высоком уровне – далеком от нас. Поэтому здесь от нас много не зависит. На практике же, к сожалению, нам зачастую приходится воевать. А мы могли бы просто работать и приносить пользу людям.

Владимир БРУДНИЙ – член рабочей группы по разработке проекта Устава территориальной громады города Одессы, член Правления – научный консультант Всеукраинской общественной организации «Ассоциация содействия самоорганизации населения», консультант Одесского городского совета по социальным вопросам, доктор философии:

Сегодня уже было отмечено, что прежде чем приступить к разработке проекта Устава, мы, члены рабочей группы, на сколько это было возможно ознакомились со всем что было сделано в этом направлении до нас. Это заняло очень много времени и усилий. В итоге мы пришли к выводу, что существует несколько концепций, несколько исходных позиций, которые определяют содержание устава, его функции, сферу регулирования и т.д. Согласно одной из них, Устав – это местная конституция, со всеми вытекающими отсюда последствиями. Во-вторых, специалисты в области права трактуют Устав как инструмент политической власти, и считают что туда должны войти только вопросы, связанные с установлением власти. Суть третьей концепции заключается в том, что Устав рассматривается как инструмент городского управления.

Мы постарались учесть эти все три концепции и, на сколько это возможно, реализовать их в нашем проекте. Потому что мы полагали, что Устав должен быть и конституцией, и инструментом управления, и инструментом политической власти. Поэтому Устав должен иметь твёрдую основу и будучи своего рода конституцией, должен иметь неизменную часть в которой описаны основные принципы организации власти, что мы постарались и сделать. И то что мы называем конституцией – это документ общего пользования для всех горожан без исключения, для всех ветвей власти, для всех городских чиновников. Но кроме этого Устав должен иметь, с нашей точки зрения, специальную часть, которой будут пользоваться специалисты.

Такой документ, который определяет жизнеустройство города во всех его отношениях ни в коей мере не противоречит закону. Но он должен не только вытекать из закона, он должен подкрепляться законами. Поскольку наше законотворчество на сегодняшний день – это хуже чем катакомбы, поэтому мы должны всё сделать, чтобы максимально прописать наше жизнеустройство и регулирование этого жизнеустройства. Наверно, когда мы с вашей помощью закончим работу над Уставом, может, нам придётся инициировать какие-то поправки и в национальное законодательство.

Мы пытались, насколько нам удалось, написать Устав с точки зрения обобщения, конкретизации всех принципов местной демократии и местного самоуправления. Конечно это достаточно широкий, если не сказать неисчерпаемый перечень вопросов. Потому что сколько мы ни углубляемся, мы всё время обнаруживаем всё новые и новые варианты, аспекты. Но когда-то надо и остановится. Конечно, вы знаете есть уставы и мы с такими

сталкивались на нашей планете, которые имеют чуть ли не тридцать томов. Однако, я слабо себе представляю, как ими руководствоваться.

Одесса во многом, как вы знаете, идёт впереди. Одесса – город не первый, и далеко не последний. Это должно касаться и нашей «конституции», регулирующей всю нашу жизнь. Я знаю, что более чем 60% областных центров имеют свои Уставы. Как результат – есть уже опыт, есть уже уроки этих городов, которые чрезвычайно полезны для разработки нашего проекта. Существующие плюсы и минусы, которые нам известны, мы изучали, бывая в других городах, обсуждали эти вопросы, когда к нам приезжали гости из этих городов.

Однако обсуждение нашего документа требует особенного подхода, особого внимания. И я хотел бы обратиться к тому, что население Одессы, горожане, наши земляки, должны внимательно изучить проект Устава города и внести свои поправки, предложения. Только тогда, когда мы выйдем за рамки наших внутренних обсуждений, когда оно будет максимально широким, так сказать, общенародным обсуждением, только тогда можно будет сказать что, наш Устав стал своеобразной хартией местного самоуправления нашего города. Это будет общая договорённость местной власти и громады о тех нормах и правилах, которые содержат права и обязанности каждой из них. Это чрезвычайно важно, потому что очень часто прописывают правовые нормы, а ответственность за их нарушение, увы, нет. Поэтому в нашем уставе на это должно быть обращено особое внимание, чтобы это был документ – действенный, а не только документ, как партитура, для того чтобы как можно лучше исполнить произведения, так скажем, нашей жизни.

Поэтому для того чтобы этот документ приобрёл высшую легитимность, я предполагаю, что помимо наших общественных слушаний и подобного рода акций, необходимо провести еще серию общественных слушаний, в которых будут участвовать представители самых различных организаций. Надо предусмотреть и осуществить специальные акции, если хотите экспертного характера, когда положения проекта Устава отдельно обсудят правоведы, лидеры органов самоорганизации населения, предприниматели, руководители подразделений местной власти, чиновники, и, конечно же, депутатские комиссии.

Отмечу, что концепцию Устава на сегодня опубликовала пока только газета «Правое дело». Я считаю что в ближайшее время нужно опубликовать основные положения Устава в других СМИ, прежде всего в газете горсовета «Одесском вестнике». Необходимо, чтобы самые разные категории жителей нашего города были проинформированы об уставном процессе. Надо организовать обсуждение основных положений Устава на страницах газет, по телевидению, чтобы собрать как можно больше предложений. Это тоже очень важная часть успешного продвижения Устава, помимо того что мы проводим такого рода обсуждения, как сегодня. Согласен с тем, что, наверное, есть

смысл подумать и о референдуме. На сегодня местная власть приняла как должное вопрос о разработке Устава, благословила на это, и мы должны воспользоваться. Конечно, время тянуть не надо. Но надо не жалеть времени, чтобы как следует обсудить, проинформировать наших горожан и всю нашу общественность и есть смысл подумать о референдуме, который бы поставил все точки над «i».

Владимир ЯВОРСКИЙ – председатель общественной организации «Одесса – за гражданское общество»:

У меня в руках Концепция. Я пришел в ресторан и мне дали меню. Отлично. Потом у меня в руках Устав. Мне принесли блюдо, я его попробовал. Может быть кому-то и нравится, но мне, возможно, – нет.

Вот с этой точки зрения, будет ли у нас еще одно блюдо и как его есть, я, думаю, нужно рассказывать людям. Чтобы они спрашивали: «А что мы с этого будем иметь?». И когда человек понимает, что я с этого имею, тогда диалог есть.

Общественные организации как инструмент общественного мнения должны проводить мониторинг политических партий. И обязательно общественные организации должны иметь возможность выдвигать своих представителей в органы местной власти.

Мне не нравится, что мы разобщены. Нам нужно как-то получше общаться. Мы должны работать с людьми. Они должны видеть, что будут иметь. Потому что любая демократия, любой Устав может выродиться в свою противоположность. Есть пример Италии, есть пример Германии в 30-40-е годы. Мы должны владеть общественным мнением. И если общество будет с нами, а это власть, это деньги. И мы должны бороться за власть и за деньги. Вот, что я хотел сказать.

Вадим ГЕОРГИЕНКО: Председатель Всеукраинской общественной организации «Наши дети», член Молодежного Совета при исполнительном комитете Одесского городского совета.

В данном случае, я буду выступать от имени Молодежного Совета. Ведь ребята работали над текстом. Во-первых, хочу поблагодарить членов оргкомитета и господина Баймуратова и Саханенко, особенно за просто роскошный, аргумент, а точнее контраргумент в дискуссии с Иванским на тему Европейской Хартии. Поскольку в рамках следующего вопроса, касающегося последующих обсуждений, будет самая большая, скажем так, драка в формате «кто же и что может». Естественно, надо понимать, к чему можно апеллировать. Действительно, это были интересные выступления. Я воспринял их как мнение своего рода корифеев в наших местных и национальных вопросах Устава. И мне показалось, что они достаточно искренне желают написать хороший Устав.

И в этой связи, во-вторых. Во-вторых, у меня большая просьба к оргкомитету: делая Устав и занимаясь адвокацией, лоббированием его принятия, воспринимать и относиться к общественности несколько более аккуратно. Я поясню. Текст Устава, который пришел за 4 часа до общественных обсуждений не позволяет физически с ним ознакомиться. И текст, который радикально отличается от того, который был выслан неделей ранее. У нас рабочая группа молодых ребят Молодежного Совета сидела неделю, что-то там внимательно вчитывалась. Предоставили 12 своих рекомендаций и предложений к старому тексту. Фактически, неделя работы общественных экспертов ушла в никуда. Задумались, прочитали. Это здорово, особенно когда молодежь дает себе труд. Но очень бы не хотелось, чтобы молодежь в этом плане разочаровывалась.

Мне кажется, что реально название сегодняшнего действия все-таки – ознакомление с мнением членов рабочей группы (за что я им, честно говоря, очень признателен). Но назвать это экспертизой, наверное, все-таки это будет большой натяжкой. Начинать демократические процессы, говорить о развитии влияния громады, реального её участия в местном самоуправлении все-таки, я думаю, надо использовать очень аккуратно, не разочаровывая тех людей, которые откликаются на деятельность орггруппы. Вот это как пожелание.

Я думаю, что этот процесс, марафон будет длительным. И очень бы не хотелось, чтобы в этом процессе мы потеряли людей.

Председательствующий: Я бы хотел ответить Вадиму Николаевичу в части корректировок текста Устава, который участники слушаний получили за неделю до их проведения. Действительно, текст претерпел некоторые изменения. Ведь мы не стоим на месте. За прошедшую неделю у нас были и другие обсуждения проекта в более узком кругу. Естественно, что произошли определенные изменения. Тиражировать же устаревший вариант проекта Устава было бы бессмысленным, т.к. мы уже продвинулись вперед. Это перманентный процесс.

А что касается предложенных Молодежным Советом поправок, которые Вы нам любезно передали, то мы чрезвычайно признательны за них. Они для нас очень важны. Поверьте, что они будут проанализированы уже в контексте современного варианта проекта Устава и, по-возможности, учтены рабочей группой.

Георгий СЕЛЯНИН, депутат Одесского городского совета, председатель благотворительного фонда «Дети Одессы»:

Можно вопрос? Если бы я не знал господина Орловского, господина Крупника, который в том созыве был депутатом горсовета, членом депутатской группы, в которой я имел честь работать, господина Брудного,

господина Баймуратова, я бы сегодня сказал, что власть очередной раз пытается создать проект, продуктом которого должна стать иллюзия продвижения к идеалам демократии у нас на местном уровне. Благо это не так, т.к. я знаю лично этих людей.

Было распоряжение городского головы, в котором были четко определены сроки. Я так понимаю, что именно вы инициировали уставной процесс, именно вы определяли эти сроки. А значит, определялись ваши возможности, ваши силы. Ни один депутат городского совета (я вам говорю как депутат трех созывов) не имеет информации – где, когда заседает эта рабочая группа. У меня вопрос: все сроки в распоряжении давно уже исчерпаны. По идее мы должны были уже сегодня иметь Устав территориальной громады. Кто мешает вам? Мнение господина Иванского и членов рабочей группы я слышал. Я не только видел, но я внимательно анализирую, что делается в городском совете.

У меня такой вопрос: ге, когда и сколько заседаний провела рабочая группа? Кто приглашался? Я знаю, что ни одного заседания рабочая группа в здании городского совета не провела. Сегодня такая скромность с вашей стороны вызывает симпатию. Надо вещи называть своими именами: это инициатива общественной организации «Лицом к лицу» и некоторых депутатов областного совета. Почему мы не можем это сказать честно власти? Почему городская власть не заинтересована в принятии Устава? Почему она не заинтересована, чтобы мы делегировали органам самоорганизации населения часть полномочий и выделили кошты в бюджете на их решение? Почему она создает комитеты, которые не предусмотрены законом? Чтобы они на местном уровне дрались с органами самоорганизации населения?

Алексей (Орловский – *прим. составителей*), у меня просьба. Мы с вами три созыва были знакомы, помните, я имел честь с вами работать и на меня вы можете полностью рассчитывать. И на сессии я этот вопрос обязательно подниму. И подниму не просто так, а подниму, чтобы этот вопрос «висел» в плане работы совета. Если мы откроем план работы совета, мы близко не увидим там вопрос об утверждении Устава громады.

Председательствующий: Я согласен с Вами. Действительно процесс принятия Устава если говорить по срокам, несколько затянулся. У нас было три заседания рабочей группы. В депутатской комнате, в здании городского совета, были заседания. Туда приглашались исключительно члены рабочей группы.

Что касается участия в этом процессе представителей общественности, то могу вам сказать, что было проведено три специальных круглых стола, на которые мы пригласили наиболее подготовленных, если хотите, наиболее осведомленных представителей НГО. И должен вам сказать, что во многом благодаря помощи представителей общественности появился тот вариант,

который вы сегодня видите. Конечно, он очень «сырой». И вы совершенно правы: это выжимка из Устава, фрагмент если хотите. Потому что я в самом начале сказал, что массовые, широкие обсуждения нас действительно ожидают. На сегодняшний день этот процесс идет. Идет медленно, тяжело, но, тем не менее, с нашей помощью он движется...

Завершая нашу сегодняшнюю встречу, хочу вам высказать следующее пожелание. Вы все получили буклет «Устав территориальной громады». Здесь коротко рассказано, что из себя представляет Устав территориальной громады, история уставного процесса в городе Одессе. На последней странице, если вы посмотрите, красными большими буквами обозначен номер телефона «горячей линии», на который вы можете направить свои предложения, видения по поводу текста Устава территориальной громады. Это телефон 738-68-30. Либо вы можете предоставить свои предложения непосредственно в офис Одесской городской общественной организации «Лицом к лицу» по адресу ул. Маразлиевская, 38, или в городской совет на имя председателя комиссии Прокопенко Александра Адольфовича. Его, к сожалению, сегодня по объективным причинам здесь нет. Потому он попросил меня, как заместителя председателя этой комиссии, провести сегодняшнее наше мероприятие.

Я вас уверяю, что предложения, все до единого, в том числе предложения Молодежного Совета будут тщательно рассмотрены. У нас процесс, вы прекрасно понимаете, творческий. Он постоянно идет, и проект мы меняем, максимально стараясь улучшать. Поэтому мы ждем от вас отклики. Мы действительно надеемся на вашу помощь, поверьте мне. Я еще раз говорю: процесс идет тяжело. Мы 12 лет «рожаем» (извините за это сравнение здесь) этот документ, пока его не смоги создать. Поэтому мы надеемся, что на тринадцатом году (несмотря на специфическое число) все-таки этот процесс будет завершен. С вашей помощью!

СТАТУТ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
МІСТА ОДЕСИ
(проект)

2007

ЗМІСТ СТАТУТУ

ПРЕАМБУЛА

РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Характеристика міста Одеси

Стаття 2. Територія міста

Стаття 3. Пріоритети розвитку міста

Стаття 4. Символіка міської громади

Стаття 5. Святкові дні та пам'ятні дати

РОЗДІЛ II. ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ МІСТА

Стаття 6. Поняття та склад територіального устрою міста

Стаття 7. Порядок утворення, реорганізації та зміни меж міста, виключення територіальних одиниць та інших частин міста

Стаття 8. Районний поділ міста

Стаття 9. Порядок найменування та перейменування частин міста

Стаття 10. Реєстрація та повідомлення про зміни у територіальному устрої міста

РОЗДІЛ III. МІСЬКА ГРОМАДА

Стаття 11. Населення міста та міська громада

Стаття 12. Міська громада як суб'єкт публічних прав

Стаття 13. Права, свободи та обов'язки членів міської громади

Стаття 14. Уповноважений міської громади з прав людини (міський омбудсмен)

Стаття 15. Муніципальна міліція

Стаття 16. Форми участі громадян у місцевому самоврядуванні

Стаття 17. Громадська палата

Стаття 18. Вибори депутатів міської ради та міського голови

Стаття 19. Участь громадян у міському самоврядуванні через діяльність міських територіальних організацій та відділень політичних партій, громадських та релігійних організацій

Стаття 20. Здійснення міського самоврядування безпосередньо міською громадою

Стаття 21. Міський референдум

Стаття 22. Загальні збори

Стаття 23. Місцеві ініціативи

Стаття 24. Громадські слухання

Стаття 25. Громадська експертиза

Стаття 26. Звернення (петиції) членів міської громади

Стаття 27. Участь членів міської громади в роботі органів місцевого самоврядування

Стаття 28. Порядок проведення масових заходів (демонстрацій, мітингів, пікетів, інших мирних акцій)

Стаття 29. Інші форми участі членів міської громади у здійсненні місцевого самоврядування

Стаття 30. Соціально-політичні конфлікти та шляхи їх подолання

Стаття 31. Статус почесного жителя міста

Стаття 32. Почесні відзнаки та нагороди міста

РОЗДІЛ IV. МІСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 33. Публічна влада на території міста

Стаття 34. Система міського самоврядування

Стаття 35. Загальні засади системи органів міського самоврядування

Стаття 36. Гарантії міського самоврядування

Стаття 37. Принципи міського самоврядування

Стаття 38. Представницькі органи міського самоврядування та органи самоврядування у районах міста

Стаття 39. Постійні комісії міської ради

Стаття 40. Виконавчі органи міського самоврядування

Стаття 41. Міський голова

Стаття 42. Регламент ради

Стаття 43. Нормотворча діяльність ради

Стаття 44. Акти органів та посадових осіб міського самоврядування

Стаття 45. Обов'язковість рішень, прийнятих міською громадою на місцевому референдумі

Стаття 46. Тлумачення актів органів міського самоврядування

Стаття 47. Порядок призупинення міським головою рішень, що були ухвалені міською радою або її виконавчим комітетом

Стаття 48. Депутат міської ради

Стаття 49. Служба в органах міського самоврядування

Стаття 50. Конкурсна система відбору кадрів на посади міського самоврядування та їх атестація

Стаття 51. Моральний кодекс службовця міського самоврядування

Стаття 52. Діяльність службовців міського самоврядування в умовах надзвичайного стану

Стаття 53. Делегування повноважень міською радою

Стаття 54. Скликання та проведення сесій міської ради

Стаття 55. Відносини місцевого самоврядування з органами державної та виконавчої влади

Стаття 56. Спеціальні функції органів міської влади, пов'язані із статусом Одеси як обласного центру

Стаття 57. Відносини міського самоврядування з підприємствами, установами та організаціями комунальної власності

Стаття 58. Підзвітність органів та посадових осіб міського самоврядування

Стаття 59. Порядок проведення щорічних відкритих зустрічей міського голови з громадянами

Стаття 60. Відкритість у діяльності органів міського самоврядування

Стаття 61. Засоби масової інформації міської ради

Стаття 62. Інтернет-сторінка міста

Стаття 63. Створення та діяльність органів самоорганізації населення, їхні відносини із суб'єктами міського самоврядування та іншими юридичними та фізичними особами

Стаття 64. Фінансова та матеріальна основа органів самоорганізації населення

Стаття 65. Порядок розв'язання суперечок (конфліктів) між органами міського самоврядування та органами самоорганізації населення

Стаття 66. Порядок припинення повноважень персонального складу органу самоорганізації населення

Стаття 67. Порядок припинення діяльності та ліквідації органів самоорганізації населення

РОЗДІЛ V. ПРАВОВІ ТА НОРМАТИВНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ДІЯЛЬНОСТІ МІСЬКОЇ ГРОМАДИ ТА МІСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 68. Захист прав та законних інтересів міської громади органами міського самоврядування у взаємовідносинах з іншими органами публічної влади на території міста

Стаття 69. Відповідальність органів та посадових осіб міського самоврядування перед міською громадою

Стаття 70. Розгляд питання про недовіру посадовим особам міського самоврядування та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності

РОЗДІЛ VI. ЕКОНОМІЧНА ОСНОВА МІСЬКОЇ ГРОМАДИ ТА МІСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 71. Зміст економічної основи міської громади та міського самоврядування

Стаття 72. Система забезпечення сталого розвитку міста

Стаття 73. Механізми виявлення та розв'язання пріоритетних соціальних проблем у місті

Стаття 74. Кадрове забезпечення сталого розвитку міста

Стаття 75. Комунальна власність міської громади

Стаття 76. Житловий фонд міста

Стаття 77. Розпорядження та управління об'єктами комунальної власності у місті

Стаття 78. Комунальні підприємства та комунальні установи

Стаття 79. Відносини органів міського самоврядування з підприємствами, установами і організаціями, які належать до комунальній власності міської громади

Стаття 80. Відносини міської громади та міського самоврядування із суб'єктами власності, які не є комунальною

Стаття 81. Правовий режим державної власності в Одесі

Стаття 82. Управління корпоративними правами міської громади

Стаття 83. Земельні відносини

Стаття 84. Пільги за рахунок міського бюджету

Стаття 85. Підтримка благодійництва, меценатства та спонсорства

Стаття 86. Міжнародна діяльність міської ради

Стаття 87. Сприяння розвитку підприємництва в місті

Стаття 88. Залучення капіталу та інвестицій

Стаття 89. Забезпечення громадського порядку та громадської безпеки

Стаття 90. Зайнятість, умови життя, соціальний захист

Стаття 91. Стратегічний план розвитку міста

Стаття 92. Програма соціально-економічного та культурного розвитку міста

Стаття 93. Фінансові ресурси міської громади та міського самоврядування

Стаття 94. Загальні принципи фінансової діяльності міської громади

Стаття 95. Планування фінансових ресурсів

Стаття 96. Позики міської громади

Стаття 97. Повноваження органів міського самоврядування щодо фінансових зобов'язань

Стаття 98. Участь органів міського самоврядування у фінансово-кредитних відносинах

Стаття 99. Бюджет міста

Стаття 100. Бюджетний процес

Стаття 101. Доходи бюджету міста

Стаття 102. Витрати бюджету міста

Стаття 103. Використання вільних бюджетних коштів

Стаття 104. Збалансування доходів і витрат бюджету міста

Стаття 105. Бюджетне послання

Стаття 106. Проект бюджету міста

Стаття 107. Ухвалення бюджету та контроль за його виконанням

Стаття 108. Особливості затвердження та виконання бюджету міста в разі несвочасного його прийняття

Стаття 109. Відповідальність за порушення бюджетного процесу

Стаття 110. Міські податки та збори

Стаття 111. Муніципальне замовлення

Стаття 112. Соціальне замовлення

РОЗДІЛ VII. ДІЯ СТАТУТУ

Стаття 113. Правові основи прийняття та дії Статуту

Стаття 114. Порядок прийняття та введення у дію Статуту

Стаття 115. Межі дії Статуту

Стаття 116. Порядок внесення змін та доповнень до Статуту

Стаття 117. Порядок видання офіційних текстів Статуту та його зберігання

Стаття 118. Перехідні положення

Стаття 119. Контроль за виконанням Статуту та його зберігання

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1. Опис меж міста Одеси

ДОДАТОК 2. Положення про герб міста Одеси

ДОДАТОК 3. Текст „Пісні про Одесу” на слова В. Масса та М. Червінського

ДОДАТОК 4. Положення про атрибути, символи та відзнаки Одеського міського голови

ДОДАТОК 5. Положення про Картку жителя міста Одеси

ДОДАТОК 6. Положення про Уповноваженого міської громади з прав людини

ДОДАТОК 7. Положення про муніципальну міліцію

ДОДАТОК 8. Положення про Громадську палату

ДОДАТОК 9. Положення про реалізацію на території міста Одеси Закону України „Про всеукраїнський та місцевий референдум”

ДОДАТОК 10. Положення про органи самоорганізації у місті Одесі

ДОДАТОК 11. Положення про загальні збори у місті Одесі

ДОДАТОК 12. Положення про місцеві ініціативи у місті Одесі

ДОДАТОК 13. Положення про громадські слухання у місті Одесі

ДОДАТОК 14. Положення про громадську експертизу у місті Одесі

ДОДАТОК 15. Положення про мирні громадські акції у місті Одесі

ДОДАТОК 16. Положення про участь членів міської громади в діяльності органів міського самоврядування

ДОДАТОК 17. Положення про почесне громадянство міста Одеси

ДОДАТОК 18. Положення про відзнаки у місті Одесі

- ДОДАТОК 19. Регламент Одеської міської ради
- ДОДАТОК 20. Положення про постійні комісії Одеської міської ради
- ДОДАТОК 21. Регламент виконкому Одеської міської ради
- ДОДАТОК 22. Положення про службовця міського самоврядування та гарантії проходження служби в органах міського самоврядування
- ДОДАТОК 23. Моральний кодекс службовця міського самоврядування
- ДОДАТОК 24. Положення про порядок інформування громадян про роботу органів міського самоврядування у місті Одесі
- ДОДАТОК 25. Положення про порядок наділення органів СОН міста Одеси окремими повноваженнями міської ради, передачі фінансів та майна
- ДОДАТОК 26. Положення про здійснення погоджувальних процедур між органами міського самоврядування та органи самоорганізації населення в місті Одесі
- ДОДАТОК 27. Положення про порядок відчуження міської комунальної власності та використання коштів від цього відчуження
- ДОДАТОК 28. Перелік невідчужуваних об'єктів комунальної власності у місті Одесі
- ДОДАТОК 29. Єдиний комунальний реєстр об'єктів нерухомого майна
- ДОДАТОК 30. Положення про управління житловим фондом міста
- ДОДАТОК 31. Положення про надання комунальних послуг
- ДОДАТОК 32. Положення про управління корпоративними правами міської громади
- ДОДАТОК 33. Положення про пільги у місті Одесі
- ДОДАТОК 34. Положення про бюджетний процес
- ДОДАТОК 35. Положення про міські податки і збори
- ДОДАТОК 36. Положення про порядок організації та проведення торгів (тендерів)
- ДОДАТОК 37. Положення про соціальне замовлення у місті Одесі
- ДОДАТОК 38. Визначення основних термінів та прийнятих скорочень

ПРЕАМБУЛА

Одеська міська рада (далі – міська рада),

керуючись волею територіальної громада міста Одеси (далі – міської громади),

усвідомлюючи, що повага до людини і захист її гідності є обов'язком будь-якої влади,

визнаючи, що дотримання рівних і невід'ємних прав кожної людини є основою свободи, справедливості і загального добробуту,

прагнучи досягнення міжнародних стандартів у життєдіяльності міста і відродження колишнього процвітання Одеси, обумовленого дарованими їй правами вільної економічної зони „Порто-франко”,

будучи спадкоємицею всього матеріального і духовного багатства, що створено попередніми поколіннями, і усвідомлюючи свою відповідальність перед нинішніми і майбутніми поколіннями одеситів,

забезпечуючи здійснення принципів відповідальності, підзвітності та підконтрольності органів місцевого самоврядування перед міською громадою,

враховуючи історичні, національно-культурні і соціально-економічні традиції демократичного громадського управління містом Одесою,

керуючись Конституцією України, Європейською Конвенцією про захист прав і основних свобод людини, Європейською хартією місцевого самоврядування, Всесвітньою декларацією місцевого самоврядування, Законом України “Про місцеве самоврядування в Україні” та іншими нормативно-правовими актами України,

з метою:

встановлення порядку реалізації на території міста Одеси гарантованого Конституцією та законами України права на здійснення місцевого самоврядування,

визначення прав та обов'язків членів міської громади, форм їх прямого волевиявлення та участі у діяльності органів міського самоврядування і вирішенні питань місцевого значення;

створення механізмів солідарної відповідальності влади і громади за стан справ у місті шляхом тісної співпраці органів влади, комерційних та некомерційних структур;

закріплення у якості пріоритетів діяльності органів міської влади та інших суб'єктів, що діють на території міста, реалізацію та захист прав і законних інтересів членів міської громади, максимально повне задоволення та узгодження соціальних потреб та інтересів мешканців, дотримання усіма норм моралі, збереження міжнаціонального та міжконфесійного миру і злагоди;

закріплення статусу Одеси як міста, відкритого для культурних, економічних, громадських та інших зв'язків та тісного співробітництва із зовнішнім світом,

ухвалює цей Статут.

Статут територіальної громади міста Одеси (далі – Статут) є основним документом у системі локального нормативного регулювання суспільних відносин, здійснюваного органами місцевого самоврядування на території міста Одеси (далі – міського самоврядування). Усі інші нормативні акти, що приймаються органами та посадовими особами міського самоврядування, на території міста або частині його території, повинні враховувати положення Статуту і не протирічити йому. За наявності такого протиріччя органи міського самоврядування, їх посадові особи та члени міської громади керуються у своїй діяльності положеннями цього Статуту.

Статут відповідно до Законів України визначає:

- 1) межі та склад території міста;
- 2) вирішення питань місцевого значення, які знаходяться в веденні міста;
- 3) склад та функціонування системи міського самоврядування, повноваження її складових;
- 4) форми, порядок і гарантії безпосередньої участі населення міста у вирішенні питань місцевого значення;
- 5) систему міського самоврядування та гарантії діяльності її складових;
- 6) структуру і порядок формування органів міського самоврядування міста;
- 7) назву та повноваження виборних та інших органів та посадових осіб міського самоврядування;
- 8) види, порядок прийняття і набуття чинності нормативно-правових актів органів міського самоврядування;
- 9) основні види відповідальності органів та посадових осіб міського самоврядування;
- 10) порядок висловлення недовіри населенням або дострокового припинення повноважень виборних органів міського самоврядування;
- 11) гарантії прав та діяльності депутатів, членів інших виборних органів, виборних посадових осіб міського самоврядування, підстави та порядок припинення їх повноважень;
- 12) умови та порядок організації діяльності виконавчих органів міської ради;
- 13) економічну і фінансову основу реалізації міського самоврядування, порядок володіння, використання і розпорядження комунальною власністю;
- 14) стратегію та основні напрями розвитку міста;
- 15) порядок внесення змін та доповнень до Статуту.

РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Характеристика міста Одеси

Місто Одеса (далі – Одеса) визнається заснованим 22 серпня 1794 року (по старому стилю) відповідно до рескрипту, виданому 27 травня 1794 року імператрицею Катериною II спочатку як фортеця і головній порт півдня Російської імперії.

Первоустроїтелем Одеси визнається іспанець віце-адмірал Йосип де Рибас, першим містобудівником Одеси – голландець інженер-полковник Франц де Волан.

14 січня 1796 р. були обрані перша Одеська міська дума і перший Одеський міський голова – купець Андрій Желездов. Першим одеським градоначальником з 30 січня 1803 р. по 26 вересня 1814 р. був француз герцог Арман Емманюель дю Плесси де Рішельє.

Одеса відповідно до свого геостратегічного положення є містом європейського значення. Одеса має свою самобутню історію, територію, власну символіку.

Історично місто розташоване в місцях стародавніх поселень людини кам'яного століття, пізніше – киммерійців, скіфів, сарматів, грецьких і генуезьких колоній, племінних предків слов'ян.

По кількості міського населення до кінця XIX століття Одеса займала четверте місце в Російській імперії (після Петербургу, Москви, та Варшави), а за темпами його приросту – перше. Місто отримало статус загальнодержавного підпорядкування, а також, разом з Санкт-Петербургом і Москвою – права міського самоврядування із спеціальним “Городовим положенням для Одеси”.

Історичний досвід свідчить про високу ефективність для розвитку міста режиму вільної економічної зони “Порто-франко”, який існував у Одесі протягом майже сорок років (1819-1858 рр.).

Одеса стала першим містом, що встановило у 1849 році щорічне урочисте свято – День народження Одеси, яке відмічається 2 вересня.

У 1932 році на півдні України створено Одеську область з адміністративним центром в Одесі.

У період Великої Вітчизняної війни з фашизмом Одесі присвоєно звання “Місто-Герой”, заснована державна нагорода “За оборону Одеси”.

Сучасна Одеса розвивається як міська агломерація, мегаполіс поліфункціонального значення, один з найбільших центрів інтелектуального, культурного індустриального потенціалу країни, транскомунікаційного (морського, повітряного, залізничного) центру усередині країни і у зовнішньоекономічних відносинах, центрі транспортної інфраструктури Півдня України (міжнародний морський порт, аеропорт), центр групи курортів.

На час прийняття Статуту територія міста Одеси складає 16 241 гектарів. За офіційними даними статистики, станом на 01.01.2007 чисельність населення міста становила 1 006,6 тис. чоловік.

Стаття 2. Територія міста

1. Територія міста – складова частина території Одеської області і державної території України.

2. Територія міста – просторова межа формування і функціонування територіальної громади міста і дії публічної влади органів міського самоврядування і місцевого державного управління. Всередині міської межі (опис меж міста міститься у додатку 1) до території міста відносяться земля, її надра, водний і повітряний простір.

3. Встановлення і зміна меж міста здійснюється згідно із встановленим порядком Верховною Радою України за поданням Одеської обласної державної адміністрації, узгодженим з міською радою, яка вправі перед цим виявити думку членів міської громади з даного питання шляхом опитування, проведення місцевого референдуму та в інший спосіб, який надає усім бажаючим право висловити свою думку з цього приводу.

4. Юрисдикція територіальної громади Одеси поширюється на земельну і водну поверхню в межах Одеси.

5. Землі та природні ресурси в межах міської межі, окрім земельних ділянок, які належать державі та суб'єктам права комунальної власності, крім міської громади, а також використовуваних фізичними та юридичними особами на праві приватної чи колективної власності, знаходяться у веденні міської ради як комунальна власність міської громади і складають згідно статті 142 Конституції України матеріальну основу місцевого самоврядування.

6. Землі приміської зони за межами адміністративної межі міста можуть знаходитися під юрисдикцією міської ради відповідно до рішення Одеської обласної ради (далі – обласної ради) і за згодою зацікавлених територіальних громад, чий законні інтереси знаходяться у сфері правовідносин, які витікають з користування землями приміської зони.

Стаття 3. Пріоритети розвитку міста

1. Територіальний розвиток міста визначається Генеральним планом розвитку міста, основними завданнями якого є визначення діяльності, що забезпечує формування міського середовища, оптимальні умови життєдіяльності населення, ефективність розвитку господарського комплексу, його інфраструктури, поліфункціонального призначення міста, а також забезпечення суспільної безпеки і порядку в місті.

2. Генеральний план міста розробляється фахівцями за участю депутатів міської ради, науковців, об'єднань громадян та органів самоорганізації населення, проходить широке громадське обговорення та громадську експертизу і тільки після цього може бути розглянутим та прийнятим міською радою.

3. Розвиток міста та його облаштування здійснюється відповідно до соціальної, економічної, містобудівної політики України з урахуванням значення міста в державі, на основі поєднання інтересів міської громади, одеського регіону і загальнодержавних цілей і інтересів.

Стаття 4. Символіка міської громади

1. Одеса має свій герб, опис, порядок використання і зберігання якого міститься у Положенні, що затверджується міською радою і є складовою цього Статуту (додаток 2).

2. На будівлі міської ради та її виконавчих органів піднімається Державний Прапор України, вивішуються таблички із зображенням Державного Герба України, Герба Одеси та найменуванням установи із додержанням прийнятого порядку вживання мов на території міста.

3. Міська рада та її виконавчі органи, які за рішенням міської ради наділяються правом юридичної особи, мають круглу печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням.

4. Гімн Одеси – “Пісня про Одесу” на музику І. Дунаєвського, слова В. Масса та М. Червінського (додаток 3).

5. Міський голова може мати власні атрибути, символи і відзнаки, перелік, опис та призначення яких міститься у Положенні, що затверджується міською радою і є складовою цього Статуту (додаток 4).

Стаття 5. Святкові дні та пам'ятні дати

1. Святкування Дня міста, видатних подій, державних та релігійних свят є важливою складовою соціального капіталу міста і сприяє ствердженню злагоди, порозуміння та взаємопідтримки у міській громаді.

2. День міста відзначається щороку 2 вересня як загальноміське свято, яке супроводжується урочистостями, народними гуляннями, ярмарками, культурно-спортивними й іншими масовими заходами. За розпорядженням міського голови цей день може оголошуватись вихідним.

3. З метою збереження міських історичних традицій та відзначаючи героїзм мешканців міста Одеси під час Великої Вітчизняної війни щорічно 10 квітня урочисто відзначається День визволення міста від німецько-фашистських загарбників.

4. Міська рада щорічно в плані соціально-економічного і культурного розвитку міста може встановлювати перелік інших загальноміських свят та знаменних подій.

РОЗДІЛ II.

ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ МІСТА

Стаття 6. Поняття та склад територіального устрою міста

1. Територіальний устрій міста – це його територіальне ділення в межах міської межі.

2. Основними територіальними одиницями міста є райони, мікрорайони, історико-архітектурний заповідник “Стара Одеса”, внутрішньоміські функціонально спеціалізовані райони.

3. Місто має вулиці, квартали, провулки, проспекти, площі, бульвари, парки, мости, дорожні магістралі.

4. Міська рада за угодою з органами публічної влади навколишніх сільських населених пунктів, територій, на яких розміщені переробні підприємства, інші важливі для життєдіяльності міста підприємства, установи, організації, може створити міський округ, включити до міської юрисдикцію відповідні території, не змінюючи їх адміністративно-територіальної приналежності.

Стаття 7. Порядок утворення, реорганізації та зміни меж міста

1. Межі міста визначають територію, на якій діють органи міського самоврядування. Межі міста відповідно до чинного порядку затверджуються Верховною Радою України за поданням міської ради, погодженим із іншими суб'єктами місцевого самоврядування, чий інтерес зачіпає це рішення. Міська рада має право перед цим виявити думку міської громади з цього питання шляхом проведення міського референдуму.

2. Питання, пов'язані з існуванням, реорганізацією міста та зміною його меж підлягають розв'язанню у порядку, встановленому законодавством України. Міська рада має право виявити перед цим думку міської громади шляхом проведення міського референдуму або висловити власну думку з вказаних питань, і довести цю думку до Президента України, Верховної Ради України, уряду та народу України.

Стаття 8. Районний поділ міста

1. Територія міста поділяється на райони.

2. Поділ міста на райони, найменування і перейменування, встановлення і зміна меж районів здійснюється міською радою. Проект територіального поділу вноситься на розгляд та затвердження в міську раду міським головою.

3. Зміна існуючого обсягу і меж повноважень районних в місті органів місцевого самоврядування здійснюється міською радою з урахуванням загальноміських інтересів і колективних потреб мешканців відповідних територій.

4. Межі внутрішньоміських територіальних утворень змінюються рішенням міської ради на підставі волевиявлення міської громади, одержаного шляхом місцевого референдуму і з урахуванням економіко-географічних особливостей територій та історичних традицій міста.

5. Межі територіальних утворень відповідно до вказаного рішення фіксуються в плані міста.

Стаття 9. Порядок найменування та перейменування частин міста

1. Найменування і перейменування частин міста проводиться міською радою за поданням виконавчого комітету з урахуванням географічних, історичних, національних, побутових й інших місцевих умов і особливостей.

2. При найменуванні і перейменуванні частин міста не допускається надання їм таких найменувань, які вже є на території міста.

3. Перейменування частин міста допускається, як правило, у випадках відновлення їх історичних назв.

4. Пропозиції про найменування та перейменування частин міста можуть бути внесені суб'єктами міського самоврядування або міською громадою – безпосередньо її членами, органами самоорганізації населення, об'єднаннями громадян, трудовими колективами підприємств, установ та організацій.

5. По вказаних у частині 2 пропозиціях до ухвалення рішення міською радою топонімною комісією, яка формується міським головою з числа працівників відповідних виконавчих органів, депутатів, представників громадськості, проводиться попередня історична та культурологічна експертиза.

6. Ухвалення рішень щодо найменування та перейменування певних частин міста здійснюється за участю ініціаторів та органів самоорганізації населення, які діють на відповідній території.

7. Привласнення імен частинам міста з метою увічнення пам'яті особливо видатних державних, політичних, громадських діячів, захисників Батьківщини, діячів науки, культури тощо може проводитися тільки посмертно.

8. Органи самоорганізації населення, територію яких зачіпає процедура найменування або перейменування частин міста, можуть проявити ініціативу щодо проведення опитування відповідного територіального колективу.

9. Питання найменування та перейменування частин міста можуть вирішуватися через механізм місцевого референдуму.

Стаття 10. Реєстрація та повідомлення про зміни у територіальному устрої міста, найменування та перейменування його частин

1. Рішення про зміни в територіальному устрої міста, найменування та перейменування його частин реєструється виконавчим комітетом міської ради.

2. Про ухвалене рішення про зміни в територіальному устрої міста, найменування та перейменування його частин протягом 5 днів після реєстрації рішення повідомляються поштою установи та інші служби, що забезпечують життєдіяльність населення міста.

3. Рішення про зміни в територіальному устрої міста, найменування та перейменування його частин вводиться в дію через 30 днів після його реєстрації.

4. Міський територіальний реєстр складається виконавчим комітетом міської ради і включає усі частини міста.

5. У Міському територіальному реєстрі міститься інформація про:

- розміри і характер території певної частини міста;
- загальна чисельність населення, що мешкає на цій території;
- перелік основних підприємств та господарських організацій з вказівкою кількості працівників у кожному з них;
- підприємства та установи комунального господарства, підприємства торгівлі і громадського харчування, побутового обслуговування населення;

- склад і стан житлового фонду;
- органи самоорганізації населення, які створені та діють на відповідній території;
- забезпеченість приміщеннями апарату органів міського самоврядування та органів самоорганізації населення;
- склад основних об'єктів соціальної інфраструктури культурного та дозвілєвого призначення та ін.

РОЗДІЛ III. МІСЬКА ГРОМАДА

Стаття 11. Населення міста та міська громада

1. Міська спільнота міста Одеси відповідно до чинного законодавства в межах своїх можливостей і під свою повну відповідальність об'єднується на основах самоорганізації та самоврядування для вирішення питань місцевого значення у територіальну громаду міста Одеси – міську громаду.

2. Виходячи з вимог частини 4 статті 4 ратифікованої Україною Європейської хартії місцевого самоврядування, до **питань місцевого значення** цим Статутом віднесені:

1) ухвалення та зміна Статуту міської громади, інших нормативно-правових актів, контроль за їх дотриманням;

2) встановлення меж міста Одеси та конституювання його як адміністративно-територіальної одиниці України;

3) адміністративно-територіальний устрій міста, визначення районного поділу міста, меж та найменувань його районів;

4) закріплення статусу територіальної громади міста Одеси;

5) облік громадян, що проживають в місті Одесі, складання і ведення реєстру громадян-виборців;

6) забезпечення врахування історичних, національно-культурних, соціально-економічних та інших особливостей здійснення місцевого самоврядування у місті Одесі;

7) комплексний соціально-економічний і культурний розвиток міста;

8) розвиток інфраструктури економіки міста;

9) раціональне використання міських земель, контроль за їх використанням;

10) регулювання використання водних об'єктів місцевого значення, родовищ корисних копалини, а також надр для будівництва підземних споруд місцевого значення;

11) управління, володіння, користування та розпорядження муніципальною власністю;

- 12) міські фінанси, формування, затвердження і виконання міського бюджету, встановлення місцевих податків, зборів, платежів і порядку їх зборів, вирішення інших фінансових питань місцевого значення;
- 13) використання і утримання комунальних житлових і нежитлих приміщень;
- 14) благоустрій та озеленення території міста;
- 15) комунальне дорожнє будівництво і утримання міських доріг, вулиць, площ, мостів;
- 16) організація, підтримка і розвиток систем енерго-, газо-, тепло-, водопостачання, каналізації, збору, утилізації та переробки побутових відходів;
- 17) організація забезпечення населення паливом;
- 18) організація, утримання і розвиток комунальних установ дошкільної, основної загальної і професійної освіти;
- 19) організація, утримання і розвиток комунальних установ охорони здоров'я;
- 20) забезпечення санітарного благополуччя території і населення міста;
- 21) забезпечення соціальної підтримки населення;
- 22) організація та діяльність органів міського самоврядування по здійсненню опіки і опікування над дітьми, що залишилися без піклування батьків;
- 23) сприяння зайнятості населення;
- 24) розвиток і підтримка підприємництва в місті;
- 25) створення умов для забезпечення населення послугами оптової і роздрібною торгівлі, громадського харчування і побутового обслуговування;
- 26) створення умов для житлового і соціально-культурного будівництва;
- 27) архітектура, будівництво, реконструкція та містобудівельна політика міста Одеси з урахуванням його історичної та культурної спадщини;
- 28) створення умов для житлового і соціально-культурного будівництва;
- 29) охорона громадського порядку, організація і утримання комунальних (муниципальних) органів охорони громадського порядку, здійснення контролю за їх діяльністю;
- 30) організація надання ритуальних послуг, утримання місць поховання;
- 31) організація, сприяння транспортному обслуговуванню населення і комунальних установ;
- 32) організація забезпечення населення послугами зв'язку;
- 33) збереження та утримання пам'яток історії і культури, що знаходяться у комунальній власності;
- 34) створення умов для діяльності і розвитку закладів культури в місті;
- 35) створення умов для організації культурно-видовищних заходів;
- 36) створення умов для розвитку фізичної культури і спорту у місті, будівництво та утримання комунальних об'єктів фізкультурного та спортивного призначення;

- 37) участь в охороні навколишнього середовища на території міста;
- 38) організація та утримання комунальної інформаційної служби, створення умов для діяльності засобів масової інформації;
- 39) забезпечення протипожежної безпеки, організація та утримання муніципальної пожежної служби;
- 40) організація і утримання комунальних архівів;
- 41) інші питання, не віднесені законодавством до ведення органів державної влади.

3. Населення міста складають всі його жителі, які на законних підставах проживають в ньому, незалежно від термінів мешкання та місця народження.

4. Міська громада – територіальний колектив, до складу якого входять громадяни України, іноземці, особи, без громадянства, біженці та вимушені переселенці, що постійно на законних підставах проживають в місті та/або є платниками місцевих податків і зборів.

5. Права члена міської громади надаються також Почесним громадянам Одеси незалежно від їхнього місця і режиму мешкання, а також за рішенням міської ради – особам, які не є членами міської громади, але одержали відповідно до Закону України “Про правовий статус закордонних українців” статус закордонного українця та мають значні заслуги перед містом і міською громадою.

6. Член міської громади має офіційну Особисту картку з вказівкою прізвища, імені, по батькові, року народження, особистого коду, серії і номеру паспорта (або документа, згідно із законом замінюючого паспорт), місця постійного проживання (адреси, району міста).

7. Член міської громади у віці до 16 років одержує Картку жителя міста Одеси з реквізитами, вказаними в частині 6 цієї статті. Міська рада затверджує „Положення про Картку жителя міста Одеси”, яке є складовою цього Статуту (додаток 5).

Стаття 12. Міська громада як суб'єкт публічних прав

1. Міська громада відповідно до Конституції України є єдиним джерелом влади місцевого самоврядування на території міста Одеси.

2. Міська громада набуває статусу юридичної особи після її реєстрації відповідно до чинного законодавства.

3. Міська громада реалізує права і обов'язки юридичної особи через створені нею органи та обраних посадових осіб, які діють відповідно до закону і цього Статуту.

4. Міська громада здійснює публічне право на самоврядування безпосередньо або через органи (організації) місцевого самоврядування та органи самоорганізації населення. Власні (самоврядні) та делеговані повноваження міської громади розповсюджуються на всю територію міста Одеси.

5. Міська громада вирішує усі питання місцевого значення, не віднесені Конституцією України, законами України, цим Статутом до предметів ведення і

повноважень держави, її органів та посадових осіб, органів та посадових осіб міського самоврядування, органів самоорганізації населення, об'єднань громадян, а також до прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина.

6. Міська громада визнає можливість формування за ініціативою її членів в порядку, передбаченому статтею 63 Статуту, територіальних колективів районів в місті, мікрорайонів, вуличних, квартальних територіальних, будинкових та інших колективів, інших органів і організацій самоорганізації населення.

7. Міська громада сприяє становленню і розвитку асоціації вільних і рівноправних членів територіального колективу (громадянського суспільства в межах міста), об'єднанню їх в політичні партії і громадські організації, підтримує діяльність держави і органів місцевого самоврядування по зміцненню громадянської згоди, забезпеченню прав і свобод людини і громадянина, створенню в місті гідних людини умов життя, роботи і дозвілля.

8. Міська громада враховує етнопонаціональний склад населення і підтримує створення і діяльність національних товариств, землячеств, релігійних і культурних об'єднань, діяльність яких не суперечить законам України і цьому Статуту, сприяє розвитку етнічної, культурної, мовної і релігійної самобутності представників української нації та їх об'єднань, корінних народів і національних меншин, що проживають на території міста, охороні історичних пам'яток міста.

9. Міська громада виховує у жителів міста незалежно від їх національної приналежності пошану до російської та інших мов національних меншин, до можливості вільного обрання мови міжособового спілкування. Мовне питання вирішується міською громадою відповідно до Закону України „Про мови в Україні”, Європейської хартії регіональних мов або мов меншин та інших законодавчих актів.

Стаття 13. Права, свободи та обов'язки членів міської громади

1. Члени міської громади міста Одеси мають усі конституційні права і свободи, встановлені законодавством України, зокрема мають **право**:

- 1) обирати та бути обраними в органи місцевого самоврядування;
- 2) брати участь у місцевих референдумах, загальних зборах, громадських слуханнях, інших формах безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення, передбачених цим Статутом, і користуватися для цих цілей в установленому порядку будівлями та спорудами комунальної власності;
- 3) заслуховувати звіти міського голови та депутатів міської ради, обговорювати їх діяльність;
- 4) одержувати будь-яку відкриту інформацію про діяльність органів і посадовців місцевого самоврядування;
- 5) одержувати об'єктивну інформацію про стан міського господарства і діяльність комунальних підприємств, про стан навколишнього середовища, рівень і якість життя городян, їх соціальну безпеку;

6) брати участь в обговоренні нормативно-правових та інших актів Одеської міської ради та її органів і посадових осіб на стадії їх підготовки;

7) брати участь у бюджетному процесі, в обговоренні програм розвитку міста та інших питань, які зачіпають інтереси міської громади;

8) відкликати в установленому законом порядку міського голову, депутатів Одеської міської ради;

9) виступати у порядку місцевих ініціатив з питань удосконалення життя в місті, поліпшення роботи органів та посадових осіб міського самоврядування, місцевих нормативно-правових актів і контролю за їх виконанням;

10) користуватися в установленому порядку землею та іншими об'єктами комунальної власності.

2. Члени міської громади міста Одеси **зобов'язані:**

1) додержувати законів та інших нормативно-правових актів, що діють на території міста;

2) знати та додержувати Статут міста, локальні правові та нормативні акти, що діють на території міста;

3) виконувати рішення суду, акти органів та посадових осіб державної влади, міської ради, інших органів та посадових осіб місцевого самоврядування;

4) своєчасно сплачувати податки і збори, оплачувати надані житлово-комунальні послуги;

5) піклуватися про соціальне, культурне, екологічне благополуччя міста, про збереження та примноження комунальної власності;

6) підтримувати чистоту і порядок в місті;

7) сприяти в міру особистих здібностей і можливостей благоустрою міста, благополуччю та розвитку міської громади, міста Одеси;

8) поважати символіку міста, органи влади та місцевого самоврядування, їх посадових осіб;

9) контролювати в установленому порядку діяльність органів і посадових осіб місцевого самоврядування і відкликати тих, хто не виправдав довіри.

3. Список прав та обов'язків членів міської громади у цій статті не є вичерпним.

4. Норми цієї статті не обмежують правозастосовчу практику відповідно до чинного законодавства України.

5. Права і свободи членів міської громади на території міста мають пріоритет відносно державних та місцевих інтересів, виходячи з конституційної норми про найвищу цінність людини в Україні.

6. Органи міського самоврядування та органи самоорганізації населення несуть відповідальність за охорону прав, свобод і законних інтересів членів міської громади, зобов'язані відшкодовувати моральний і матеріальний

збиток, заподіяний їм діями (або бездіяльністю) органів та посадових осіб міського самоврядування і органів самоорганізації населення.

7. Відповідальність членів міської громади і населення міста за порушення Конституції України і законодавства України, локальних правових і нормативних актів встановлюється в цих законах і локальних актах.

Стаття 14. Уповноважений міської громади з прав людини (міський омбудсмен)

1. З метою забезпечення правового захисту прав і свобод осіб, передбачених Конституцією і чинним законодавством України, від неправомірних дій та бездіяльності органів та посадових осіб державної влади та місцевого самоврядування, інших юридичних та фізичних осіб у місті запроваджується посада Уповноваженого міської громади з прав людини (міського омбудсмена).

2. Уповноважений міської громади з прав людини (далі – Уповноважений) обирається членами міської громади прямим таємним голосуванням на термін дії міської ради. Уповноважений є посадовою особою місцевого самоврядування, його юридичний статус тотожний юридичному статусу посадової особи міської ради на рівні заступника міського голови.

3. Уповноважений діє на підставі і відповідно до Конституції і законодавства України, а також у спосіб та в межах повноважень, передбачених цим Статутом і „Положенням про Уповноваженого міської громади з прав людини” (додаток 6), яке затверджується міською радою і є складовою цього Статуту.

4. Вибори Уповноваженого проводяться одночасно з виборами міського голови і депутатів міської ради. Порядок виборів Уповноваженого визначається „Положенням про Уповноваженого міської громади з прав людини”.

5. Уповноважений здійснює свою діяльність незалежно від державних органів і посадовців, рівно як і від органів і посадовців міського самоврядування і підзвітний лише міській громаді.

6. Діяльність Уповноваженого доповнює існуючі заходи і засоби захисту конституційних прав і свобод громадян, не відміняє їх і не потребує перегляду компетенції правоохоронних органів.

7. Уповноважений одержує повноваження після складання присяги на першій після його обрання сесії міської ради наступного змісту:

“Я (прізвище, ім'я, по батькові), волею міської громади Одеси обраний Уповноваженим міської громади з прав людини, вступаючи на цю високу посаду, урочисто присягаю захищати права і свободи членів міської громади, суворо дотримуватися Конституції і законів України, Статуту територіальної громади міста Одеси”.

8. Уповноважений має печатку та інші необхідні атрибути для виконання своїх функцій.

9. Уповноваженим може бути громадянин України, який на день обрання має вік не менше 30 і не більше 60 років, вищу юридичну освіту, стаж практичної, наукової або педагогічної роботи за фахом не менше сіми років, володіє державною мовою і протягом 10 років проживає на законних підставах в місті Одесі

10. Не може обиратися на посаду Уповноваженого особа, яка має не сняту або не погашену у встановленому законом порядку судимість за скоєний злочин.

11. Уповноважений:

1) спостерігає за діями органів і посадовців міської влади, інших юридичних та фізичних осіб щодо дотримання ними прав людини;

2) вивчає випадки порушення прав людини в місті і вживає заходи, передбачені законодавством України, а також місцевими нормативно-правовими актами, для припинення цих порушень і відновлення порушених прав;

3) вивчає стан дотримання прав членів міської громади як на підставі звернень членів міської громади (письмових і особистих), так і шляхом проведення моніторингових досліджень.

4) надає безкоштовну юридичну допомогу членам громади, права яких порушені;

5) раз на рік виступає на сесії міської ради із звітною Доповіддю про стан дотримання прав членів міської громади і публікує свою Доповідь у газеті міської ради;

6) по фактах грубого порушення конституційних прав городян проводить громадські слухання, виступає в пресі, по радіо, телебаченню, має свій персональний сайт в Інтернеті;

7) щорічну Доповідь і матеріали громадських слухань з питань порушення прав членів міської громади направляє в офіційному порядку міському голові, голові обласної державної адміністрації, Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини, у відповідний комітет Верховної Ради України;

8) у системі міського самоврядування створює додаткові правозахисні механізми, розробляє і надає міському голові або іншому суб'єкту ініціювання розгляду питань на сесії міської ради для внесення на затвердження міської ради мінімальні муніципальні гарантії і стандарти захисту прав членів міської громади;

9) приймає та розглядає письмові скарги від членів міської громади, які вважають, що їхні права порушені дією або бездіяльністю будь-яких органів влади, посадовців або інших осіб на території міста;

10) звертається до порушника прав з вимогою відновити порушені права члена громади і у разі його відмови сприяє члену міської громади, чий права порушені, у підготовці і поданні справи до суду, а при необхідності виступає представником потерпілого у суді;

11) у разі систематичного порушення прав членів громади будь-яким органом, посадовцем або іншою особою подає відповідно міському голові, голові державної адміністрації або вищестоячому для порушника органу

подання щодо притягнення цієї особи до відповідного виду відповідальності в установленому законом порядку.

12. Сфера компетенції, порядок обрання, проходження служби, переобрання (відставки) і матеріально-фінансового забезпечення Уповноваженого визначається „Положенням про Уповноваженого міської громади з прав людини” (див. додаток 6).

13. Компетенція Уповноваженого обмежена сферою правовідносин, що виникають виключно у відносинах членів громади і органів і посадовців місцевого самоврядування, державної влади, підприємств, установ і організацій будь-якої форми власності в межах території міста Одеси.

14. Уповноважений не може належати до політичних партій та профспілок, мати представницький мандат, брати участь у будь-якій політичній діяльності, обіймати будь-які інші оплачувані посади, виконувати іншу оплачувану роботу, крім наукової, викладацької та творчої.

15. Уповноважений здійснює свою діяльність безкоштовно у співпраці з депутатами міської ради, її виконавчими органами, органами державної влади та їх посадовими особами, правозахисними організаціями, органами самоорганізації населення та Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини.

16. Уповноважений може мати громадських помічників з числа осіб, які мають необхідну кваліфікацію та досвід правозахисної діяльності і працюють з ним на громадських засадах.

17. За рішенням міської ради Уповноважений може мати власний апарат, який організаційно і технічно забезпечує виконання ним своїх повноважень.

Стаття 15. Муніципальна міліція

1. Охорона громадського порядку в місті, забезпечення особистої безпеки, охорона прав, законних інтересів та власності громадян і юридичних осіб разом з органами внутрішніх справ здійснюється підрозділами муніципальної міліції.

2. Рішення про створення підрозділів муніципальної міліції ухвалюється міською радою на підставі чинного законодавства за поданням міського голови або за ініціативою депутатів міської ради.

3. Порядок затвердження кандидатур для проходження служби, порядок несення патрульно-постової та інших видів та форм діяльності муніципальної міліції встановлюється законодавством України і міською радою.

4. Порядок несення охоронної служби, комплектування і матеріально-технічне забезпечення підрозділів муніципальної міліції встановлюється “Положенням про муніципальну міліцію”, яке затверджується міською радою і є складовою цього Статуту (додаток 7).

5. Керівник муніципальної міліції затверджується рішенням міської ради за поданням міського голови з числа осіб, які мають вищу юридичну освіту і стаж практичної роботи в органах Міністерства внутрішніх справ України не менше п'яти років.

Стаття 16. Форми участі громадян у місцевому самоврядуванні

1. Члени міської громади – громадяни України, що досягли 18-річного віку і не визнані судом недієздатними, є активними суб'єктами міського самоврядування.

2. Право членів міської громади – активних суб'єктів міського самоврядування брати участь у здійсненні місцевого самоврядування може бути реалізовано у наступних формах:

- місцевий референдум;
- вибори депутатів міської ради і посадовців міського самоврядування (місцеві вибори);
- загальні збори;
- колективні та індивідуальні звернення (петиції) жителів міста до органів і посадових осіб місцевого самоврядування;
- громадські слухання;
- місцеві ініціативи;
- громадська експертиза проектів актів та чинних актів місцевої влади з питань, які мають суттєве значення для членів міської громади і впливають на соціально-економічний та культурний розвиток міста;
- участь у роботі органів місцевого самоврядування і роботі на виборних посадах місцевого самоврядування;
- взаємодія з органами міського самоврядування та їх посадовими особами через участь у діяльності міських партійних і громадських організацій;
- участь у створенні і діяльності органів самоорганізації населення;
- мітинги, ходи, пікетування, демонстрації;
- участь у роботі колегіальних органів, робочих груп, комісій, які створюються при органах місцевого самоврядування та місцевих органах виконавчої влади;
- обрання міською громадою представників її інтересів в державних органах, організаціях, установах, органах місцевого самоврядування, розташованих поза межами міста;
- висування міською громадою своїх представників до складу наглядових органів при комунальних підприємствах, установах, організаціях;
- інші не заборонені законом види і форми громадської діяльності.

3. Вищими формами безпосереднього здійснення місцевого самоврядування міською громадою є міський референдум і місцеві вибори.

4. Обмеження прав міської громади на місцеве самоврядування відповідно до Конституції і законів України може бути здійснено лише в умовах військового або надзвичайного стану у передбаченому законом порядку.

Стаття 17. Громадська палата

1. Громадська палата – колегіальний експертно-консультативний та апеляційний громадський орган при міській раді, який формується з відомих науковців, представників об'єднань громадян, органів самоорганізації населення, національно-культурних та релігійних общин, політичних партій, які не представлені у міській раді, підприємницьких об'єднань, професійних та творчих спілок, що діють на території Одеси та охоплюють усі основні сфери інтересів членів міської громади.

2. Цілями діяльності Громадської палати є:

- широке представництво в управлінні містом інтересів міської громади через представників інститутів громадянського суспільства;

- залучення громадськості до вирішення найбільш значущих питань місцевого самоврядування;

- налагодження конструктивних відносин між владою і громадою на засадах взаємної довіри та порозуміння.

3. Громадська палата формується протягом трьох місяців з моменту обрання міської ради на період її скликання.

4. Персональний склад Громадської палати формується з трьох груп представників громадськості однакової кількості, які за своїм статусом відповідають п.1 цієї статті.

5. Склад першої групи громадських представників до Громадської палати затверджує своїм розпорядженням міський голова.

6. Склад другої групи громадських представників затверджується шляхом таємного голосування на міському форумі підприємницьких об'єднань, профсоюзних та творчих спілок.

7. Склад третьої групи громадських представників затверджується на міському форумі науковців, представників об'єднань громадян, органів самоорганізації населення, національно-культурних і релігійних общин та політичних партій, які не представлені у міській раді.

8. Вказані міські форуми проводяться після видання міським головою розпорядження про склад першої групи громадських представників.

9. Членами Громадської палати не можуть бути депутати міської ради, Уповноважений з прав людини та особи, які перебувають на державній службі або на службі в органах місцевого самоврядування.

10. Громадська палата складається з двох Комітетів – Експертного та Апеляційного, склад яких формується з членів Громадської палати з урахуванням приблизно однакового представництва в них кожної з трьох груп громадських представників. Член Громадської палати входить до складу лише одного комітету.

11. Громадську палату очолює голова та два його заступники, які обираються з числа її членів. Голова та його заступники мають представляти

усі три групи громадських представників.

12. Кожний комітет очолює голова комітету, який обирається зі складу його членів. Обидва комітети не можуть одночасно очолювати представники однієї групи громадських представників.

13. Кожний комітет обирає зі свого складу двох заступників голови – представників від інших двох груп громадських представників.

14. Для забезпечення діловодства та вирішення інших питань, пов'язаних з підготовкою та проведенням засідань, члени Громадської палати та її комітетів обирають зі свого складу секретарів цих органів.

15. Експертний комітет Громадської палати попередньо розглядає проекти рішень міської ради та її виконкому з питань, які зачіпають права та законні інтереси усіх або частини членів міської громади, і можуть мати негативні соціально-економічні, екологічні та інші наслідки. Ці питання підлягають обов'язковому розгляду в Експертному комітеті і виносяться на сесію міської ради тільки з рекомендаціями комітету.

16. Апеляційний комітет Громадської палати сприяє розв'язанню протиріч між органами міського самоврядування та юридичними особами і громадянами. За їх зверненнями Апеляційний комітет розглядає суперечки щодо прийнятих рішень вказаних органів, а також скарги на дію або бездіяльність вказаних органів або посадових осіб, які порушують права та законні інтереси членів міської громади і провокують соціальний конфлікт.

17. Спірні питання розглядаються Апеляційним комітетом на відкритому засіданні у присутності заявника та відповідача, а також свідків від кожної зі сторін. Якщо буде встановлено, що оспорюване рішення, дія або бездіяльність органів та посадових осіб порушують права і законні інтереси членів міської громади та юридичних осіб, Апеляційний комітет приймає рекомендацію про перегляд спірного рішення органом або особою, що його ухвалили.

18. Орган або посадова особа, які ухвалили спірне рішення, зобов'язані протягом 10 днів з моменту отримання рекомендації Апеляційного комітету повторно розглянути його з урахуванням цих рекомендацій і вжити відповідних заходів та/або надати мотивовану відповідь.

19. Представники Громадської палати мають право:

- брати участь з правом дорадчого голосу у роботі сесій міської ради, засіданнях її постійних комісій та місьвиконкому;
- виступати в засобах масової інформації з питань діяльності Громадської палати та її комітетів;
- виконувати інші функції відповідно до власної компетенції.

20. У засіданнях Громадської палати та її комітетів з правом дорадчого голосу можуть брати участь депутати міської ради, керівники її виконавчих органів, а також члени міської громади та представники громадських інституцій, якщо обговорювані питання прямо зачіпають їх інтереси.

21. Громадська палата може залучати для виконання своїх функцій

сторонні організації та експертів, які є провідними фахівцями у певних сферах життєдіяльності міста, які можуть брати участь у засіданнях палати та її комітетів з правом дорадчого голосу.

22. Не рідше, ніж раз на рік Громадська палата та її комітети звітують на громадських слуханнях перед міською громадою про свою роботу та роботу її членів та публікують у ЗМІ інформацію про цю роботу. У разі, якщо окремі члени палати не виконували або неналежним чином виконували свої функції, вони можуть бути відкликані із одночасною заміною на інших громадських представників відповідної групи у порядку, передбаченому пунктами 5-7 цієї статті.

23. Діяльність Громадської палати та кожного з її комітетів здійснюється переважно у вигляді засідань, у тому числі виїзних. Ця діяльність висвітлюється в електронних та друкованих засобах масової інформації.

24. Повноваження, кількісний склад, порядок формування і організація роботи Громадської палати та її комітетів визначається у “Положенні про Громадську палату”, яке приймається міською радою після широкого громадського обговорення і є складовою цього Статуту (додаток 8).

25. Положення про Громадську палату містить наступні питання:

- склад та повноваження Громадської палати та її комітетів;
- форми і порядок участі членів Громадської палати в її діяльності;
- терміни і порядок проведення пленарних засідань Громадської палати;
- повноваження і порядок діяльності голів, заступників голів та секретарей Громадської палати та її комітетів;
- порядок формування і діяльності робочих та експертних груп Громадської палати;
- порядок припинення повноважень членів Громадської палати, їх відкликання та кооптації інших громадських представників;
- форми і порядок ухвалення рішень Громадської палати та її комітетів;
- порядок залучення до роботи Громадської палати та її комітетів громадських утворень, представники яких не увійшли до складу Громадської палати, експертів та форми взаємодії з ними;
- порядок формування групи представників громадськості, які потрапляють до складу Громадської палати за розпорядженням міського голови;
- порядок підготовки і поведення форумів громадськості з формування двох інших груп представників до складу Громадської палати;
- порядок підготовки і проведення заходів у Громадській палаті;
- порядок підготовки і публікації щорічних доповідей Громадської палати про стан справ щодо участі міської громади та її представників в управлінні містом, зокрема у вирішенні найбільш важливих місцевого значення, налагодженні конструктивних відносин між владою і громадою на засадах взаємної довіри та порозуміння;
- матеріально-технічне та інформаційне забезпечення роботи Громадської

палати та інші питання.

26. Для інформаційного забезпечення діяльності Громадської палати та її комітетів, доступу широких кіл громадськості до питань, що розглядаються Громадською палатою, до результатів її роботи і роботи її комітетів Громадська палата створює і підтримує сайт у комп'ютерній мережі Інтернет.

27. Матеріально-технічне забезпечення діяльності Громадської палати здійснює апарат міської ради. Витрати, пов'язані із забезпеченням діяльності громадської палати, передбачаються у міському бюджеті на відповідний рік.

Стаття 18. Вибори депутатів міської ради та міського голови

1. Місцеві вибори – це обрання депутатів міської ради і міського голови, а також депутатів районних в місті рад (у разі їх створення) шляхом голосування жителів міста – активних суб'єктів місцевого самоврядування відповідно до закону про місцеві вибори.

2. Шляхом місцевих виборів обирається також Уповноважений міської громади з прав людини.

3. Порядок призначення, підготовки і проведення виборів депутатів міської ради і міського голови, встановлення результатів голосування визначаються законами України.

Стаття 19. Участь громадян у міському самоврядуванні через діяльність міських територіальних організацій та відділень політичних партій, громадських та релігійних організацій

1. Члени міської громади можуть брати участь у здійсненні місцевого самоврядування через діяльність міських територіальних організацій та відділень політичних партій, громадських та релігійних організацій та їх об'єднань.

2. Місцеві осередки політичних партій, некомерційні організації, профспілки відповідно до законодавства:

1) беруть участь у місцевих виборах;

2) через діяльність своїх представників у складі дорадчих, робочих та координаційних органах, які створюються при органах міської влади, беруть участь у виробленні та здійсненні міської політики;

3) сприяють залученню членів міської громади до обговорення важливих питань соціально-економічного та культурного розвитку міста.

3. Місцеві осередки політичних партій відповідно до Закону України “Про політичні партії в Україні” можуть вносити до органів та посадових осіб міського самоврядування пропозиції, які обов'язкові для розгляду відповідними органами та посадовими особами у встановленому порядку.

4. Не допускається створення і діяльність структурних осередків політичних партій у виконавчих органах міського самоврядування.

5. Органам та посадовим особам міського самоврядування заборонено відокремлювати в своєму ставленні певні політичні партії чи надавати їм

привілеї, а також сприяти їм, якщо інше не передбачено законом, у провадженні їхньої діяльності.

6. Профспілки, їх об'єднання, організації роботодавців та їх об'єднання, об'єднання підприємців та промисловців утворюють раду соціального партнерства міста та щорічно укладають регіональну угоду для здійснення співробітництва в процесі формування та реалізації соціально-економічної політики, узгодження питань, що виникають у сфері соціально-трудових відносин. Представник ради соціального партнерства включається до складу виконавчого комітету міської ради.

7. Виконавчий комітет міської ради за пропозицією профспілок, їх об'єднань розглядає на своїх засіданнях хід укладання і виконання колективних договорів на підприємствах, установах та організаціях міста.

Стаття 20. Здійснення міського самоврядування безпосередньо міською громадою

Міська громада здійснює міське самоврядування безпосередньо у наступних організаційних формах:

- обрання посадових осіб та складу представницьких органів міської громади;

- обрання (при необхідності) міською громадою представників її інтересів у державних органах (організаціях), органах місцевого самоврядування поза містом;

- міський референдум;

- консультативні референдуми в місті та його територіальних одиницях;

- загальні збори (незалежно від приналежності до міської громади) осіб за місцем їхнього проживання;

- громадське обговорення проектів рішень та ухвалених рішень представницьких та виконавчих органів міського самоврядування, актів посадових осіб;

- колективні звернення у порядку місцевої ініціативи до представницьких та виконавчих органів міського самоврядування, петиції;

- громадські слухання;

- громадська експертиза проектів актів або чинних актів місцевої влади;

- мітинги, ходи, пікетування, демонстрації громадян – членів міської громади;

- звернення громадян та інші форми участі членів міської громади в управлінні місцевими справами.

Стаття 21. Міський референдум

1. Найвищим безпосереднім виявом влади членів міської громади є міський референдум. Предметом міського референдуму може бути будь-яке питання, віднесене до ведення місцевого самоврядування.

2. Міський референдум – це форма вирішення членами міської громади питань, віднесених Конституцією і законами України до ведення місцевого самоврядування, шляхом вільного волевиявлення активних суб'єктів місцевого самоврядування. Коло питань, які не можуть винесені на референдум, визначаються чинним законодавством України.

3. Рішення, прийняті міським референдумом, мають вищу юридичну силу по відношенню до всіх інших муніципальних правових актів і не вимагають будь-якого затвердження органами державної влади або органами місцевого самоврядування. Зміна або відміна рішення, прийнятого референдумом, здійснюється виключно референдумом.

4. Міський референдум може проводитися з метою вирішення безпосереднім волевиявленням міської громади найбільш важливих питань, віднесених до ведення місцевого самоврядування, зокрема:

- питання дострокового припинення повноважень міської ради і міського голови;

- питання зміни адміністративно-територіальних меж міста;

- питання перейменування міста, районів;

- інші питання, що відносяться до ведення місцевого самоврядування і які мають істотне значення для розвитку міста, громадської безпеки, дотримання прав і свобод членів міської громади.

5. Питання, які не віднесені чинним законодавством до ведення місцевого самоврядування, але мають, на думку міської ради або встановленої кількості ініціаторів референдуму, важливе значення для соціально-економічного і культурного розвитку міста, суспільної безпеки, дотримання прав і свобод громадян, можуть бути винесені на міський консультативний референдум, результат голосування якого має рекомендаційний характер.

6. Питання майнових і земельних відносин виносяться на міський референдум у разі потреби ухвалення рішень про відчуження комунальної власності, якщо таке рішення ухвалюється в умовах ризику погіршити положення на міському ринку праці, ризику погіршити екологічну, соціальну безпеку міської громади та завдати збитку довгостроковим інтересам розвитку міста. Висновок про наявність такого ризику має зробити незалежна експертна організація за ініціативою міського голови, депутатів міської ради, некомерційної організації.

7. Питання про дострокове припинення повноважень міського голови вноситься на міський референдум у разі вираження йому недовіри на законних підставах і для забезпечення процедури його відставки відповідно до вимоги п. 5 ст. 12 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”.

8. Рішення про проведення міського референдуму приймає міська рада більшістю голосів від загального складу, якщо інше не передбачене законом. Порядок ініціації і проведення референдуму визначається Законом України „Про всеукраїнський і місцевий референдум” і „Положенням про реалізацію на території міста Одеси Закону України „Про всеукраїнський та місцевий референдум”.

яке затверджується міською радою і є складовою цього Статуту (додаток 9). Зміни в Положення не можуть вноситися в період з моменту ініціації референдуму до публікації його рішення або ухвалення рішення про його відміну.

9. Члени міської громади з правом голосу можуть звертатися із заявою в міську раду про проведення референдуму з будь-якого питання, що знаходиться у веденні міської ради. Заява має містити питання, яке підлягає вирішенню на референдумі, мотивацію і пропозиції щодо покриття витрат у зв'язку із запланованими заходами в рамках чинного законодавства.

10. Міська рада призначає місцевий референдум на вимогу депутатів, що становлять не менш як половину від загального складу Ради народних депутатів, або на вимогу, підписану однією десятою частиною громадян України, які постійно проживають на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці і мають право брати участь у референдумі.

11. Референдум не проводиться, якщо міська рада ухвалює рішення про здійснення тих заходів, реалізація яких вимагається в заяві про проведення референдуму.

12. Рішення міського референдуму вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більше половини жителів міста, які взяли участь у голосуванні. У разі рівної кількості голосів, поданих “за” і “проти”, вважається, що питання, винесене на розгляд, вирішене негативно. Якщо не вдалося набрати більшості голосів від тих, що взяли участь в голосуванні на референдумі, то винесене на голосування питання може бути розв'язано міською радою.

15. Рішення міського референдуму не вимагає затвердження яким-небудь органом або посадовцем міського самоврядування чи державної влади.

16. Питання, яке не одержало підтримки на референдумі, може повторно вноситися на референдум не раніше, чим через рік.

17. Рішення міського референдуму і результати голосування оприлюднюються впродовж десяти днів після його проведення і набувають чинності з дня його оприлюднення.

18. Про результати голосування у ході консультативного міського референдуму міський голова протягом десяти днів інформує органи і посадовців, в веденні яких знаходиться винесене на консультативний референдум питання.

Стаття 22. Загальні збори

1. Загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання (далі – загальні збори) скликаються у межах внутрішньоміських територіальних утворень (вулиці, кварталу, мікрорайону та ін.), для вирішення питань, що стосуються загальних інтересів членів міської громади або з питань, що мають важливе значення для жителів певних територій у межах міста (членів мікрогромади), зокрема:

1) обговорення питань загальноміського (загальнорайонного, мікрорайонного) значення, які мають важливе значення для відповідної мікрогромади;

2) ухвалення рішень з питань, переданих міською радою у ведення мікрогромади і відповідного органу самоорганізації населення;

3) утворення, Затвердження Положення про орган самоорганізації населення, обрання його персонального складу, а також ухвалення рішення про ліквідацію органу СОН;

4) заслуховування повідомлень та звітів про роботу депутатів міської ради, органів і посадових осіб міського самоврядування, керівників підприємств, установ та організацій, які належать до комунальної власності, органів самоорганізації населення;

5) ухвалення рішень про участь на громадських засадах членів міської громади у роботах по благоустрою, охороні громадського порядку, збереження житлового фонду та іншого комунального майна, пам'яток історії і культури, дотримання прав і свобод громадян, надання допомоги бідним і безпорадним громадянам;

6) ухвалення рішень про самооподаткування податком, збирання коштів для створення цільових фондів громади або органів самоорганізації населення, а також благодійних фондів на суспільні потреби;

7) ухвалення рішення щодо готовності відповідного органу самоорганізації населення взяти для виконання певний обсяг додаткових повноважень, що можуть бути делеговані міською радою разом із відповідними коштами та матеріально-технічними ресурсами, та інші повноваження, передбачні чинним законодавством України.

3. При необхідності проведення загальних зборів за участю значної кількості громадян (в межах мікрорайону, кварталу), де неможливо зібрати більшість жителів, скликаються загальні збори (конференція) представників мікрогромади.

4. У разі проведення конференції, квоту представництва жителів відповідної території може визначати відповідні органи самоорганізації населення або ініціативна група із створення органу самоорганізації населення у кількості не менше 3 чоловік, що проживають на даній території, за ініціативою якої скликається вказана конференція. При цьому мінімальна квота представництва на конференції встановлюється в розмірах, передбачених „Положенням про органи самоорганізації населення в місті Одесі” (додаток 10) та „Положенням про загальні збори у місті Одесі” (додаток 11), які затверджуються міською радою і є складовими цього Статуту.

5. У роботі загальних зборів (конференції) мають право брати участь з правом ухвального голосу громадяни, що досягли 18 років і які постійно проживають на відповідній території. У загальних зборах (конференції) не беруть участь психічно хворі громадяни, які визнані судом недієздатними, а також особи, що утримуються у місцях позбавлення волі.

6. У роботі загальних зборів (конференції), можуть брати участь депутати міської ради, посадові особи органів місцевого самоврядування, до компетенції яких належить вирішення обговорюваних питань. У цих зборах (конференції)

можуть також брати участь депутати інших рівнів, державні посадові особи, представники об'єднань громадян, органів самоорганізації населення, підприємств, установ і організацій.

7. Рішення про скликання загальних зборів (конференції) оприлюднюється їх ініціаторами в міських засобах масової інформації не пізніше, ніж за 10 днів до їх проведення, з вказівкою часу, місця проведення і кола питань, які пропонуються для обговорення. Протягом наступних 10 днів організатори загальних зборів (конференції) можуть проводити дискусійне обговорення винесених питань в міських засобах масової інформації та безпосередньо з населенням.

8. У разі невідкладної необхідності населенню оголошується про скликання загальних зборів (конференції) в день їх проведення.

9. Загальні збори (конференція) можуть також скликатися за пропозицією не менше ніж 5% від загальної кількості жителів, які фактично проживають на відповідній території.

10. Загальні збори (конференція) є правомочними за умови присутності на них не менше половини громадян, які проживають на відповідній території, або не менше половини повноважних представників відповідної мікрогромади.

11. На загальних зборах (конференції) головує представник органу місцевого самоврядування або органу самоорганізації населення, або один з членів ініціативної групи, які ініціювали збори. Для ведення протоколу загальні збори (конференція) обирається секретар зборів (конференції).

12. У разі, коли загальні збори (конференція) ініціюються не менше як 5% жителів певної території, головує та секретар зборів визначаються ініціаторами при зібранні підписів на підтримку пропозиції про проведення зборів.

13. Порядок денний і порядок ведення загальних зборів (конференції) затверджується загальними зборами (конференцією) за пропозицією головуєчого.

14. Міський голова, міська рада та її виконавчий комітет, райадміністрація, відповідний орган самоорганізації населення сприяють підготовці і проведенню загальних зборів (конференції), надають для цього необхідні приміщення, матеріально-технічні засоби, інформаційні і довідкові матеріали.

15. Під час проведення загальних зборів (конференції) ведеться протокол, який підписується головою і секретарем. До протоколу додається список учасників з вказівкою прізвища, ім'я, по батькові, дати народження, місця проживання серії та номеру документу, що повідчує особу, та їхніми власними підписами.

16. Загальні збори (конференція) ухвалюють рішення з розглянутих питань.

17. Рішення загальних зборів (конференції) приймаються відкритим або таємним голосуванням – за визначенням учасників зборів (конференції) – за більшістю голосів від загальної кількості присутніх на ньому громадян, які

проживають на відповідній території і мають право ухвального голосу, після чого підписується головою та секретарем загальних зборів (конференції).

18. Рішення загальних зборів (конференції) є обов'язковим для виконання органами та посадовими особами міського самоврядування, керівниками підприємств, установ і організацій комунальної власності. Виконання рішень загальних зборів (конференції) контролюють депутати міської ради, органи самоорганізації населення або особи, спеціально уповноважені для цього загальними зборами (конференцією).

19. Рішення загальних зборів (конференції) з питань, реалізація яких вимагає фінансування з міського бюджету, а також з питань відчуження (приватизації, продажу, викупу) комунальної власності, землі мають рекомендаційний характер і вносяться до порядку денного сесії міської ради для остаточного вирішення.

20. Рішення загальних зборів (конференції) з питань, які мають важливе значення для міської громади але віднесені до компетенції органів державної влади, мають рекомендаційний характер.

21. Рішення загальних зборів (конференції) за мотивами його невідповідності Конституції України та чинному законодавству, нормативним актам органів місцевого самоврядування можуть бути припинені міським головою, міською радою або її виконавчим комітетом з одночасним зверненням до суду.

22. Порядок ініціації та проведення загальних зборів (конференції), контролю за виконанням їхніх рішень визначається "Положенням про загальні збори у місті Одесі" (див. додаток 11).

Стаття 23. Місцеві ініціативи

1. Члени міської громади мають право на місцеву (громадську) ініціативу для безпосередньої участі в ухваленні рішень міською радою з питань, віднесених до компетенції органів місцевого самоврядування.

2. Місцева ініціатива як форма безпосередньої демократії відповідно до Конституції України (статті 5, 7, 8), Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” (ст. 9) є одним із способів реалізації принципу народовладдя і права на суверенне забезпечення міською громадою конституційного ладу у сфері місцевого самоврядування. Місцева ініціатива членів міської громади розглядається як народна нормотворча ініціатива, направлена на правове забезпечення рішень з питань місцевого значення.

3. Перелік суб'єктів місцевої ініціативи, порядок її підготовки, подачі та реалізації визначається "Положенням про місцеві ініціативи у місті Одесі", що затверджується міською радою і є складовою цього Статуту (додаток 12).

Стаття 24. Громадські слухання

1. Члени міської громади мають право за власною ініціативою проводити громадські слухання, метою яких є реалізація прав громадян та їх об'єднаних участь у публічному обговоренні будь-яких питань, що мають відношення до

життєзабезпечення членів міської громади, громадської безпеки, дотримання прав і свобод людини, здійснення громадського контролю за діяльністю міського голови, депутатів міської ради, підприємств, установ та організацій комунальної власності, посадових осіб органів місцевого самоврядування, а також місцевих органів державних виконавчої влади та їх посадових осіб у тій частині їх компетенції, яка відноситься до сфери прав, свобод і законних інтересів міської громади.

2. Громадські слухання проводяться за ініціативою міського голови, міської ради або їх постійних комісій, депутатів міської ради, Уповноваженого міської громади з прав людини, органів самоорганізації населення, громадських організацій, а також ініціативної групи, що зібрала не менше 200 підписів членів міської громади на підтримку своєї ініціативи. Час та місце проведення громадських слухань визначає їх ініціатор, а інформація про це оприлюднюється в порядку, встановленому цим Статутом, але не пізніше ніж за 10 днів до проведення громадських слухань.

3. У разі скликання громадських слухань за ініціативою членів міської громади, об'єднань громадян, органів самоорганізації населення міський голова або за його дорученням секретар міської ради, один із заступників міського голови або керуючий справами після отримання відповідного повідомлення призначає за погодженням із ініціаторами слухань дату та місце їх проведення, а також вживає необхідних заходів щодо залучення компетентних посадовців, експертів з питань, які винесені на обговорення, оголошення в місцевих (а у разі потреби – в центральних) ЗМІ про проведення громадських слухань не пізніше, ніж за 10 діб до їх проведення, ознайомлення населення міста з інформаційними матеріалами з питань, винесених на громадські слухання.

4. Предметом громадських слухань може бути:

- проект міського бюджету і звіт про його виконання;
- звіт Уповноваженого міської громади з прав людини;
- проекти соціально-економічного та культурного розвитку міста;
- питання, які виносяться на міський референдум;
- міські цільові та комплексні програми;
- зміни та доповнення до Статуту міської громади;
- проекти нормативних актів і програм державних органів влади або органів місцевого самоврядування, які направлені на реалізацію будівництва нових підприємств, установ та організацій у межах міста, або які загрожують суттєво погіршити екологічну ситуацію в місті, або потребують незалежної екологічної експертизи для з'ясування їх екологічної небезпеки;
- інформація про будь-які рішення або дії господарюючих суб'єктів будь-якої форми власності у межах міста або за його межами, які вже привели або загрожують привести до погіршення екологічної ситуації в місті;

- матеріали державної або громадської експертизи екологічно небезпечних промислових об'єктів у межах міста;

- інформаційно-роз'яснювальна робота з населенням щодо функціонування екологічно шкідливих виробництв у межі міста і здійсненні заходів екологічної безпеки;

- рішення про виведення з експлуатації підприємств будь-якої форми власності, що знаходяться у межі міста, незалежно від суб'єктів цих рішень, якщо реалізація цих рішень привела або загрожує привести до погіршення соціальної ситуації на ринку праці міста, а також принесла або загрожує принести збитки в міському бюджеті;

- проекти нормативних актів міської ради, актів посадових осіб органів міського самоврядування, реалізація яких припускає зміну ситуації на ринку праці і загрожує викликати соціальний конфлікт серед членів міської громади;

- матеріали соціально-правової громадської експертизи дій посадових осіб органів міського самоврядування та господарюючих суб'єктів у межах міста незалежно від форми власності, які завдають збитку економічним, соціальним і культурним правам і інтересам міської громади;

- проекти нормативних актів міської ради про збільшення тарифів на комунальні послуги;

- питання про ефективність роботи комунальних служб і підприємств, що поставляють городянам товари, роботи і послуги;

- питання про роботу будь-яких державних установ і органів місцевого самоврядування в місті, оцінка яких за наслідками міського соціального моніторингу має найбільш низькі показники по критеріях дотримання прав людини;

- матеріали постійного соціального моніторингу по найважливіших аспектах фінансово-господарського, соціального, культурного життя міста, діяльності органів та посадових осіб.

5. Громадські слухання скликаються в міру необхідності, крім періодів виборчих кампаній у вищі та місцеві органи влади, коли громадські слухання не проводяться.

6. Якщо за тиждень до встановленого ініціаторами терміну проведення громадських слухань час і місце їх проведення не визначено міським головою або секретарем міської ради, одним із заступників міського голови або керуючим справами, їх визначає ініціатор громадських слухань, про що письмово повідомляє за 5 днів міську раду та громадськість через засоби масової інформації та в інший спосіб.

7. Для участі в громадських слуханнях можуть бути запрошені:

- депутати міської ради, посадові особи органів міського самоврядування та органів виконавчої влади;

- представники органів самоорганізації населення;

- представники легалізованих у встановленому законом порядку

політичних партій та некомерційних організацій;

- представники трудових колективів та інші особи.

8. На громадські слухання можуть запрошуватися також народні депутати України, які працюють над вирішенням відповідних міських проблем.

8. Громадські слухання відбуваються у відкритому режимі із висвітленням засобами масової інформації.

9. Хід проведення громадських слухань фіксується у протоколі та при можливості – засобами аудіо та відеотехніки. У протоколі фіксують порушені питання, основні тези виступів осіб та внесені протягом слухань пропозиції. Протокол підписують головуючий та секретар засідання, які обираються на початку засідання або призначаються ініціаторами громадських слухань.

10. Організатори громадських слухань разом із органами міського самоврядування передбачають заходи щодо підтримки безпеки та громадського порядку під час проведення громадських слухань із залученням, при необхідності, правоохоронних органів або добровільних громадських формувань сприяння громадському порядку.

11. Під час проведення громадських слухань мешканці міста мають право вносити пропозиції та порушувати будь-які питання, вирішення яких належить до відання місцевого самоврядування.

12. Рішення за підсумками громадських слухань ухвалюються відкритим голосуванням більшістю голосів від кількості присутніх з правом ухвального голосу і мають рекомендаційний характер.

13. Пропозиції, які за результатами громадських слухань підписують не менше як сто членів міської громади та які протягом трьох днів після їх проведення вносяться до міської ради, підлягають обов'язковому розгляду органами міського самоврядування.

14. Розгляд пропозицій, внесених за результатами громадських слухань, відбувається на відкритому засіданні органів місцевого самоврядування. Результати розгляду оприлюднюються у газеті міської ради та в інших ЗМІ.

15. Порядок підготовки і проведення громадських слухань визначається “Положенням про громадські слухання у місті Одесі”, яке затверджується міською радою і є складовою цього Статуту (додаток 13).

Стаття 25. Громадська експертиза

1. Відповідно до рішення органів та посадових осіб міського самоврядування, а також за власною ініціативою члени міської громади можуть брати участь у здійсненні громадської експертизи проектів актів та чинних актів, що стосуються життєдіяльності та інших аспектів розвитку міської громади.

2. Відповідно до Закону України „Про наукову та науково-технічну експертизу” громадська експертиза може проводитися у будь-якій сфері наукової соціальної діяльності, що потребує врахування громадської думки, як з

ініціативи органів місцевого самоврядування, так і за ініціативою громадськості, об'єднань громадян, трудових колективів.

3. Громадська експертиза здійснюється шляхом зіставлення проектів актів або чинних актів органів та посадових осіб із певними еталонними нормами, на підставі чого робиться висновок щодо відповідності цих актів встановленим вимогам безпеки, екологічної чистоти, а також про можливі соціально-економічні наслідки реалізації створюваних програм, проектів і розробок.

4. Суб'єктами громадської експертизи – громадськими експертами виступають представники громадських об'єднань, які мають необхідну кваліфікацію, спеціальні знання та несуть персональну відповідальність за достовірність і повноту аналізу, обґрунтованість рекомендацій відповідно до вимог громадської експертизи.

5. Процедура громадської експертизи містить комплекс форм і методів її здійснення відповідно до завдань та характеру оцінюваного об'єкту. Експертиза здійснюється шляхом перевірки, аналізу дослідження кількісної чи якісної оцінки відповідності досліджуваного об'єкту відповідним нормам. Результати громадської експертизи оформляються у вигляді експертного висновку.

6. Громадські експерти мають право проводити громадську експертизу проектів актів органів міського самоврядування та посадових осіб, обнародувати її результати і передавати їх авторам цих актів та органам, уповноваженим приймати рішення щодо приведення цих актів у відповідність із нормами чинного законодавства.

7. Порядок підготовки, проведення та реалізації підсумків громадської експертизи, а також вимоги до громадських експертів і порядок їх визначення встановлюються „Положенням про громадську експертизу в місті Одесі”, яке затверджується міською радою і є складовою цього Статуту (додаток 14).

Стаття 26. Звернення (петиції) членів міської громади

1. Жителі міста, незалежно від їх віку і громадянства, мають право направляти індивідуальні або колективні звернення (петиції) до органів і посадових осіб міського самоврядування з питань, що відносяться до їх компетенції.

2. Члени міської громади мають право безперешкодно (в рамках внутрішнього розпорядку органу міського самоврядування) особисто звертатися в ці органи, органи самоорганізації населення та до їх посадових осіб з будь-яких питань, що відносяться до ведення місцевого самоврядування.

3. Метою звернень членів міської громади можуть бути:

1) висловлення певних прохань до органів міського самоврядування, підприємств, установ і організацій та їхніх посадових осіб;

2) внесення конкретних пропозицій з питань соціально-економічного та культурного розвитку міста чи окремих міських територій;

3) оцінка роботи міського голови, міської ради, її виконавчих органів у цілому або окремих завдань, пов'язаних із соціально-економічним та культурним розвитком міста чи окремих міських територій, станом довкілля, громад-

ської безпеки, охороною громадського порядку та з інших питань, віднесених чинним законодавством України до відання місцевого самоврядування.

4. Індивідуальне звернення може бути усним, викладеним громадянином на особистому прийомі, або письмовим, яке надсилається поштою або передається і реєструється в установленому порядку до відповідного органу чи посадової особи міського самоврядування.

5. Колективними визнаються звернення до органів міського самоврядування та їх посадових осіб за умови наявності не менше десяти підписів членів міської громади.

6. Колективне подання з кількістю підписів більше двохсот вважається петицією і розглядається посадовими особами в першочерговому порядку.

7. Колективні подання (петиції) з кількістю підписів більше п'ятисот, якщо вони були направлені до інших органів і посадових осіб міського самоврядування, негайно передаються в міську раду; ці звернення підлягають оприлюдненню, і в місячний термін, або на найближчій сесії міська рада, міськвиконком або міський голова, у чийй сфері компетенції знаходиться порушене питання, зобов'язані розглянути їх і прийняти по ним своє рішення.

8. Звернення та петиції членів міської громади, що містять вказівки на факти зловживань службовим положенням осіб, які знаходяться на службі в органах міського самоврядування, факти корупції а також ті звернення і петиції, що розкривають факти порушення прав і свобод жителів міста, розглядаються службою Уповноваженого міської громади з прав людини. Після розгляду цих звернень складається доповідна записка міському голові за фактом порушення.

9. Відомості про такі звернення оприлюднює міський голова (а при його відсутності – секретар міської ради), виступаючи у засобах масової інформації з повідомленням членів міської громади про заходи, що вживаються для усунення виявлених порушень.

10. Порядок проходження звернення (петиції) членів міської громади та її розгляду визначається “Положенням про місцеві ініціативи у місті Одесі (див. додаток 11).

Стаття 27. Порядок проведення масових вуличних заходів

1. Громадяни – члени міської громади відповідно до ст. 39 Конституції України мають право на мирні акції на території міста – збиратися мирно, без зброї, проводити збори, мітинги (пикети), вуличні ходи і демонстрації.

2. Громадяни – члени інших територіальних общин України також можуть реалізувати це конституційне право на масові акції на території міста Одеси у разі, якщо в місті розташовані органи влади чи здійснюють діяльність посадові особи, які правомочні приймати від організаторів акцій петиції з їхніми вимогами.

3. Мирна акція (хода) іногородніх громадян може мати характер транзитного переміщення через місто Одесу.

4. Ініціативна група, яка організує мирну акцію, заздалегідь, але не пізніше, ніж за добу, повідомляє про свій намір у письмовій формі виконавчий комітет міської ради. У повідомленні вказуються: мета мирної акції, її організаційна форма, прізвище, ім'я та по батькові відповідального за організацію, його посада в організації або посада за місцем основної роботи, очікувана кількість учасників, час, місце проведення акції та її тривалість. Одержавши таке повідомлення, виконком міської ради зобов'язаний забезпечити громадський порядок, дотримання прав і свобод громадян під час проведення цієї масової мирної акції.

5. Організатори масової акції несуть відповідальність за відповідність акції заявленим цілям і формі її проведення, а також за дотримання громадського порядку учасниками мирної акції під час її проведення.

6. Представники міської влади несуть відповідальність за забезпечення безперешкодної реалізації права на мирні акції, та разом з організаторами – за безпеку учасників акції і громадський порядок.

7. Будь-які обмеження права на мирні акції встановлюються судом відповідно до чинного законодавства.

8. Порядок подачі повідомлення про намір провести мирну акцію і порядок проведення цих акцій визначається “Положенням про мирні громадські акції у місті Одесі”, що затверджується міською радою і є складовою цього Статуту (додаток 15).

Стаття 28. Участь членів міської громади у роботі органів міського самоврядування

1. Члени міської громади можуть бути присутніми на відкритих засіданнях міської ради, засіданнях постійних комісій та виконавчих органів міської ради.

2. Порядок отримання дозволу громадян на участь у засіданнях міської ради та її колегіальних органів, правила поведінки у процесі засідання визначаються „Положенням про участь членів міської громади у роботі органів міського самоврядування”, яке затверджується міською радою та є складовою цього Статуту (додаток 16).

Стаття 29. Інші форми участі членів міської громади у здійсненні міського самоврядування

1. Перелік форм участі жителів міста у здійсненні міського самоврядування, визначений цим Статутом, не є вичерпним.

2. Органи та посадові особи місцевого самоврядування сприяють становленню нових форм участі жителів міста у здійсненні міського самоврядування.

3. Додатково до вказаних у статті 16 можуть вживатися такі форми участі членів міської громади у здійсненні місцевого самоврядування, як:

1) участь на громадських засадах у роботі комісій, які утворюються при органах місцевого самоврядування, перелік та положення про які визначаються рішенням відповідного органу міського самоврядування;

2) участь у роботі консультативно-дорадчих рад, які утворюються при органах та посадових особах міського самоврядування, з метою вивчення і організації забезпечення потреб членів міської громади. Положення про кожну таку раду розробляється окремо і затверджується рішенням міської ради або розпорядженням міського голови;

3) виконання громадських робіт з благоустрою міста, надання послуг соціально незахищеним жителям міста;

4) надання матеріальної та фінансової допомоги міському самоврядуванню у формі добровільних пожертвувань, що зараховуються на відповідні рахунки міської ради;

5) визначення годин та абонентської лінії телефонного зв'язку для безпосереднього та регулярного спілкування посадових осіб міського самоврядування з мешканцями міста;

6) проведення регулярних опитувань мешканців міста шляхом анкетування, через комп'ютерну або телефонну інформаційну мережу;

7) розміщення інформації з питань місцевого самоврядування на електронних сторінках міської ради та міського голови, а також розміщення адрес скриньок посадових осіб місцевого самоврядування в електронній пошті з метою регулярного отримання запитань та пропозицій мешканців міста;

8) організація телемостів для безпосереднього спілкування мешканців міста з посадовими особами міського самоврядування, зокрема під час проведення громадських слухань;

9) інші форми участі членів міської громади у вирішенні питань місцевого розвитку.

Нові форми участі можуть ініціюватися членами міської громади, а також встановлюватися органами та посадовими особами міського самоврядування.

Стаття 30. Соціально-політичні конфлікти та шляхи їх подолання

1. Органи та посадові особи міського самоврядування дотримуються у своїй діяльності принципів громадянського миру та злагоди між членами міської громади, захисту прав, поваги гідності й інтересів різноманітних соціальних, етнічних, політичних, релігійних та інших груп громадян.

2. У разі виникнення соціально-політичного конфлікту передбачається погоджувальна процедура, порядок проведення якої та склад представників сторін конфлікту затверджується міським головою з урахуванням пропозицій кожної зі сторін із додержанням кількісного паритету у складі комісії представників конфліктуючих сторін.

3. У разі, якщо однією із сторін конфлікту є міський голова, комісія утворюється за тим же паритетним принципом шляхом делегуванням до неї кожною із сторін своїх представників у погодженій сторонами кількості, але не менше трьох.

4. Робота погоджувальної комісії здійснюється відкрито і гласно, із використанням медіаційних процедур та дотриманням рівних прав учасників щодо постановки запитань, висловлення думок та надання пропозицій.

5. У передбачених законодавством випадках конфлікти вирішуються у судовому порядку.

Стаття 31. Статус почесного жителя міста

1. Жителям міста, іншим громадянам України, іноземним громадянам, особам без громадянства, які мають видатні заслуги перед міською громадою та які внесли вагомий вклад у соціально-економічний, науковий, спортивний, культурний тощо розвиток міста, за рішенням міської ради прижиттєво може бути присвоєно звання “Почесний громадянин міста Одеси”.

2. Підстави та порядок присвоєння звання, його статус, права, пільги і обов'язки осіб, відзначених званням “Почесний громадянин міста Одеси”, визначаються „Положенням про почесне громадянство міста Одеси”, яке затверджується рішенням міської ради і є складовою цього Статуту (додаток 17).

Стаття 32. Почесні відзнаки та нагороди міста

1. Міська рада може засновувати відзнаки, якими від імені міської громади нагороджуються жителі міста, інші громадяни України, іноземні громадяни і особи без громадянства, які мають значні заслуги перед містом і внесли істотний внесок у його соціально-економічний і культурний розвиток.

2. Від імені міської громади можуть також нагороджуватись почесними грамотами та іншими відзнаками підприємства, установи та організації, органи самоорганізації населення, що досягли вагомих результатів у творчій, науковій, господарській та інших видах діяльності на благо Одеси та міської громади.

3. Перелік відзнак, їх опис, підстави і порядок нагородження, а також статус осіб, нагороджених ними, визначаються „Положенням про відзнаки у місті Одесі”, яке затверджується рішенням міської ради і є складовою цього Статуту (додаток 18).

РОЗДІЛ IV.

МІСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 33. Публічна влада на території міста

1. Міське самоврядування – це публічна влада на території міста, здійснювана міською громадою безпосередньо або через органи місцевого самоврядування та органи самоорганізації населення.

2. Публічна влада міського самоврядування реалізується як публічне право і здатність міської громади та органів (організацій), вказаних в пункті 1, самостійно, під свою відповідальність, в межах Конституції України, законів України і Статуту міста вирішувати питання місцевого значення.

3. Органи міського самоврядування відповідно до частини 2 статті 4 Європейської хартії місцевого самоврядування в межах закону мають повне право вільно вирішувати будь-яке питання, яке не вилучене із сфери їхньої компетенції і вирішення якого не доручене жодному іншому органу.

4. Підприємства, установи та організації, незалежно від форми власності та адміністративного підпорядкування, зобов'язані визнавати публічну владу міського самоврядування, що діє в межах власних повноважень і предметів ведення, визначених статтею 11 цього Статуту.

Стаття 34. Система міського самоврядування

1. Міське самоврядування в Одесі – це право і реальна здатність міської громади самостійно вирішувати питання місцевого значення.

2. Система місцевого самоврядування міської громади (система міського самоврядування) визначається цим Статутом відповідно до Конституції України і Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”. Система міського самоврядування включає:

- міську громаду як основний суб'єкт місцевого самоврядування, що безпосередньо вирішує питання, віднесені до ведення місцевого самоврядування з використанням форм прямої демократії або через обрані нею органи місцевого самоврядування;

- міську раду та районні ради (у разі їх створення) – представницький орган місцевого самоврядування;

- міського голову;

- виконавчий комітет та інші виконавчі органи міської ради;

- районні, мікрорайонні та інші мікрोगромади, які виступають як носії спільних інтересів відповідних територій міста і за власною ініціативою та згодою міської ради утворюють органи самоорганізації населення;

- органи самоорганізації населення.

3. Розподіл повноважень між вказаними суб'єктами системи міського самоврядування здійснюється відповідно до законів України „Про місцеве самоврядування в Україні”, „Про органи самоорганізації населення” і цього Статуту.

4. Міська рада та її органи, міський голова, органи самоорганізації населення під свою відповідальність здійснюють функції і повноваження місцевого самоврядування від імені та в інтересах міської громади.

Стаття 35. Загальні засади системи органів міського самоврядування

1. У діяльності органів міського самоврядування, їх посадових та службових осіб пріоритетне значення надається служінню інтересам міської громади та забезпеченню усім її членам:

- рівних прав на правову, соціальну й екологічну безпеку;

- ефективного управління комунальною власністю;

- виробництва якісних робіт, товарів, послуг;

- своєчасного і справедливого розгляду звернень, скарг і претензій від населення;
- можливості працевлаштування працездатних громадян;
- охорони здоров'я та соціального захисту населення;
- умов для безпечного руху пішоходів і транспорту;
- можливості вільно користуватися спортивними спорудами і місцями відпочинку;
- можливості займатися культурною і творчою діяльністю;
- вільного доступу до інформації;
- сприятливих умов для мешкання;
- сприятливих умов для розвитку особистості;
- інших прав і свобод членів міської громади.

2. Забезпечення прав і свобод, законних інтересів членів міської громади належить до основних функцій органів і посадовців місцевого самоврядування.

3. З урахуванням зміни чинного законодавства України, чисельності населення, історичних, політичних, соціально-економічних та географічних умов міський голова організовує розробку та удосконалення схеми управління містом, яку вносить на затвердження міської ради.

4. Схема управління містом є документом, в якому відображається організаційна структура органів місцевого самоврядування, їх компетенція і відповідальність, положення про органи та структурні підрозділи, штатний розклад, посадові оклади, обґрунтування оптимальності структури управління та її фінансування.

5. Органи місцевого самоврядування в межах їх компетенції можуть набувати і здійснювати для міської громади права і обов'язки, виступати від її імені в судах.

6. Виконавчі органи міської ради здійснюють надані їм законодавством України окремі повноваження органів державної виконавчої влади.

Стаття 36. Гарантії міського самоврядування

1. В місті Одесі визнається і діє принцип верховенства права.

2. Міська рада визнає і гарантує на території міста Одеси права і свободи людини, передбачені нормами європейського і міжнародного права відповідно до ч. 1 ст. 22 Конституції України.

3. В місті Одесі не застосовуються акти, якщо вони не відповідають Конституції та законам України. Ніхто не зобов'язаний виконувати незаконні розпорядження або накази.

4. На території міста Одеси основні права і свободи людини, закріплені в Конституції і законах України, розповсюджуються також на юридичних осіб України по мірі того, як ці права можуть бути застосовані до юридичних осіб.

Стаття 37. Принципи міського самоврядування

Відповідно до Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” міська громада здійснює місцеве самоврядування, додержуючись наступних принципів:

1. Принцип законності. Забезпечується тим, що:

1) члени міської громади і утворені ними виборні органи і посадовці при вирішенні питань в межах своєї компетенції зобов'язані діяти лише відповідно до вимог Конституції, законів та інших нормативно-правових актів, цього Статуту;

2) рішення міської ради, її виконавчого комітету та міського голови, прийняті у межах їхніх повноважень, є обов'язковими для виконання усіма фізичними і юридичними особами на території міста;

3) юридична сила нормативно-правових актів міської ради та її виконавчого комітету, прийнятих в межах їх компетенції, має на території міста пріоритет перед актами інших органів виконавчої влади;

4) якщо акти інших органів виконавчої влади розширюють зміст і обсяг існуючих прав і свобод, соціальних гарантій громадян, у цьому разі вони мають пріоритет перед актами органів міського самоврядування.

2. Принцип народовладдя. Забезпечується тим, що:

1) міська громада є первинним суб'єктом місцевого самоврядування і джерелом місцевої влади, а органи місцевого самоврядування та їх посадові (службові) особи знаходяться на службі у міській громаді, утримуються за рахунок її фінансових ресурсів, підзвітні і підконтрольні їй;

2) кожен громадянин – член міської громади може реалізувати своє конституційне право на безпосереднє волевиявлення у формі прямої демократії – через місцевий референдум, місцеві вибори, загальні збори, громадські слухання, місцеві ініціативи, вільну участь в діяльності органів самоорганізації населення, об'єднаннях громадян, колективні та індивідуальні звернення, масові акції та інші не заборонені законом форми самоорганізації, якщо вони мають на меті вирішення питань місцевого значення на користь міської громади;

3) кожен дієздатний і повнолітній громадянин – член міської громади може реалізувати своє конституційне право вільно обирати і бути обраним шляхом участі у виборах органів державної влади і органів місцевого самоврядування; він може також брати участь на загальних підставах, які визначаються цим Статутом, в конкурсному відборі на заміщення вакансій у системі муніципальної служби відповідно до закону про службу в органах місцевого самоврядування;

4) порядок виборів визначається законом; порядок і способи безпосереднього волевиявлення, а також контролю за діяльністю виборних органів влади визначається законом і цим Статутом.

3. Принцип гласності. Забезпечується тим, що:

1) кожен член міської громади, що має право голосу, може одержати на свій письмовий запит в міську раду у встановленому законом порядку будь-

яку інформацію про діяльність органів місцевого самоврядування та їх служб з питань місцевого значення. Обмеження права на отримання інформації про діяльність органів місцевого самоврядування визначається тільки законом;

2) міський голова, міська рада та її органи не можуть ухвалювати рішень і робити дій, які обмежують право членів міської громади на свободу слова і інформації, або втручатися у діяльність міських ЗМІ, обмежуючи право журналістів і членів міської громади на свободу отримання і розповсюдження інформації;

3) міський бюджет та інша інформація, що стосується діяльності міської ради, завчасно та своєчасно розміщується в Інтернеті на сайті міста, а також доводиться до відома членів міської громади через засоби масової інформації;

4) звіти про виконання міського бюджету та про діяльність міської ради, її органів та посадових осіб, публікуються в газеті „Одеський вісник” один раз на квартал і за підсумками фінансового року;

5) міський голова, депутати, керівники комунальних служб і органів самоорганізації населення регулярно виступають в комунальних ЗМІ з питань місцевого значення;

6) міська рада та її органи забезпечують технічну можливість членам міської громади отримати відкриту інформацію про їхню діяльність та з питань, що стосуються життєдіяльності міста, шляхом встановлення у місцях суспільного користування інформаційних терміналів, організації «гарячих ліній», «телефонів довіри» та ін.

4. Принцип колегіальності. Забезпечується тим, що:

1) усі нормативно-правові акти щодо вирішення питань місцевого значення, які вимагають їх матеріально-фінансового забезпечення, приймаються міською радою колегіально на сесіях ради;

2) питання, що мають для міської громади важливе соціально-економічне і культурне значення, вносяться до порядку денного сесії міської ради після їх обговорення у Громадській палаті та з урахуванням її пропозицій. До цих питань зокрема належать:

- проект міського бюджету та звіт про його виконання;
- програми господарського та культурного розвитку міста;
- питання соціального захисту членів громади;
- земельні відносини у межах міста;
- громадська безпека у місті та інші.

5. Принцип поєднання місцевих і державних інтересів. Забезпечується на основі:

1) співпраці та взаємодопомоги міської ради і обласної державної адміністрації на користь розвитку міста Одеси;

2) розмежування компетенції і предметів ведення між органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади.

6. Принцип виборності. Забезпечується тим, що:

1) міський голова і депутати міської ради обираються громадянами на основі закону про місцеві вибори;

2) дострокове припинення повноважень міського голови та депутатів міської ради проводиться відповідно до чинного законодавства і цього Статуту.

7. Принцип самостійності. Забезпечується тим, що:

1) міська громада як первинний суб'єкт місцевого самоврядування є суб'єктом комунальної власності і під свою відповідальність управляє нею безпосередньо або через міську раду;

2) нормотворча діяльність міської громади автономна: в межах закону вона має право безпосередньо – шляхом місцевого референдуму або через міську раду вирішувати будь-які питання, віднесені до її компетенції, і створювати такі органи, які ефективно забезпечують здійснення функцій міського самоврядування;

3) міська громада має право ініціювати за допомогою механізму місцевої ініціативи розгляд міською радою будь-якого питання місцевого значення;

4) організація системи місцевого самоврядування в місті здійснюється на основі принципу субсидіарності, відповідно до якого при розподілі повноважень між вищими і нижчими рівнями міської влади пріоритетом користується більш ефективний нижчий рівень, який наближує ухвалення і реалізацію рішень до міської громади.

8. Принцип підзвітності і відповідальності. Забезпечується тим, що:

1) у матеріально-фінансовій і організаційній діяльності органи місцевого самоврядування самостійні і підзвітні міській громаді. Відповідальність органів місцевого самоврядування перед державними органами здійснюється лише в частині делегованих повноважень виконавчої влади, забезпечених державним фінансуванням, і у випадках, передбачених законодавством;

2) посадовці і органи міської влади звітують про свою діяльність перед міською громадою відповідно до закону про місцеве самоврядування згідно із процедурами, встановленими цим Статутом.

3) відповідальність посадовців і органів міської влади перед громадою, державою і юридичними і фізичними особами здійснюється у формі і порядку, встановленому законом про місцеве самоврядування і цим Статутом.

9. Принцип державної підтримки. Забезпечується тим, що:

1) місцевий бюджет поповнюється фінансовими ресурсами з Державного бюджету для здійснення визначених законом делегованих повноважень виконавчої влади і у порядку фінансової підтримки проєктів розвитку міста;

2) органи міського самоврядування взаємодіють з обласною державною адміністрацією, іншими органами державної влади в межах своєї компетенції з питань забезпечення законності, охорони прав і законних інтересів громадян, а також з питань соціального захисту, господарського та культурного розвитку тощо.

10. Принцип судового захисту прав місцевого самоврядування. Забезпечується тим, що рішення органів міського самоврядування можуть

бути, відповідно до норми статті 144 Конституції України припинені у встановленому законом порядку з одночасним зверненням в суд, але лише з мотивів їх невідповідності Конституції, законам України та цьому Статуту.

Стаття 38. Представницькі органи міського самоврядування

1. Постійно діючим представницьким і нормотворчим органом міської громади є міська рада. Міська рада складається з певної кількості депутатів, чисельність яких визначається законом і які обираються на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування.

2. Міська рада є юридичною особою, має гербову печать. Витрати на діяльність міської ради передбачаються у міському бюджеті.

3. Міська рада служить міській громаді, її діяльність спрямована на вивчення, представництво та задоволення потреб та інтересів членів міської громади.

4. Міська рада представляє все населення міста і здійснює від імені і за дорученням міської громади визначені законом функції і повноваження.

5. Міська рада виступає від імені міської громади у відносинах з іншими органами місцевого самоврядування, органами державної влади, органами самоорганізації населення і громадськими організаціями.

6. Міська рада та її органи сприяють розвитку самоуправлінських засад на території міста.

7. Міська рада може здійснювати розпорядчу діяльність шляхом ухвалення рішень з конкретних питань життєдіяльності міста у випадках, коли таке рішення продиктоване необхідністю втручання міської ради.

8. Міська рада розглядає питання розпорядчого характеру, віднесені до ведення міського голови, виключно у тих випадках, коли таке питання поставлене міським головою, а також у порядку контролю.

9. Порядок роботи міської ради визначається Регламентом Одеської міської ради (далі – Регламентом ради), який не може протирічити законодавству України та цьому Статуту. Регламент Одеської міської ради затверджується міською радою та є складовою цього Статуту (додаток 19).

10. Робочими органами міської ради є постійні і тимчасові комісії, які обираються з числа депутатів для вивчення, попереднього розгляду і підготовки проектів рішень міської ради. Комісії здійснюють контроль за виконанням рішень ради, її виконавчого комітету.

11. Для виконання своїх функцій рада створює допоміжні служби апарату ради – секретаріат або управління справами. Служби ради підпорядковані міському голові, який організовує і контролює їх роботу.

12. Міська рада здійснює свої повноваження на пленарних засіданнях сесії міської ради і на засіданнях комісій в спеціально обладнаному приміщенні. Не допускається проведення сесійних засідань ради, а також робочих засідань постійних комісій в іншому приміщенні, якщо це не викликано надзвичайними обставинами.

13. Усі рішення міської ради публікуються і доводяться до відома міської громади через газету міської ради “Одеський вісник” та інші засоби масової інформації.

14. Про результати своєї діяльності міська рада звітує перед населеним міста в установленному законом порядку.

15. Міська рада несе відповідальність за свою діяльність перед міською громадою, державою, юридичними і фізичними особами.

16. Міська рада підзвітна, підконтрольна і відповідальна перед міською громадою. Рада періодично, але не менше ніж двічі в рік, через засоби масової інформації, шляхом зустрічей з представниками міської громади інформує населення про виконання програм соціально-економічного і культурного розвитку міста, місцевого бюджету, з інших питань місцевого значення, звітує перед міською громадою про свою діяльність. Порядок і адміністративний режим відповідальності, підконтрольності і звітності ради перед міською громадою встановлюється Регламентом ради.

17. Міська рада несе відповідальність перед державою у разі порушення нею Конституції або законів України.

18. Міська рада діє відкрито і гласно. На сесіях міської ради мають право бути присутніми представники міської громади, засобів масової інформації, органів самоорганізації населення, громадських організацій. Інформація про порядок денний сесії міської ради, час і місце проведення засідання публікується в газеті міської ради за тиждень до початку роботи сесії. Відповідні питання регулюються затвердженням міською радою “Положенням про участь членів міської громади в діяльності органів міського самоврядування” (див. додаток 16).

19. Перелік питань, які можуть розглядатися на закритих засіданнях сесії міської ради, а також перелік питань, рішення по яких ухвалюються спеціальним режимом голосування, затверджуються у Регламенті ради і доводяться до відома міської громади через засоби масової інформації.

20. Компетенція міської ради визначається Конституцією, Законом України “Про місцеве самоврядування в Україні” та іншими законами.

Стаття 39. Постійні комісії міської ради

1. Робочими органами міської ради є створювані нею постійні й інші комісії ради (далі – комісії), які обираються з числа депутатів для вивчення, попереднього розгляду і підготовки питань, які належать до ведення міської ради, здійснення контролю за виконанням рішень ради і виконавчого комітету.

2. За організацію роботи комісії ради відповідає голова комісії, який скликає і веде засідання комісії, дає доручення членам комісії, представляє її у відносинах з іншими органами і об'єднаннями громадян, підприємствами, організаціями, установами, організує діяльність по реалізації висновків і рекомендацій комісії.

3. За відсутності голови комісії або неможливості виконання їм своїх повноважень з поважних причин його функції здійснює заступник голови комісії або секретар.

4. Висновки та рекомендації постійних комісій підлягають обов'язковому розгляду органами, підприємствами, організаціями, установами та посадовцями, яким вони адресовані. Про результати розгляду і вжиті заходи комісії повідомляються у встановлений термін.

5. Компетенція постійних комісій міської ради визначена Законом України “Про місцеве самоврядування в Україні”.

6. Порядок здійснення повноважень постійної комісії, режим підзвітності, підконтрольності і відповідальності визначається “Положенням про постійні комісії міської ради”, яке затверджується радою і є складовою цього Статуту (додаток 20).

7. Робота постійних комісій висвітлюється у газеті міської ради.

Стаття 40. Виконавчі органи міського самоврядування

1. Виконавчими органами міської ради є виконавчий комітет, районні адміністрації та інші виконавчі органи. Компетенція виконавчих органів визначена статтями 27-41 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” та іншими законами України.

2. Виконавчі органи міської ради можуть бути юридичними особами. Рішення про надання прав юридичної особи виконавчим органам приймає міська рада.

3. Виконавчий комітет міської ради є виконавчим і розпорядчим органом міського самоврядування, який створюється міською радою на час її повноважень.

4. Очолює виконавчий комітет міської голова. У разі відсутності міського голови або неможливості виконання ним своїх обов'язків організує роботу виконавчого комітету перший заступник голови по виконавчій роботі.

5. Виконавчий комітет є юридичною особою, має свою печатку та інші реквізити юридичної особи.

6. Виконавчий комітет є підзвітним і підконтрольним міській раді, яка його створила. Звітує про роботу виконавчого комітету перед радою міський голова.

7. Кількісний і персональний склад виконавчого комітету міської ради затверджується радою за поданням міського голови.

8. До складу виконавчого комітету включаються представники найбільш масових та авторитетних громадських об'єднань, таких як Об'єднання роботодавців, Міська рада ветеранів війни і праці, Молодіжна рада, Асоціація самоорганізація населення та інші.

9. До складу виконавчого комітету не можуть входити депутати міської ради, окрім секретаря ради.

10. Перший заступник, заступники міського голови по виконавчій роботі та керуючий справами виконавчого комітету виконують свої обов'язки на постійній основі.

11. Члени виконавчого комітету виконують свої обов'язки, як правило, на громадських засадах. За рішенням міської ради окремі члени виконавчого комітету можуть працювати на постійній основі.

12. На осіб, які входять до складу виконавчого комітету і працюють в ньому на постійній основі, розповсюджуються вимоги про обмеження поєднання їх діяльності з іншою роботою, встановлені законодавством для міського голови.

13. Особи, які входять до складу виконавчого комітету, окрім тих, хто працює у виконавчих органах ради на постійній основі, на час засідань виконавчого комітету, а також для здійснення повноважень в інших випадках звільняються від виконання виробничих або службових обов'язків з відшкодуванням їм середнього заробітку по основному місцю роботи й інших витрат, пов'язаних з виконанням обов'язків члена виконавчого комітету, за рахунок коштів міського бюджету.

14. У разі незгоди ради з представленими міським головою кандидатурами на посаду своїх заступників і керуючого справами ці кандидатури можуть голосуватися на сесії не більше двох разів. За відсутності необхідних голосів для затвердження цих кандидатур при повторному голосуванні міський голова представляє раді нові кандидатури. Сесія не припиняє роботу, поки не затвердить кандидатури заступників міського голови і керуючого справами виконкому.

15. Організаційною формою роботи виконавчого комітету є його засідання, які правомочні за умови присутності більше половини членів від загального складу виконкому.

16. Засідання виконавчого комітету скликаються міським головою (або одним із заступників міського голови у разі його відсутності або неможливості виконання їм своїх обов'язків) в міру необхідності, але не рідше одного разу на місяць.

17. Організаційно-технічне та інформаційне забезпечення роботи виконавчого комітету здійснює його керуючий справами, який є відповідальним перед міським головою і призначається на посаду в порядку, визначеному законодавством.

18. Виконавчий комітет ради в межах своїх повноважень ухвалює рішення. Рішення виконавчого комітету ухвалюються на його засіданнях більшістю голосів від його загального складу і підписуються міським головою.

19. Рішення виконавчого комітету набувають чинності з моменту їх підписання міським головою та реєстрації у встановленому порядку.

20. Рішення виконавчого комітету передаються в апарат міської ради впродовж трьох днів з моменту їх реєстрації. Рішення виконавчого комітету можуть бути скасовані міською радою.

21. Рішення виконавчого комітету, які стосуються питань, що мають суспільне значення, підлягають обов'язковій публікації в ЗМІ у семиденний термін з моменту прийняття.

22. Виконавчий комітет має свій регламент, в якому встановлюються порядок здійснення повноважень, правила і процедури його роботи. Регламент виконкому Одеської міської ради затверджується міською радою і є складовою цього Статуту (додаток 21).

23. Засідання виконавчого комітету носять відкритий характер. На них можуть бути присутніми представники ЗМІ та члени міської громади. Участь останніх у засіданнях виконавчого комітету регулюється Положенням про участь громадян в діяльності органів міського самоврядування.

24. Повноваження виконавчих органів міської ради визначаються відповідними Положеннями, які затверджуються міською радою за поданням міського голови.

25. Виконавчий комітет, районні адміністрації, інші виконавчі органи міської ради здійснюють свої повноваження через професійну діяльність осіб, які посідають посади в органах місцевого самоврядування та їх апараті, одержують заробітну платню за рахунок міського бюджету і виконують організаційно-розпорядчі та консультативно-дорадчі функції.

26. Особливості здійснення повноважень виконавчих органів міського самоврядування на території вільної економічної зони визначаються Законом України "Про вільну економічну зону "Порто-франко" на території Одеського морського торгового порту" і відповідним Положенням, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

27. Виконавчий комітет щорічно звітує про свою роботу міській раді. Міська рада може прийняти резолюцію про недовіру чинному складу виконавчого комітету або окремим посадовим особам. Міський голова інформує міську раду про вжиті заходи по реалізації резолюції ради на черговій (наступній) сесії ради.

28. Міська рада за власною ініціативою або за ініціативою міської громади може ухвалити рішення про внесення змін до складу виконавчого комітету та про його розпуск. Ініціатива членів міської громади про розпуск виконавчого комітету повинна бути підтримана не менше ніж однією десятою частиною членів міської громади, що мають право голосу. Підстави, за яких ухвалюється рішення про розпуск виконавчого комітету, підлягають оприлюдненню у міських засобах масової інформації.

Стаття 41. Міський голова

1. Міський голова є вищою посадовою особою у системі міського самоврядування.

2. Міський голова обирається жителями міста, які мають право голосу, на термін, визначений законом, шляхом вільних виборів на основі загального, прямого, рівного виборчого права при таємному голосуванні.

3. Міським головою може бути вибраний член міської громади, який має право голосу і постійно проживає на території міста. Порядок обрання міського голови визначається чинним законодавством України.

4. Компетенція міського голови визначена статтею 42 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні".

5. Повноваження міського голови починаються з моменту оголошення міською виборчою комісією на пленарному засіданні ради рішення про його обрання і закінчуються у момент вступу на цю посаду іншої обраної відповідно до закону особи.

6. Міський голова на пленарному засіданні ради після визнання його повноважень приймає присягу наступного змісту:

“Я (прізвище, ім'я, по батькові), волею міської громади Одеси обраний міським головою, вступаючи на цю високу посаду, урочисто присягаю на вірність міській громаді. Зобов'язуюся суворо дотримуватися Конституції і законів України, Статуту міської громади, своїми справами піклуватися про благополуччя жителів міста, захищати їх права, свободи і законні інтереси, розвивати місто, захищати і примножувати комунальну власність міської громади, сприяти затвердженню високих моральних і правових принципів міської влади, ролі й авторитету Одеси в країні та за її межами”.

7. Якщо вибори міського голови проведені одночасно з виборами депутатів, то він приймає присягу на першому пленарному засіданні новообраної ради після прийняття присяги депутатами.

8. Повноваження міського голови можуть бути припинені достроково на підставах і в порядку, передбаченому законами України “Про місцеве самоврядування в Україні” та “Про всеукраїнський та місцеві референдуми”.

9. У разі дострокового припинення повноважень міського голови проводяться позачергові вибори міського голови у порядку, передбаченому законодавством.

10. З моменту ухвалення рішення про дострокове припинення повноважень міського голови до моменту вступу на посаду новообраного голови його обов'язки по організації роботи міської ради виконує секретар ради, а по організації роботи виконавчого комітету ради – перший заступник міського голови по виконавчій роботі.

Стаття 42. Регламент ради

1. Регламент ради, Положення про постійні комісії міської ради затверджуються не пізніше як на другій сесії новообраної міської ради.

2. Регламент ради, зміни та доповнення до нього затверджуються рішенням міської ради виключно на пленарних засіданнях.

Стаття 43. Нормотворча діяльність міської ради

1. Міська рада здійснює нормотворчу діяльність для регулювання правовідносин у сфері місцевого самоврядування.

2. Право нормотворчої ініціативи в міській раді належить депутатам ради, депутатським комісіям, фракціям, міському голові, виконавчому комітету, загальним зборам, а також групі членів міської громади, що мають право голосу, які підписали відповідну петицію у порядку місцевої ініціативи.

3. Нормотворча ініціатива реалізується шляхом внесення в міську раду проекту нормативно-правового акту міської громади або рішення міської ради.

4. Міська рада приймає нормативно-правові акти у вигляді рішень, які є обов'язковими для виконання усіма суб'єктами, що знаходяться на території міста.

5. Термін, протягом якого міський голова підписує прийняті рішення міської ради, не перевищує п'яти днів з моменту їхнього прийняття сесією. У разі відмови підписати прийняте рішення через незгоду з порушенням процедури або з інших мотивів, що ставлять під сумнів легітимність цього рішення, міський голова зобов'язаний у п'ятиденний термін ввести його на повторний розгляд відповідної ради з обґрунтуванням своїх зауважень. Рада зобов'язана у двотижневий строк повторно розглянути рішення. Якщо міська рада відхилила зауваження міського голови і підтвердила попереднє рішення двома третинами депутатів від загального складу ради, воно набирає чинності.

6. Відповідальність міського голови за невчасне підписання рішень міської ради або за відмову підписувати їх по довільних мотивах встановлюється Регламентом ради і Положенням про комісію мандатну, з питань депутатської діяльності та депутатської етики.

7. Рішення міської ради належним чином оформляються, реєструються, публікуються і зберігаються.

8. Рішення міської ради повинні бути доступні для ознайомлення депутатів і членів міської громади.

9. Порядок підготовки, проходження, ухвалення, зберігання рішень міської ради, забезпечення режиму доступу до них визначається Регламентом ради.

Стаття 44. Акти органів та посадових осіб міського самоврядування

1. Систему актів органів та посадових осіб міського самоврядування складають:

- Статут територіальної громади;
- рішення міської ради;
- розпорядження міського голови;
- рішення виконавчого комітету міської ради;
- розпорядження голів районних адміністрацій міської ради;
- акти інших виконавчих органів ради та їх посадових осіб.

2. Рішення ради нормативно-правового характеру набирають чинності з дня їх офіційного оприлюднення, якщо радою не встановлено більш пізній строк введення цих рішень у дію.

3. Акти органів та посадових осіб міського самоврядування, прийняті згідно з чинним законодавством, є обов'язковими для виконання усіма розташованими на території міста Одеси та відповідних районів підприємствами, установами і організаціями незалежно від їх форм власності, а також посадовими особами, громадянами й громадськими утвореннями.

4. Акти органів та посадових осіб міського самоврядування у разі їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку та скасовуються згідно з чинним законодавством.

5. Невиконання або неналежне виконання актів органів та посадових осіб міського самоврядування, виданих відповідно до чинного законодавства, тягне за собою передбачену законом відповідальність.

Стаття 45. Обов'язковість рішень, прийнятих міською громадою на місцевому референдумі

1. Рішення, прийняті міською громадою в межах наданих їй Конституцією та законами України прав щодо вирішення питань місцевого значення на місцевому референдумі, є обов'язковими для виконання усіма органами і посадовими особами міського самоврядування, громадянами, об'єднаннями громадян, а також підприємствами, установами й організаціями, які розташовані та території міста.

2. Виконання рішень, прийнятих міською громадою на місцевому референдумі, забезпечується міською радою.

3. Невиконання або неналежне виконання рішень, прийнятих міською громадою на місцевому референдумі, є підставою для притягнення до відповідальності у порядку та межах, визначених законом.

Стаття 46. Тлумачення актів органів міського самоврядування

1. Офіційне тлумачення актів органів та посадових осіб міського самоврядування здійснюють органи і посадові особи, що їх прийняли.

2. Офіційне тлумачення цього Статуту, рішень, прийнятих міською громадою на місцевому референдумі, здійснюється міською радою за поданням міського голови, зверненням депутатів міської ради, загальних зборів членів громади або за внесеною місцевою ініціативою.

Стаття 47. Порядок призупинення міським головою рішень, що були ухвалені міською радою або її виконавчим комітетом

1. Міський голова має право призупинити рішення ради, якщо воно, на його думку, суперечить чинному законодавству або прийнятим раніше рішенням міської ради.

2. Зауваження міського голови щодо недоцільності прийняття відповідного рішення взагалі або в запропонованій радою формі мають бути обґрунтованими і містити пропозиції щодо змін у рішенні. Ці зауваження мають бути відображені в розпорядженні міського голови, прийнятому в п'ятиденний термін з дня ухвалення рішення міською радою. Зазначені зауваження направляються на повторний розгляд міській раді в двотижневий термін з моменту прийняття нею призупиненого рішення.

3. Прийняте міською радою та призупинене міським головою рішення не набуває чинності, якщо рада не встигне протягом двох тижнів після повернення його міським головою розглянути його повторно і підтримати двома третинами депутатів від загального складу міської ради.

4. У разі, якщо міська рада використає наведений в п. 3 механізм подолання накладеного міським головою вето та підтвердить своє попереднє рішення, міський голова може звернутися до суду.

5. У разі незгоди міського голови з рішенням виконавчого комітету ради він може призупинити дію цього рішення своїм розпорядженням і внести це питання на розгляд міської ради.

6. Якщо рішення виконавчого комітету викликало незгоду і протест (соціальний конфлікт) з боку не менше ніж 200 членів міської громади з мотивів порушення їхніх прав та законних інтересів, про що у виконавчий комітет надійшла відповідна петиція, міський голова своїм розпорядженням зобов'язаний призупинити дію спірного рішення і направляє його в Апеляційний комітет Громадської палати, який має розглянути це рішення протягом 10 днів.

7. У випадку, якщо рекомендації Апеляційного комітету співпадають з позицією протестуючих членів міської громади, міський голова своїм розпорядженням відмінює рішення виконавчого комітету. Перед цим міський голова може винести спірне питання на загальні збори за місцем мешкання протестуючих.

8. Якщо ж рішення загальних зборів виявляється солідарним із позицією виконавчого комітету, міський голова відмінює своє розпорядження, яким було призупинено дію спірного рішення, або виносить це питання на розгляд чергової або (у залежності від важливості питання) позачергової сесії міської ради, яка ухвалює остаточне рішення.

9. Якщо міська рада за результатами розгляду затвердить попереднє рішення виконавчого комітету, міський голова має право оскаржити його у суді.

Стаття 48. Депутат міської ради

1. Депутат міської ради представляє інтереси усієї міської громади, має усі права, які забезпечують його активну участь в діяльності ради та її органів, несе відповідальність перед виборцями, радою та її органами, виконує доручення ради, депутатських комісій, фракцій і груп, членом яких він є.

2. Депутат міської ради здійснює свої повноваження на громадських засадах, не пориваючи зі своєю основною роботою. За рішенням міської ради частина депутатів може виконувати свої функції на постійній основі зі звільненням із свого місця роботи або служби на період виконання цих повноважень.

3. На час сесії міської ради, а також для виконання своїх повноважень, передбачених чинним законодавством, та для виконання доручень ради депутат звільняється від виконання обов'язків на основній роботі з отриманням грошової компенсації за дні, в які він виконує депутатські повноваження. Йому також відшкодовуються витрати, пов'язані з виконанням депутатських повноважень, та компенсація за понесені збитки у разі, якщо такі мали місце. Компенсації та виплати здійснюються за рахунок міського бюджету.

4. Депутат може займатися творчою діяльністю і одержувати авторський гонорар за виконану роботу.

5. Депутат виконує свої обов'язки відповідно до законів України та цього Статуту на своє власне переконання у необхідності діяльності на благо міської громади.

6. При вступі на посаду депутат міської ради присягає на вірність інтересам виборців та усій міській громаді, приймаючи присягу наступного змісту:

“Одержавши від виборців звання і повноваження депутата Одеської міської ради, зобов'язуюся усіма своїми діями піклуватися про благополуччя жителів міста Одеси, гідно представляти та відстоювати права, свободи і законні інтереси виборців. Присягаю дотримувати Конституцію, закони України, Статут міської громади Одеси, гідно виконувати свої обов'язки на користь міської громади.

Завіряю міську громаду, що ніколи не використовую наданих мені повноважень для особистого збагачення або для таких дій на користь інших осіб, які завдадуть збитку комунальній власності міської громади”.

7. Присягу зачитує найстарший депутат перед відкриттям першої сесії новообраної ради. Депутати повторюють вслід за ним текст присяги, після чого кожний депутат скріплює присягу своїм підписом. Відмова депутата підписати присягу розцінюється як відмова її прийняти.

8. Підписаний депутатами текст присяги зберігається в архіві ради.

9. У разі відмови депутата прийняти присягу міський голова повідомляє про це виборців і цей факт є підставою для ініціювання ними процедури відкликання депутата відповідно до чинного законодавства.

10. Депутат має право:

- вибирати і бути обраним в органи ради;
- висловлювати думку по персональному складу створюваних радою органів і кандидатур посадових осіб, які обираються, призначаються або затверджуються міською радою;
- ставити питання про недовіру органам, створеним радою, особам, які входять до складу цих органів, а також особам, яких рада вибрала, призначила або затвердила;
- вносити пропозиції про заслуховування на пленарному засіданні ради звіту і/або інформації органу або посадової особи, підзвітних або підконтрольних раді, а також з питань, які належать до компетенції ради, інших органів та посадових осіб, які діють на території міста;
- оголошувати на засіданнях ради та її органів, оприлюднювати у засобах масової інформації тексти звернень, заяв, резолюцій, петицій громадян або їх об'єднань, якщо вони мають суспільне значення;
- звертатися з депутатським запитом або запитанням до міського голови, секретаря ради, голів постійних комісій, керівників виконавчих органів, керівників підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих або зареєстрованих на території міста;
- порушувати в раді та її органах питання про необхідність проведення перевірок (у межах компетенції ради) діяльності розташованих на території

міста підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, а також державних органів і органів самоорганізації населення;

- вносити пропозиції про усунення виявлених порушень і недоліків керівниками (власниками) підприємств, установ, організацій, діяльність яких перевірялася, а також органами, яким вони підпорядковані, порушувати питання про залучення до відповідальності осіб, з вини яких здійснені порушення;

- звертатися до усіх державних органів, органів місцевого самоврядування, органів самоорганізації населення, до підприємств, установ і організацій, розташованих або зареєстрованих на території міста Одеси, посадовців, з питань, пов'язаних з депутатською діяльністю, і брати участь в розгляді поставлених питань;

- безперешкодно відвідувати розташовані на території міста державні органи, органи самоврядування і органи самоорганізації населення, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, а також негайно бути прийнятим їх керівниками та іншими посадовцями;

- вимагати від органів, керівників і посадовців дотримання і відновлення порушених прав і свобод, законних інтересів членів міської громади.

11. При виконанні депутатських обов'язків депутат зобов'язаний:

- брати участь в роботі ради, постійних депутатських комісій та інших органів, до складу яких він входить, всебічно сприяти виконанню їх рішень, виконувати доручення ради та її органів;

- дотримуватися Регламенту ради, інших нормативних актів, які визначають порядок діяльності ради та її органів, бути присутнім на пленарних засіданнях ради, засіданнях постійних депутатських комісій;

- підтримувати постійний зв'язок з виборцями, регулярно інформувати їх про роботу ради, про виконання планів і програм економічного і соціального розвитку, міських цільових програм, рішень ради, а також про виконання наказів виборців і власних депутатських обов'язків;

- брати участь в організації виконання законів, рішень ради та її органів, розпоряджень міського голови;

- вивчати громадську думку, потреби міської громади, інформувати про них раду, сприяти задоволенню колективних потреб і законних вимог членів міської громади;

- сприяти роботі Уповноваженого міської громади з прав людини, муніципальної міліції, Громадської палати для забезпечення соціального миру та злагодності у місті;

- вести прийом громадян, розглядати пропозиції, заяви і скарги, спрямовані на адресу депутата, вживати заходів для їх правильного і своєчасного розв'язання;

- періодично (але не менше одного разу на рік) звітувати про свою роботу і роботу ради перед виборцями.

12. Ніхто не має права обмежувати повноваження депутата міської ради.

13. Права, повноваження та гарантії діяльності депутата визначаються Конституцією України, Законами України “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про статус депутатів місцевих рад”, “Про вибори депутатів місцевих рад і сільських, селищних, міських голів”, а також іншими законами, нормативно-правовими актами ради, цим Статутом.

Стаття 49. Служба в органах міського самоврядування

1. Службою в органах міського самоврядування є професійна на постійній основі діяльність громадян України, які посідають посади в органах місцевого самоврядування, спрямована на реалізацію міською громадою свого права на місцеве самоврядування і окремих повноважень органів виконавчої влади, визначених законом.

2. Посада міського самоврядування – це визначена штатним розкладом первинна складова органу міського самоврядування та його апарату, на яку покладені нормативними актами певні службові повноваження та обов'язки з виконання функцій органів міського самоврядування, а також відповідальність за виконання служби.

3. Посадова особа міського самоврядування – це особа, яка працює в органах міського самоврядування, має відповідні посадові обов'язки по здійсненню владних, організаційно-розпорядчих, консультативно-експертних, управлінських, адміністративно-господарських функцій по відношенню до комунальної власності, міських земель, працівників апарату та виконавчих органів ради, комунальних підприємств і установ та одержує заробітну платню за рахунок місцевого бюджету.

4. До складу службовців міського самоврядування входять:

1) посадові особи – заступники міського голови; керівники виконавчих органів та апарату міської ради, їх заступники; керівники структурних підрозділів у складі виконавчих органів ради та їх заступники; керівники інших підрозділів міської ради;

2) фахівці структурних підрозділів виконавчих органів і апарату міської ради: консультанти, помічники керівників, радники, фахівці усіх категорій, інспектори, інструктори, інженери.

5. Особи, які належать до технічного (обслуговуючого) персоналу органів міського самоврядування і які не посідають муніципальні посади, працюють по найму і виконують обов'язки з технічного, спеціалізованого, технологічного, документального та іншого допоміжного обслуговування діяльності органів міського самоврядування, не є службовцями міського самоврядування.

6. Посадовцями структурних підрозділів виконавчих органів та апарату ради видаються накази та інші правові акти міського самоврядування відповідно до положень про ці підрозділи.

7. На службовців міського самоврядування розповсюджується дія законів України „Про службу в органах місцевого самоврядування”, „Про державну службу”, „Про місцеве самоврядування в Україні”.

9. Службовці міського самоврядування зобов'язані діяти тільки на підставі, в межах повноважень і способом, які передбачені Конституцією та законами України.

10. Порядок здійснення повноважень службовця міського самоврядування визначається “Положенням про службовця міського самоврядування та гарантії проходження служби в органах міського самоврядування”, яке затверджується міською радою і є складовою цього Статуту (додаток 22).

Стаття 50. Конкурсна система відбору кадрів на посади міського самоврядування та їх атестація

1. Для забезпечення рівного доступу громадян до служби міського самоврядування прийом на посади цієї служби здійснюється на конкурсній основі, окрім випадків, встановлених законом.

2. Конкурсна комісія для відбору кадрів затверджується міською радою у складі трьох чоловік, один з яких призначається з числа депутатів міської ради, один – з числа фахівців виконавчих органів ради, один – від Громадської палати ради. У складі комісії не повинно бути двох членів, що перебувають в одній політичній партії, і жоден з них під час роботи в комісії не повинен посідати політичної посади або брати участь у виборчій кампанії з метою особистої кар'єри, а також займатися підприємницькою діяльністю. Порядок і розмір оплати праці членам конкурсної комісії встановлюються міською радою.

3. Для визначення рівня професійної підготовки, ділових якостей та відповідності посадовців й інших службовців міського самоврядування посадам, які вони посідають, проводиться їх атестація. Не підлягають атестації міський голова, секретар ради, а також особи, що посідають посаду менше одного року, молоді фахівці, вагітні жінки і жінки, що перебувають на роботі менше року після виходу з відпустки по вагітності і пологам або по догляду за дитиною, а також особи, прийняті на роботу за контрактом на певний термін.

4. Порядок і умови атестації службовців міського самоврядування, формування атестаційної комісії, інші питання атестації регулюються чинним законодавством і “Положенням про службовця міського самоврядування та гарантії проходження служби в органах міського самоврядування” (див. додаток 22).

5. Відомості про вакансії службовців міського самоврядування публікуються в міських газетах та розповсюджуються через інші засоби масової інформації не пізніше ніж за один місяць до проведення конкурсу.

6. Відповідальність за організацію конкурсної системи відбору муніципальних кадрів несе міський голова.

Стаття 51. Моральний кодекс службовця міського самоврядування

1. Міська рада затверджує „Моральний кодекс службовця міського самоврядування” (далі – Кодекс), забезпечує його виконання і встановлює заходи покарання у випадках його порушення. Заходи покарання накладаються на

всіх обраних посадовців та службовців міського самоврядування, які отримують заробітну платню з місцевого бюджету. „Моральний кодекс службовця міського самоврядування” є складовою цього Статуту (додаток 23)

2. Моральний кодекс містить положення, які забезпечують прояви зацікавленості муніципальних службовців у вирішенні будь-яких питань місцевого самоврядування виключно на користь міської громади.

3. Моральний кодекс зобов'язує службовців міського самоврядування бути більш відповідальними як перед міською громадою у цілому, так і перед кожним її членом.

4. У Кодексі містяться вказівки на обставини, за яких муніципальні службовці не мають права брати участь в ухваленні таких рішень або здійснювати такі дії, в яких їх службові повноваження використовуються в приватних інтересах самих службовців.

Стаття 52. Діяльність службовців міського самоврядування в умовах надзвичайного стану

1. В умовах надзвичайного стану, що виник внаслідок катастрофи, природних катаклізмів, терористичного акту, військового нападу, інших надзвичайних обставин, з метою забезпечення безперервності в діях виконавчої влади міська рада встановлює особливий режим служби міського самоврядування і вводить на території міста відповідно до законодавства надзвичайне положення.

2. У разі виникнення ситуації, що може привести до введення надзвичайного положення, депутати міської ради негайно без оголошення збираються на надзвичайну сесію.

Стаття 53. Делегування повноважень міською радою

1. У передбачених законодавством випадках міська рада може делегувати частину власних повноважень іншим суб'єктам системи міського самоврядування з одночасною передачею їм коштів для здійснення цих повноважень. При цьому орган, якому делегуються повноваження міської ради, є відповідальним перед нею за їх реалізацію.

2. Не є делегуванням повноважень доручення (приписи) міської ради про виконання окремих дій у вигляді актів щодо здійснення завдання (функції) в межах певних термінів.

3. Делегування повноважень здійснюється міською радою на договірній основі.

4. Делегування повноважень державних органів міському самоврядуванню і міського самоврядування державним органам або іншим органам публічної влади здійснюється за рішенням або з відома міської ради.

5. Якщо в процесі або в результаті делегування повноважень можуть бути обмежені повноваження або ущемлені інтереси третіх осіб або населення, питання про делегування повноважень вирішуються за участю представників зацікавленої сторони.

Стаття 54. Скликання та проведення сесій міської ради

1. Міська рада збирається не пізніше як через місяць після виборів, що відбулися, на своє пленарне установче засідання. Скликання здійснюється територіальною виборчою комісією, у компетенції якої знаходиться це питання.

2. Голова територіальної виборчої комісії відкриває та веде засідання. Він представляє всіх обраних депутатів ради, а також обраного міського голову і здійснює процедуру вступу на посаду депутатів і міського голови.

2. Сесії міської ради скликаються та проводяться відповідно до Регламенту міської ради.

3. Рішення про скликання сесії міської ради через ЗМІ та іншими наявними засобами доводиться до відома депутатів і населення не пізніше, як за два тижні до сесії, а для позачергових сесій – не менше, ніж за один день.

Стаття 55. Відносини місцевого самоврядування з органами державної та виконавчої влади

1. Органам міського самоврядування забезпечується можливість участі у діяльності органів державної влади і управління, які діють на території міста Одеси.

2. Міська рада може ініціювати в обласній раді, яка представляє спільні інтереси територіальних громад, розгляд питань, які стосуються інтересів міської громади.

3. Міська рада та її виконком можуть залучатися до участі у формуванні та реалізації на території міста державних і обласних програм. При цьому їм відшкодовуються витрати, пов'язані з реалізацією цих програм.

4. Міська рада за власною ініціативою або за пропозицією міського голови може входити в органи державної влади і управління з пропозиціями про розробку державних та обласних програм, спрямованих на розв'язання проблем міста.

5. Спільними предметами ведення державної влади і міського самоврядування в місті Одесі є:

- захист прав і свобод, законних інтересів членів міської громади, національних меншин;
- забезпечення законності, правопорядку, громадської безпеки;
- розмежування державної і комунальної власності;
- встановлення загальних принципів оподаткування, місцевих і державних зборів;
- природокористування;
- охорона природного середовища, збереження природно-заповідних місць;
- забезпечення екологічної безпеки, вжиття заходів попередження природних і техногенних катастроф, стихійних лих, епідемій, ліквідація їх наслідків;
- формування і реалізація антикризових програм і заходів, які запобігають соціальній напрузі та соціальним катаклізмам.

- збереження та охорона пам'ятників археології, архітектури, історії та культури;
- загальні питання виховання, освіти, науки, культури, фізичної культури і спорту;
- координація питань охорони здоров'я, сім'ї, материнства і дитинства, соціального захисту;
- встановлення загальних принципів організації та взаємодії державної влади і місцевого самоврядування;
- координація міжнародних і зовнішньо-економічних зв'язків, укладення міжнародних договорів;
- забезпечення відповідності Статуту, нормативно-правових та інших актів міської влади Конституції та законам України.

6. Органи державної влади і місцевого самоврядування в місті Одесі взаємодіють між собою на принципах:

- законності, що припускає розмежування між собою функцій, повноважень і відповідальності згідно із законодавством;
- відкритості, що передбачає вільний доступ до інформації по всіх напрямках співпраці;
- невтручання в компетенцію іншої сторони;
- чесного партнерства, що припускає відкриту і справедливу взаємодію у сфері податкової, кредитно-грошової, бюджетної, митної політики на користь міської громади;
- тісної співпраці при визначенні порядку формування обласного і міського бюджетів, фінансування цільових програм, контролю за всіма джерелами надходжень до міського бюджету та вивезенням капіталу.

7. Державний контроль за діяльністю органів та посадових осіб міського самоврядування здійснюється лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України і не повинен призводити до втручання органів державної влади та їх посадових осіб у здійснення органами міського самоврядування їхніх власних повноважень.

Стаття 56. Спеціальні функції органів міської влади, пов'язані із статусом Одеси як обласного центру

Органи міського самоврядування Одеси як адміністративно-територіального центру Одеської області виконують наступні додаткові функції:

- 1) планують і погоджують з відповідними державними органами цільові програми розвитку міста як обласного центру;
- 2) виділяють в установленому порядку органам державної влади України, консульським представництвам іноземних держав, представництвам міжнародних організацій земельні ділянки, будівлі споруди та інше необхідне майно, організовують охорону їх об'єктів;

3) беруть участь в утриманні та розвитку систем комунікацій і інфраструктури на території міста, які забезпечують виконання Одесою функцій обласного центру;

4) вносять у відповідні державні органи в установленому порядку пропозиції про відшкодування за рахунок державних коштів витрат міського бюджету, пов'язаних із виконанням функцій обласного центру.

Стаття 57. Відносини міського самоврядування з підприємствами, установами та організаціями комунальної власності

1. Підприємства, установи і організації, що належать до комунальної власності міської громади, створюються, реорганізуються та ліквідовуються за рішенням міської ради в порядку, встановленому міською радою відповідно до чинного законодавства.

2. Виконавчі органи міської ради, які уповноважені представляти інтереси власника у відносинах із підприємствами, установами і організаціями, що знаходяться у комунальній власності міської громади, здійснюють координацію та поточний контроль їхньої діяльності, заслуховують звіти про їх діяльність.

3. Виконавчий комітет міської ради здійснює в межах своєї компетенції регулювання цін і тарифів на продукцію (товари, роботи, послуги) підприємств, установ і організацій, що знаходяться у комунальній власності міської громади.

4. Міський голова призначає і звільняє керівників комунальних підприємств, установ і організацій, що знаходяться у комунальній власності міської громади, укладає з ними контракти.

5. Майно, закріплене за комунальними підприємствами, що знаходяться у комунальній власності міської громади, належить їм на праві господарського ведення.

6. Майно, закріплене за установами та організаціями, що належать до комунальної власності міської громади, знаходиться в їх оперативному управлінні.

7. Передача комунального майна комунальним підприємствам, установам і організаціям, що належать до комунальної власності міської громади, здійснюється в порядку, встановленому міською радою відповідно до чинного законодавства.

Стаття 58. Підвітність органів та посадових осіб міського самоврядування

1. Органи міського самоврядування є підконтрольними та підзвітними міській громаді та в обов'язковому порядку, який визначений цим Статутом, надають жителям міста необхідну інформацію про результати своєї роботи.

2. Міська громада має право на отримання достовірної інформації про діяльність органів та посадових осіб міського самоврядування, яка може включати такі відомості:

- структура та чисельний склад органів міського самоврядування;

- посадові оклади та інші виплати будь-яким особам, робота яких оплачується з міського бюджету;
- компетенція органів та посадових осіб міського самоврядування;
- порядок призначення та звільнення посадових осіб органів міського самоврядування;
- зміст актів та інших документів, які прийняті та готуються до прийняття у системі міського самоврядування, що зачіпають інтереси членів міської громади;
- стан виконання бюджету та міських програм;
- поточна діяльність та плани роботи органів і посадових осіб міського самоврядування;
- позиція органів міського самоврядування та посадових осіб з найважливіших питань життя міста;
- інша інформація в порядку, що не суперечить чинному законодавству.

3. Порядок та періодичність надання вказаної інформації, засоби її доведення до членів міської громади визначаються законами України та “Положенням про порядок інформування громадян про роботу органів міського самоврядування у місті Одесі”, яке затверджується міською радою і є складовою цього Статуту (додаток 24).

4. Органи міського самоврядування періодично, але не рідше, ніж двічі на рік інформують населення Одеси про виконання програм соціально-економічного і культурного розвитку, міського бюджету, з інших питань міського значення, звітують перед міською громадою про свою діяльність.

5. Посадові особи міського самоврядування повинні не рідше, ніж раз на місяць проводити прийом жителів міста з особистих питань. Передача цієї функції іншим особам не дозволяється.

Стаття 59. Порядок проведення щорічних відкритих зустрічей міського голови з громадянами

1. Міський голова відповідно до чинного законодавства не менше одного разу на рік проводить відкриті зустрічі з жителями міста, на яких звітує про хід виконання міських програм, наказів виборців, відповідає на запитання.

2. Порядок підготовки і проведення відкритих зустрічей міського голови з членами міської громади визначається міською радою та доводиться до відома мешканців міста.

3. Інформація про намічену відкриту зустріч міського голови з громадянами оприлюднюється не пізніше, ніж за місяць до її проведення. Апарат міської ради та її виконавчих органів забезпечує можливість подання мешканцям міста письмових запитань та пропозицій до цієї зустрічі.

4. Хід відкритої зустрічі міського голови з громадянами транслюється у прямому ефірі по радіо та міському телебаченню, інформація про проведену зустріч широко висвітлюється у ЗМІ.

Стаття 60. Відкритість у діяльності органів міського самоврядування

1. Відкритість як один з найважливіших принципів діяльності органів міського самоврядування в Одесі ґрунтується на конституційному праві міської громади на отримання інформації про діяльність органів влади.

2. Принцип відкритості органів міського самоврядування та його посадових осіб ґрунтується на своєчасному сповіщенні відомостей про свою діяльність і свої рішення, представлення повної статистики і чіткої інформації про основні параметри життєдіяльності міста, безперешкодному отриманні такої інформації жителями міста.

3. Враховуючи, що широка участь громадськості в міському самоврядуванні можлива лише при її оперативному інформуванні про дії органів міського самоврядування, надання ними комунальних і соціальних послуг, про події міського життя і т.п., органи міського самоврядування створюють і підтримують у місті розгалужену і багаторівневу систему інформування жителів міста.

4. Екземпляри бюджету, плани витрат бюджетних коштів, фінансові звіти, акти аудиту, програми економічного і соціального розвитку міста, рішення міської ради та її органів, розпорядження міського голови є документами публічного характеру і повинні бути відкритими для доступу широкої громадськості у відповідних міських установах.

5. Усі акти міської ради та її органів, порядок денний їх засідань публікуються в засобах масової інформації міської ради.

6. Публікація здійснюється шляхом друку в газеті міської ради та інших міських виданнях, засобах масової інформації самої ухвали та переліку місць, де зберігаються її зареєстровані екземпляри з вказівкою часу, коли з ними можуть ознайомитися громадяни міста.

7. Офіційна публікація актів міської ради та її органів повинна включати його назву, номер, дату, повний текст, включаючи додатки (якщо вони є). У виняткових випадках при великому обсязі акту він може офіційно публікуватися в засобах масової інформації по частинах і з розривом у часі.

8. Один раз на квартал виконавчий комітет випускає інформаційний бюлетень нормативно-правових актів міського самоврядування, які зачіпають права та інтереси міської громади, усі рішення міської ради та її виконавчого комітету.

9. Усі чинні нормативно-правові акти органів міського самоврядування, а також акти з питань, які мають важливе значення для жителів міста або для функціонування системи міського самоврядування, підлягають щорічній публікації у вигляді Зведення актів.

10. Оновлення змісту Зведення актів міського самоврядування, внесення в нього змін і доповнень здійснюється не рідше ніж один раз на рік виконавчим комітетом ради під контролем міського голови.

11. Інформаційний бюлетень і Зведення актів міського самоврядування безкоштовно надається органам самоорганізації населення, депутатам, бібліотекам, засобам масової інформації, громадським організаціям.

12. Всі нормативні правові акти міста існують в електронному вигляді для можливості використання їх в комп'ютерній мережі. До баз даних електронних копій організується безкоштовний та безперешкодний доступ через мережу Інтернет.

13. Службові адреси та службові телефони посадовців міського самоврядування публікуються в засобах масової інформації або іншим аналогічним чином не рідше одного разу на рік.

14. Не рідше разу на місяць міський голова проводить прес-конференції для редакцій місцевих і центральних засобів масової інформації щодо проблем і досягнень у місті.

Стаття 61. Засоби масової інформації міської ради

1. Міська рада може виступати засновником засобів масової інформації.

2. Засоби масової інформації створюються з метою задоволення інформаційних потреб жителів міста, які торкаються діяльності органів і посадовців міського самоврядування.

3. Газета міської ради «Одеський вісник», публікує офіційні тексти правових актів міського самоврядування. "Одеський вісник" й інші засоби масової інформації ради також всебічно і повно висвітлюють роботу органів міського самоврядування, самоорганізації населення, головні міські події.

4. На вимогу депутата ради засіб масової інформації міської ради не частіше разу на місяць надає йому в межах однієї газетої полоси та 30 хвилин об'єму ефірного часу передачі на півроку.

Засоби масової інформації ради частково фінансуються з міського бюджету. Решту коштів вони залучають від власної комерційної діяльності.

6. Для більшої доступності засобів масової інформації міської ради для всіх верств населення в зручних місцях встановлюються стенди з періодично оновлюваними випусками газети міської ради.

Стаття 62. Інтернет-сторінка Одеси

1. З метою розвитку і впровадження сучасних комп'ютерних інформаційних технологій у систему управління містом, якнайповнішого задоволення потреб громадян, підприємств, установ України і міжнародного співтовариства в об'єктивній, комплексній інформації про різні сфери суспільного життя Одеси, зміцнення міжнародних зв'язків, належного інформаційного забезпечення здійснення органами міського самоврядування своїх повноважень та інформування про свою діяльність, задоволення конституційних прав громадян на інформацію, побудови відкритого демократичного суспільства, розвитку підприємництва, виконавчий комітет створює і підтримує офіційну Інтернет-сторінку міста.

2. У мережі Інтернет, на офіційній Інтернет-сторінці міста мають бути представлені міські інформаційні ресурси у вигляді політичної, економічної, правової, екологічної, науково-технічної, культурної та іншої інформації про Одесу, зокрема інформації, яка формується в органах міського самовря-

дування, довідкової інформації про посадових осіб міського самоврядування, їх службові адреси та службові телефони, архів рішень міської ради та її виконавчих органів, архів чинних нормативно-правових актів та неприйнятих проєктів актів.

3. Інформація на офіційній Інтернет-сторінці міста постійно оновлюється та удосконалюються способи її надання.

4. Інформація на офіційній Інтернет-сторінці міста міститься українською, російською та англійською мовами.

Стаття 63. Створення та діяльність органів самоорганізації населення, їхні відносини із суб'єктами міського самоврядування та іншими юридичними та фізичними особами

1. Члени міської громади реалізують своє право на безпосередню участь у міському самоврядуванні, зокрема в управлінні комунальним майном, шляхом створення за власною ініціативою і відповідно до чинного законодавства будинкових, вуличних, квартальних, мікрорайонних та інших органів самоорганізації населення (далі – органів СОН), які для здійснення своїх повноважень наділяються міською радою необхідними фінансами та майном.

2. Органи СОН створюються і діють з метою допомоги жителям міста у вирішенні питань місцевого значення в рамках Конституції та законів України на підставах і в порядку, передбачених Законом України “Про органи самоорганізації населення та Положенням про органи самоорганізації населення в місті Одесі” (див. додаток 10).

3. Відповідно до Конституції України, Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” та Закону України „Про органи самоорганізації населення” міська рада може наділяти органи СОН частиною власної компетенції з одночасною передачею їм відповідних коштів, матеріально-технічних та інших ресурсів, необхідних для здійснення цих повноважень, здійснювати контроль за їх виконанням. За рішенням міської ради орган СОН може бути достроково позбавлений повноважень, делегованих йому радою. Усі вказані процедури регламентуються „Положенням про порядок наділення органів СОН міста Одеси окремими повноваженнями міської ради, передачі фінансів та майна”, яке затверджується міською радою і є складовою цього Статуту (додаток 25).

4. Органи СОН взаємодіють з депутатами міської ради та іншими депутатами, обраними від міста Одеси, районними та міськими службами, посадовцями. До співпраці з органами СОН залучаються представники установ, організацій, підприємств, які розміщуються на їх території, а також активні громадяни для участі в їх роботі на громадських засадах. За контрактом можуть найматися фахівці для виконання окремих господарських, управлінських та інших функцій у сфері компетенції органів СОН.

5. Кожен орган СОН звітує перед мікрогромадою, яка його сформувала, у порядку, встановленому “Положенням про органи самоорганізації в місті Одесі” (див. додаток 10).

Стаття 64. Фінансова та матеріальна основа органів СОН

1. Фінансовою основою діяльності органу СОН є кошти міського бюджету, які передані йому міською радою для здійснення власних та делегованих нею повноважень, а також власні кошти, які формуються за рахунок власної економічної діяльності та добровільних внесків фізичних та юридичних осіб й інших надходжень, не заборонених законодавством. Орган СОН самостійно використовує фінансові ресурси, які є у його розпорядженні.

2. Матеріальною основою діяльності органу СОН є майно, передане йому міською радою в оперативне управління, та його власне майно, яке складається з добровільних майнових внесків фізичних та юридичних осіб і майна, придбаного органом СОН за власні кошти. Орган СОН для виконання своїх повноважень користується майном згідно з його призначенням.

3. Майно і фінанси, передані в управління органу СОН, не можуть продаватися, приватизуватися або піддаватися відчуженню іншим способом без відома та згоди мікрогромади, що створила цей орган СОН, та без згоди того суб'єкта, який передав вказане майно в управління.

Стаття 65. Порядок розв'язання суперечок (конфліктів) між органами міського самоврядування та органами СОН

1. Органи міського самоврядування дотримуються у своїй діяльності принципів громадянського миру та злагоди між членами міської громади, захисту прав, поваги гідності й інтересів різноманітних соціальних, етнічних та релігійних груп громадян.

2. При виникненні конфлікту міською радою, її органами та посадовими особами вживається погоджувальна процедура, порядок проведення якої визначається „Положенням про здійснення погоджувальних процедур між органами міського самоврядування та органами самоорганізації населення в місті Одесі” яке затверджується міською радою і є складовою цього Статуту (додаток 26).

3. Інтереси міської ради та її органів у погоджувальній процедурі представляють особи, визначені міським головою. Інтереси органу СОН представляють особи, визначені загальними зборами (конференцією) відповідного територіального колективу.

4. У випадках, передбачених законодавством, конфлікти вирішуються у судовому порядку.

Стаття 66. Порядок припинення повноважень персонального складу органу СОН

1. Чергове припинення повноважень персонального складу органу СОН відбувається у терміни, встановлені Положенням про орган СОН або рішенням загальних зборів (конференції). Порядок чергового припинення повноважень персонального складу органу СОН визначається „Положенням про органи

самоорганізації населення у місті Одесі” та власним Положенням про орган СОН.

2. У разі, якщо обраний склад органу СОН не виконує або неналежним чином виконує покладені на нього повноваження загальні збори (конференція) можуть достроково припинити повноваження його персонального складу (відправити у відставку) з обранням нового персонального складу органу СОН на період, що залишився до закінчення терміну повноважень чинного органу СОН, із додержанням процедури обрання, передбаченої Положенням про орган СОН. Дострокове припинення повноважень органу СОН можливо, якщо до завершення терміну його повноважень залишилося не менше року.

3. Повноваження персонального складу органу СОН можуть бути достроково припинені:

- у разі невиконання рішень міської ради та її виконавчого комітету – за рішенням міської ради, яка дала дозвіл на створення органу СОН;

- у разі невиконання рішень загальних зборів (конференції) громадян за місцем проживання або невиконання своїх повноважень, а також саморозпуску – за рішенням загальних зборів (конференції) громадян за місцем проживання;

- порушення Конституції та законів України, інших актів законодавства з питань діяльності органів СОН – за рішенням суду.

4. Персональний склад органу СОН достроково припиняє свої повноваження також у разі перебудови або реорганізації будинків, вулиць, кварталів, мікрорайонів, районів у містах, у межах яких він здійснював свою діяльність, якщо така перебудова та реорганізація пов'язані з відселенням (переселенням) значної (більше 30%) частини жителів відповідної території.

5. Дострокове припинення повноважень персонального складу органу СОН не тягне за собою ліквідацію цього органу.

6. Дострокове припинення повноважень може бути оскаржено у судовому порядку.

Стаття 67. Порядок припинення діяльності та ліквідації органу СОН

1. Підстави і порядок дострокового припинення діяльності і ліквідації органу СОН визначається чинним законодавством України та Положенням про органи СОН в місті Одесі.

2. За рішенням міської ради створюється ліквідаційна комісія, а також визначається її персональний склад, яка готує ліквідаційний баланс надає на затвердження загальних зборів (конференції).

3. У разі ліквідації органу СОН майнові питання вирішуються відповідно до Положення про цей орган та чинного законодавства, зокрема:

- фінансові ресурси та майно, що були передані міською радою в оперативне управління органу СОН, повертаються міській раді;

- майно, надане органу СОН у користування підприємствами, установами, об'єднаннями громадян або громадянами, повертається його колишнім власникам;

- власні фінансові та інші ресурси органу СОН використовуються для виконання його статутних завдань або на добродійні цілі за рішенням органу СОН в порядку, передбаченому положенням про цей орган.

РОЗДІЛ V. ПРАВОВІ ТА НОРМАТИВНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ДІЯЛЬНОСТІ МІСЬКОЇ ГРОМАДИ ТА МІСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 68. Захист прав та законних інтересів міської громади органами міського самоврядування у взаємовідносинах з іншими органами публічної влади на території міста

1. Органи виконавчої влади, їх посадові особи не мають права втручатися в законну діяльність органів та посадових осіб міського самоврядування, а також вирішувати питання, віднесені Конституцією України, цим та іншими законами до повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування, крім випадків виконання делегованих їм радами повноважень, та в інших випадках, передбачених законом.

2. Виконавчі органи міської ради мають право звертатись до суду про визнання незаконними актів органів виконавчої влади, інших органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, які обмежують права міської громади, а також повноваження органів та посадових осіб міського самоврядування.

3. Виконавчі органи міської ради мають право вносити подання до відповідних органів про притягнення до відповідальності посадових осіб, якщо вони ігнорують законні вимоги та рішення міської ради та її виконавчих органів, прийняті в межах їх повноважень.

4. У разі розгляду Одеською обласною державною адміністрацією питань, які зачіпають інтереси міської громади та міського самоврядування, вона повинна повідомити про це відповідні органи та посадових осіб міського самоврядування.

5. Органи та посадові особи міського самоврядування мають право звертатися до суду щодо визнання незаконними актів місцевих органів виконавчої влади, інших органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, які обмежують права міської громади, повноваження органів та посадових осіб міського самоврядування.

Стаття 69. Відповідальність органів та посадових осіб міського самоврядування перед міською громадою

1. Органи та посадові особи міського самоврядування, включаючи керівників комунальних підприємств, установ та організацій є відповідальними

перед міською громадою.

2. Міська громада у будь-який час може достроково припинити повноваження органів та посадових осіб міського самоврядування, якщо вони порушують Конституцію або закони України, цей Статут, обмежують права і свободи членів громади, не забезпечують здійснення наданих їм законом повноважень.

3. Відповідальність перед членами громади реалізується у вигляді їх права на висловлення недовіри відповідним органам та посадовим особам міського самоврядування.

4. Формами відповідальності органів та посадових осіб є відкликання депутата міської ради, обраної посадової особи, а також дострокове припинення їхніх повноважень.

5. Порядок підстави та мотиви дострокового припинення міською громадою повноважень депутатів, органів та посадових осіб міського самоврядування визначаються Конституцією України, законами України та цим Статутом.

6. Висновок суду про визнання невідповідності діяльності органів або посадових осіб міського самоврядування Конституції України та чинному законодавству України є підставою для розгляду питання про дострокове припинення повноважень відповідного органу або посадової особи міського самоврядування.

7. Органи та посадові особи міського самоврядування несуть відповідальність за свою діяльність перед міською громадою, державою, юридичними та фізичними особами у разі:

- 1) порушення ними Конституції або законів України;
- 2) обмеження прав та свобод членів міської громади;
- 3) не забезпечення здійснення або неналежне здійснення повноважень, наданих їм Законом України “Про місцеве самоврядування в Україні”;
- 4) настання несприятливих правових наслідків через прийняті ними протиправні рішення.

8. Органи та посадові особи міського самоврядування з питань здійснення ними делегованих повноважень органів виконавчої влади є підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

9. Міська громада та окремі її члени мають право зворотної вимоги (регресу) до органу та посадової особи міського самоврядування, які заподіяли шкоду.

10. Шкода, заподіяна юридичним та фізичним особам в результаті неправомірних рішень, дій або бездіяльності органів міського самоврядування, відшкодовується за рахунок коштів міського бюджету, а в результаті неправомірних рішень, дій або бездіяльності посадових осіб міського самоврядування – за рахунок їх власних коштів у розмірах та порядку, визначених чинним законодавством.

11. Суперечки про відновлення порушених прав юридичних та фізичних осіб, які виникають в результаті рішень, дій або бездіяльності органів та посадових осіб міського самоврядування, розв'язуються у судовому порядку.

Стаття 70. Розгляд питання про недовіру посадовим особам міського самоврядування та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності

1. Пропозиція про недовіру посадовій особі міського самоврядування може бути внесена не менше ніж однією третиною депутатів міської ради від загальної кількості депутатів міської ради або членами міської громади у порядку місцевої ініціативи.

2. Пропозиція повинна бути мотивованою і містити конкретні докази порушень, скоєних посадовою особою, які привели до погіршення політичної, соціальної, економічної, екологічної ситуації в місті або до інших негативних наслідків.

3. За дорученням міського голови постійна комісія міської ради мандатна, з питань депутатської діяльності і етики (далі – Комісія) за участю представників інших комісій, депутатських фракцій перевіряє факти стосовно порушень, скоєних посадовою особою, вивчає документи, заслуховує на своїх засіданнях осіб, які виступають із пропозицією про недовіру, інших осіб, які можуть повідомити про факти, покладені в основу пропозиції про недовіру, та самого посадовця, по відношенню до якого розпочато провадження про недовіру.

4. Посадова особа, по відношенню до якого надійшла пропозиція про недовіру, зобов'язаний протягом п'яти днів з дня порушення Комісією дисциплінарного провадження представити їй письмове пояснення за фактом провини.

5. Пропозиція про недовіру посадовцю, який призначається на посаду за згодою міської ради, і висновки Комісії розглядаються на сесії міської ради, де з доповіддю спочатку виступає представник групи, яка ініціює недовіру, після чого голова Комісії оприлюднює її висновок.

6. В обговоренні питання крім міського голови та депутатів міської ради можуть брати участь запрошені фахівці, експерти, представники громадськості та сам посадовець, по відношенню до якого розпочата процедура про недовіру.

7. За підсумками обговорення міська рада таємним голосуванням з використанням бюлетенів ухвалює рішення з питання про недовіру посадовцю.

8. Рішення про недовіру посадовій особі тягне за собою її звільнення з посади у встановленому порядку.

9. У разі здійснення провини службовцями міського самоврядування, що призначаються на посаду одноосібно міським головою, Комісія в межах двадцяти днів з моменту ініціювання процедури про недовіру представляє матеріали дисциплінарного провадження міському голові.

10. Міський голова на підставі представлених йому Комісією матеріалів дисциплінарного провадження застосовує до службовця міського самоврядування один з наступних рекомендованих заходів стягнення:

- попередження про неповну службу відповідність;
- затримку до одного року в призначенні на вищу посаду;
- догану;
- звільнення.

РОЗДІЛ VI. ЕКОНОМІЧНА ОСНОВА МІСЬКОЇ ГРОМАДИ ТА МІСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 71. Склад економічної основи міської громади та міського самоврядування

1. Економічною основою міської громади та міського самоврядування є, перш за все, комунальна власність міської громади у вигляді рухомого та нерухомого майна, землі та природних ресурсів, доходів міського бюджету, інших грошових коштів, одержаних містом на законних підставах, а також об'єкти спільної власності, що знаходяться в управлінні міського та інших органів місцевого самоврядування, та наявна в місті державна власність. Усі ці види власності мають забезпечувати економічний та соціальний розвиток міста.

2. Органи міського самоврядування з метою зміцнення економічної основи міської громади, поліпшення обслуговування населення, розвитку культури, науки, освіти в місті можуть на договірних засадах формувати спільну комунальну (спільно з іншими територіальними громадами), державно-комунальну та приватно-комунальну власність. На цих умовах можливо об'єднання грошових коштів спеціальних (соціальних, інноваційно-виробничих та інших) фондів на засадах внутрішньоміської кооперації.

3. Відчуження майна та грошових коштів, які є економічною основою міської громади і міського самоврядування, здійснюється на умовах, вказаних в п. 2, за рішенням і в порядку, встановленому міською радою. Доходи, одержані в результаті відчуження вказаного майна, перераховуються до бюджету міста.

4. «Положення про порядок відчуження міської комунальної власності та використання коштів від цього відчуження» затверджується міською радою та є невід'ємною складовою цього Статуту (додаток 27).

4. Не підлягають відчуженню земель загального користування: площі, вулиці, проїзди, дороги, сади, бульвари, водоймища, а також пам'ятники природи, історії та культури, будівлі й споруди, об'єкти оздоровчого та історико-культурного призначення, інші майнові об'єкти, даровані місту благодійниками або побудовані на кошти, зібрані членами міської громади.

5. Виконавчий комітет міської ради щорічно проводить інвентаризацію комунального майна. Міський реєстр комунального майна та грошових коштів щорічно публікується.

6. Обмеження утримання економічної основи міської громади та міського самоврядування можливо тільки на підставі законів України.

7. Міська рада та її виконком не мають права вводити обмеження для підприємств різних форм власності, що знаходяться на території міста, які б перешкождали свободі законного підприємництва та господарської діяльності, ввезенню товарів та вивозу їх за межі території міста.

Стаття 72. Система забезпечення сталого розвитку міста

1. Стратегія та основні напрями розвитку міста базуються на концепції сталого розвитку усіх сфер соціально-економічного, політичного та культурного життя міста.

2. Сталий розвиток міста ґрунтується на принципах:

1) стабілізації та поліпшення економічної, соціальної, екологічної ситуації на всій території міста;

2) вирівнювання якості та стандартів життя жителів усіх районів та територій міста;

3) розробки та запровадження механізмів пом'якшення впливу економічної кон'юнктури на розвиток територіальної громади;

4) оперативного реагування на виникнення небезпеки соціальної кризи;

5) забезпечення участі міської громади у формуванні та реалізації регіональних та загальнодержавних програм на території міста;

6) удосконалення системи управління містом шляхом оптимізації рівнів прийняття та реалізації управлінських рішень;

7) поступового пристосування до ринкових умов системи міського комунального господарства, реформування його структури та запровадження сучасних механізмів управління та розвитку об'єктів комунальної власності;

8) запровадження сучасних механізмів фінансового менеджменту;

9) застосування нових підходів до формування системи соціального захисту жителів міста;

10) наукового обґрунтування та сучасного інформаційного забезпечення пріоритетних напрямів розвитку міської громади;

11) розробки та реалізації перспективних планів розвитку міста;

12) встановлення тісних ділових та культурних стосунків з іншими територіальними громадами, зарубіжними муніципальними утвореннями, використання досвіду партнерів та здійснення спільних проектів.

3. Сталий розвиток міста забезпечується шляхом розробки та реалізації програми стратегічного розвитку міста, а також щорічних планів соціально-економічного та культурного розвитку міста при максимально широкій участі міської громади.

4. Міська рада кожного скликання не пізніше, ніж на другій сесії приймає програму (концепцію) розвитку міста на період скликання міської ради.

5. Виконавчі органи міської ради, інші суб'єкти міського розвитку у своїй діяльності реалізують основні напрямки програм та планів соціально-економічного та культурного розвитку міста.

Стаття 73. Механізми виявлення та розв'язання пріоритетних соціальних проблем у місті

1. Пріоритетними соціальними проблемами у місті вважаються незадово-

лені або задоволені неповною мірою соціальні потреби та інтереси усіх або значної частини членів міської громади, її певних соціальних груп, які потребують невідкладного розв'язання.

2. Щорічно виконком міської ради разом із постійними депутатськими комісіями із залученням науковців та представників громадськості на основі вивчення даних статистики, соціологічних досліджень, аналізу скарг та пропозицій громадян проводить соціальну діагностику основних соціальних сфер життєдіяльності міста та виявляє наявні в них пріоритетні соціальні проблеми.

3. Вказані проблеми включаються у програми соціально-економічного та культурного розвитку міста, в інші цільові програми у якості завдань для першочергового розв'язання.

Стаття 74. Кадрове забезпечення сталого розвитку міста

1. Кадрова політика є пріоритетним напрямом діяльності міської ради, виконкому міської ради, міського голови і будується на принципах професіоналізму, відкритості, демократичності, порядності, державного та міського патріотизму.

2. Основними формами кадрової політики є конкурси, залучення фахівців за контрактом, підвищення кваліфікації та професійне навчання. Перелік посад з призначенням за конкурсом, а також порядок його проведення визначаються міською радою.

3. Міська кадрова політика поширюється на посадових осіб та службовців міського самоврядування, керівників комунальних підприємств, установ та організацій.

Стаття 75. Комунальна власність міської громади

1. Власність міської громади є формою комунальної власності в Україні. Об'єктами права комунальної власності є:

- рухоме та нерухоме майно, окрім об'єктів, що знаходяться у приватній власності;
- землі загального користування;
- землі природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного призначення;
- водна поверхня та водні ресурси водоймищ і водосховищ, річки в межах території міста;
- природні ресурси, зокрема корисні копалини на території міста;
- фінансові ресурси місцевих бюджетів, позабюджетних, цільових, валютних коштів;
- цінні папери;
- комунальні підприємства, установи, організації;
- пайові долі в статутних фондах та капіталі підприємств, установ, банків, страхових та господарських товариств;

- житловий фонд, нежитлові приміщення;

- інше майно та майнові права, рухомі та нерухомі об'єкти, визначені законом як об'єкти права комунальної власності, придбані за рахунок міських коштів або передані в комунальну власність рішенням суду, у тому числі розташовані на територіях за межами міста;

- кошти, одержані від відчуження об'єктів комунальної власності.

2. Суб'єктом права комунальної власності є міська громада Одеси.

3. Міська громада як власник передає комунальну власність в управління обраній міській раді, яка через правомочність розпорядження визначає юридичних осіб, здатних використовувати комунальну власність на користь міської громади шляхом передачі в оренду, постійне або тимчасове користування, зокрема як застава, а також створює комунальні підприємства.

4. Відчуження (продаж, приватизація) комунальної власності за рішенням органів міського самоврядування та без згоди власника (міської громади) допускається у випадках і лише за умови, що такі дії органів міської влади не завдають збитку економічним і культурним інтересам членів міської громади та здійснюються відкрито і відповідно до чинного законодавства.

5. Порядок відчуження комунальної власності і процедура отримання згоди міської громади на відчуження встановлюється спеціальним «Положенням про порядок відчуження міської комунальної власності та використання коштів від цього відчуження» (див. додаток 27).

6. Міська рада встановлює порядок та умови надання земель міста під об'єкти, що мають загальнодержавне та обласне значення, для будівництва та розміщення об'єктів.

7. Члени міської громади мають пріоритетне право на отримання в користування приміщень, споруд, будівель, інших об'єктів комунальної власності на території міста з метою їх господарського використання для виробництва комунальних послуг.

8. Не підлягають відчуженню:

- землі загального користування - площі, вулиці, дороги, проїзди, набережні, пляжі, парки, сквери, сади, бульвари, водоймища, лісопарки, заповідники;

- пам'ятники природи, історії, археології, культури;

- будівлі і споруди, побудовані на зібрані громадянами кошти;

- об'єкти оздоровчого та історико-культурного призначення.

Перелік об'єктів комунальної власності, які не підлягають відчуженню, затверджується міською радою за поданням міського голови і є складовою цього Статуту (додаток 28).

9. Майнові операції, які здійснюються органами міського самоврядування з об'єктами права комунальної власності, не повинні ослаблювати економічних основ місцевого самоврядування, зменшувати надходження до міського бюджету, а також об'єму і якості вироблених комунальних робіт, товарів і послуг.

10. Нерухоме майно, що знаходиться на території міста, а також об'єкти права комунальної власності, які розташовані на території поза межами міста, підлягають пооб'єктній реєстрації в Єдиному комунальному реєстрі об'єктів нерухомості міста, який є складовою цього Статуту (додаток 29).

11. Кожна зміна прав та обов'язків фізичних і юридичних осіб відносно нерухомого майна реєструється і вступає в юридичну силу у порядку, встановленому законодавством. Власникам нерухомого майна видаються документи, підтверджуючі правомочність власника.

Стаття 76. Житловий фонд міста

1. Житловий фонд міста складається з комунального, державного, кооперативного, відомчого, приватного житла і житла інших форм власності.

2. Координація діяльності підприємств комунального господарства по забезпеченню експлуатації житлового фонду покладається на уповноважені органи міського самоврядування.

3. Експлуатація житлового фонду, який знаходиться не в комунальній власності, здійснюється власниками самостійно з дотриманням встановлених норм експлуатації житлового фонду.

4. Порядок взаємодії органів міського самоврядування з власниками житла визначається "Положенням про управління житловим фондом міста", яке затверджується міською радою і є складовою цього Статуту (додаток 30).

5. Надання та приватизація житла в муніципальному житловому фонді здійснюється в порядку і на умовах, передбачених законодавством та нормативними актами органів міського самоврядування, прийнятими в межах їх компетенції.

Стаття 77. Розпорядження та управління об'єктами комунальної власності у місті

1. Оперативне управління об'єктами комунальної власності міської громади у місті здійснюють виконавчі органи міської ради, на які покладаються наступні функції:

- підготовка пропозицій на розгляд міської ради щодо ухвалення складу об'єктів комунальної власності міської громади у місті;

- підготовка та передача на розгляд міської ради або її виконавчого комітету питань про створення, реорганізацію та ліквідацію підприємств, установ та організацій, які знаходяться у комунальній власності міської громади;

- реалізація затвердженої рішенням міської ради програми приватизації комунального майна міської громади.

2. Продаж не зайнятих та не використовуваних об'єктів нежитлового фонду, зокрема призначених для реконструкції будинків, будівель, споруд, приміщень, вбудованих та прибудованих нежитлових приміщень в житлових будинках, здійснюється на аукціонах (конкурсах), які проводяться відповідно до правил, затверджених міською радою.

3. Загальний контроль за використанням об'єктів комунальної власності у місті здійснює міський голова, який раз на рік письмово інформує міську громаду та міську раду про стан комунальної власності міської громади, реєстрацію, відчуження або придбання об'єктів комунальної власності.

Стаття 78. Комунальні підприємства, установи та організації

1. Органи міського самоврядування можуть відповідно до законів України створювати підприємства, установи та організації для здійснення господарської та іншої діяльності, вирішувати питання їх реорганізації і ліквідації.

2. Комунальні підприємства, установи та організації як комерційного, так і некомерційного характеру створюються для виконання соціально-культурних та інших функцій з метою задоволення потреб та інтересів населення міста.

3. Некомерційні комунальні підприємства, установи та організації мають закріплене за ними майно на праві оперативного управління та фінансуються за рахунок коштів міського бюджету. Міська громада делегує їм правомочність користування комунальним майном.

4. Майно некомерційного комунального підприємства, установи та організації є нерозподільним, його не можна відчужити або розподілити шляхом паювання, зокрема між працівниками цього підприємства чи установи.

5. Статутний фонд некомерційного комунального підприємства формується за рахунок коштів міського бюджету.

6. Майно, яке знаходиться в комунальній власності, закріплюється за некомерційним комунальним підприємством, установою чи організацією на праві господарського ведення або оперативного управління.

7. Майно комунального підприємства, установи та організації формується за рахунок коштів бюджету міста, одержаних доходів, інших законних джерел.

8. Комунальне підприємство, установа та організація відповідає за своїми зобов'язаннями майном підприємства, установи чи організації.

9. Місто не несе відповідальності за зобов'язаннями комунального підприємства, установи та організації, а комунальне підприємство, установа чи організація не відповідають за зобов'язаннями міста, якщо інше не передбачене законами та його засновницькими документами.

10. Комерційне комунальне підприємство розпоряджається та володіє власністю на правах власника у частині своєї частки відповідно до чинного законодавства

11. Офіційна назва некомерційного комунального підприємства, установи та організації повинна містити посилання на міську громаду, як на власника його майна.

Стаття 79. Відносини органів міського самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, які належать до комунальної власності міської громади

1. Відносини органів міського самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, які знаходяться у комунальній власності міської громади, будуються на засадах їх підлеглості, підзвітності та підконтрольності органам міського самоврядування.

2. По відношенню до підприємств, установ та організацій, які знаходяться у комунальній власності, міська громада, відповідні органи та посадові особи міського самоврядування здійснюють наступні функції:

1) утворюють, реорганізують, перепрофілюють та ліквідують підприємства, установи та організації у порядку, визначеному чинним законодавством та цим Статутом; призначають та звільняють з посади їх керівників; заслуховують звіти про їх діяльність;

2) визначають цілі, функції, організаційні форми та порядок діяльності, затверджують статuti створюваних ними підприємств, установ та організацій;

3) встановлюють у порядку та в межах, визначених законодавством, тарифи на побутові, комунальні, транспортні та інші послуги, які надають підприємства та організації комунальної власності міської громади;

4) встановлюють порядок контролю за якістю комунальних робіт, товарів і послуг, а також порядок перегляду тарифів на вказані послуги залежно від їх якості. При цьому для кожного комунального підприємства та виду послуг міською радою затверджуються базові кількісні нормативи надання послуг і порядок перерахунку вартості цих послуг у зв'язку із відхиленням від цих нормативних показників, якщо ці відхилення знижують якість послуг. Методика перерахунку вартості комунальних послуг визначається „Положенням про надання комунальних послуг” (на опалювання, гарячу та холодну воду і т.д.), яке затверджується міською радою та є складовою цього Статуту (додаток 31).

5) ухвалюють рішення в межах, визначених законодавством та цим Статутом, про відчуження об'єктів комунальної власності міської громади;

6) встановлюють для підприємств, установ та організацій, які належать до комунальної власності міської громади, розмір частини прибутку, який підлягає зарахуванню до міського бюджету;

7) контролюють ефективність та законність використання майна комунальних підприємств, установ та організацій у порядку, визначеному чинним законодавством;

8) здійснюють інші функції, передбачені чинним законодавством.

Стаття 80. Відносини міської громади та органів міського самоврядування із суб'єктами власності, яка не є комунальною

1. В місті Одесі визнаються та захищаються однаковою мірою приватна, державна, комунальна та інші форми власності.

2. Відносини власності у місті регулюються законами України та нормативно-правовими актами органів місцевого самоврядування.

3. Права власника в Одесі в установленому порядку здійснюють:

- громадяни - відносно приватної власності;
- юридичні особи - відносно приватної та інших форм власності відповідно до законодавства;
- Україна через державні органи влади - відносно державної власності, що знаходиться на території міста;
- органи місцевого самоврядування та місцеві органи виконавчої влади обласного рівня - відносно власності спільного відання з часткою власності міської громади;
- органи міського самоврядування - відносно комунальної власності, переданої або придбаній у встановленому законами та цим Статутом порядку;
- інші визначені законом власники.

4. З підприємствами, установами та організаціями, які не належать до комунальної власності міської громади, органи та посадові особи міського самоврядування будують свої відносини на договірній та податковій основах; на основі підконтрольності у межах повноважень, делегованих органам міського самоврядування органами виконавчої влади та наданих законом. При цьому органи та посадові особи міського самоврядування в межах своїх повноважень, визначених законодавством і цим Статутом, можуть ухвалювати рішення щодо:

- надання фінансової допомоги, пільг по податках, які надходять до місцевого бюджету, для підприємств, установ та організацій, діяльність яких має важливе значення для соціально-економічного та культурного розвитку міста;
- визначення відповідно до чинного законодавства норм і правил ведення підприємствами, установами та організаціями, які не належать до комунальної власності міської громади, господарської діяльності з питань екологічної безпеки та впливу на соціально-економічний та культурний розвиток міста;
- залучення підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності до участі в комплексному соціально-економічному та культурному розвитку міста;
- розміщення замовлень на виробництво продукції, виконання робіт та послуг, необхідних для міської громади;
- залучення підприємств, установ та організацій, які не належать до комунальної власності міської громади, до участі в обслуговуванні населення засобами транспорту і зв'язку;
- залучення підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності до участі у розвитку потужностей будівельної індустрії та промислових будівельних матеріалів, у створенні, розвитку та реконструкції об'єктів інженерного забезпечення та транспортного обслуговування міста;
- інших передбачених чинним законодавством питань.

2. З питань, віднесених до ведення органів місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, які не знаходяться в комунальній власності, зобов'язані надавати органам міського самоврядування необхідну інформацію.

3. Органи міського самоврядування можуть виступати з ініціативою щодо перевірок, а також організувати проведення перевірок на підприємствах, в установах та організаціях, які не знаходяться в комунальній власності, з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади.

Стаття 81. Правовий режим державної власності в Одесі

1. У державній власності на території міста Одеси знаходяться кошти державного казначейства України, будівлі, будови, споруди та приміщення, в яких розміщені органи виконавчої та судової влади України, прокуратури, Національного банку України, Пенсійного фонду України, земельні ділянки, на яких розташовані вказані будівлі, будови і споруди, а також інше майно згідно переліку, складеному відповідно до законодавства.

2. Розмежування державної власності на території Одеси і комунальної власності міської громади знаходиться в спільному веденні органів державної влади та органів міського самоврядування і регулюється чинним законодавством та нормативними правовими актами міської ради, її виконавчого комітету та обласної державної адміністрації.

3. Перелік об'єктів державної власності на території Одеси складається та змінюється спільно Кабінетом Міністрів України, обласною державною адміністрацією та виконавчим комітетом міської ради.

4. Можливі колізії з питань розмежування власності та управління нею вирішуються шляхом погоджувальних процедур, здійснюваних органами державної влади та міської ради, а за відсутності згоди – в судовому порядку.

Стаття 82. Управління корпоративними правами міської громади

1. Органи місцевого самоврядування вживають заходів щодо закріплення в статутах підприємств із майновою участю міської громади положень, що враховують вимоги цього Статуту.

2. Діяльність осіб, уповноважених органами міського самоврядування на здійснення управління корпоративними правами міської громади, оплачується за рахунок частини прибутку підприємства, визначеної на зазначені цілі.

3. Особи, які представляють міську громаду в органах управління підприємства та працюють в них на постійній основі, можуть отримувати грошову винагороду від підприємства щомісячно та за підсумками фінансового року. Зазначене стосується усіх осіб, уповноважених органами міського самоврядування представляти територіальну громаду в органах управління підприємств, якщо чинним законодавством не передбачено інше.

4. Представників міської громади в органах управління підприємств, у яких міська громада має майнову частку, визначає та уповноважує міський голова за поданням відповідного заступника та за умови погодження кандидатури уповноваженої особи профільною постійною комісією міської ради.

5. Депутатам ради надається інформація щодо призначення уповноважених осіб та особливостей здійснення ними за дорученням міської громади

повноважень власника. Також міській раді заздалегідь надається інформація стосовно термінів проведення та порядку денного загальних зборів акціонерів (засновників), а на вимогу депутатів – термінів засідання та порядку денного нагальних рад.

6. Порядок управління корпоративними правами міської громади визначається окремим „Положенням про управління корпоративними правами міської громади”, яке затверджується рішенням міської ради і є складовою цього Статуту (додаток 32).

7. Оцінювання корпоративних прав міської громади відбувається:

- шляхом використання біржових механізмів, тобто на підставі ринкових котирувань, які надаються цінним паперам емітентів під час проведення торгів на Українській фондовій, муніципальній (міжмуніципальній), інших регіональних біржах та в позабіржових торговельних системах України;

- на підставі ціни цінних паперів емітента, що склалася на міжнародних біржах;

- на підставі методики оцінки корпоративних прав, що розробляється й затверджується міською радою;

- на підставі оцінки, здійсненої незалежною аудиторською компанією, що має бути підтверджена міською радою.

Стаття 83. Земельні відносини

1. До складу земель міста Одеси, що є власністю міської громади, входять землі, що підрозділяються за цільовим призначенням на:

- землі загального користування, житлової та іншої міської забудови;

- землі інженерної інфраструктури та комунікацій;

- землі промисловості, транспорту, зв'язку, інформаційних комунікацій, енергетики, оборони та іншого господарського призначення;

- землі сільськогосподарського призначення та інші угіддя, землі тимчасового сільськогосподарського використання;

- землі з особливим режимом використання, зокрема землі природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, землі лісового (паркового) фонду, землі водного фонду;

- землі запасу та інші земельні ділянки.

2. У власності міської громади можуть знаходитися земельні ділянки за межами міста Одеси, придбані для міських потреб або для здійснення Одесою функцій обласного адміністративного центру в порядку, встановленому законодавством України.

3. На міському балансі можуть знаходитися також земельні ділянки, придбані на праві оренди або в повну власність міської громади за рахунок коштів міста, що знаходяться в інших регіонах України та в інших країнах – з метою господарського, санаторно-курортного використання або для розвитку зовніш-

ноекономічних, земляцьких та політико-культурних зв'язків міської громади.

4. Землі, що належать до комунальної власності, є основним багатством міської громади і складають основу розвитку економіки міста. Відчуження земельних ділянок, що знаходяться у комунальній власності, і мають загальноміське значення, проводиться за рішенням міської ради лише з урахуванням думки Експертного комітету Громадської палати.

5 Віднесення земель міста до будь-яких категорій в цілях їх відповідного використання здійснюється міською радою згідно з чинним законодавством відповідно до Генерального плану забудови та плану земельно-господарського устрою міста, затвердженому міською радою за поданням міського голови та з урахуванням думки членів міської громади після широкого громадського обговорення.

6. Створення в адміністративних межах міста територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення здійснюється відповідно до закону за рішенням міської ради.

7. Розпорядження землею в межах міської межі здійснює міська рада із дотриманням прав власників та інших законних користувачів земельними ділянками та виходячи з економічних та культурних інтересів міської громади.

8. Реалізація права на земельні ділянки у місті здійснюється відповідно до законодавства України, нормативно-правових актів обласної ради та міської ради, планів зонування території міста Одеси, земельного кадастру, програми розвитку міста.

9. Права на земельні ділянки, рівно як і на інше нерухоме майно, посвідчуються записами реєстрації відповідно до законодавства та підтверджуються правовими актами встановленої форми.

10. Землекористування у місті та приміській зоні здійснюється, виходячи з пріоритету охорони життя, здоров'я та соціального благополуччя членів міської громади, забезпечення розвитку комунального господарства та створення сприятливих екологічних умов для життєдіяльності членів міської громади.

11. Землекористувачі зобов'язані своєчасно вносити встановлені законом земельні податки та інші платежі. Вони мають право одержувати від органів влади інформацію про поточні та перспективні плани розвитку відповідних територій.

12. Рішення про звільнення від земельного податку підприємств, установ та організацій некомунальної власності, що знаходяться на території міста, з мотивів перебування їх у кризовій ситуації може приймати Кабінет Міністрів України при попередньому узгодженні питання з міською радою. У цьому випадку міська рада протягом першого кварталу фінансового року повинна ухвалити рішення про укладення договору з виконавчими органами влади, в веденні яких знаходиться вказане підприємство, установа чи організація, для визначення порядку та термінів відшкодування збитків міському бюджету.

13. Ухвалення рішень міської ради про зміну режиму використання земель на території міста або в приміській зоні здійснюється після обов'яз-

кового узгодження інтересів членів міської громади, що проживають на відповідній території, з урахуванням економіко-географічних, демографічних, історико-культурних та містобудівних особливостей території, а також агротехнічної цілісності й культури землекористування.

14. Всі землі міської та приміської території використовуються відповідно до Генерального плану міста, проектів планування та забудови міста.

15. У випадках, передбачених законом, допускається звернення стягнення на землю та інші природні ресурси, що знаходяться у комунальній власності.

16. Міська рада в інтересах міської громади може згідно з чинним законодавством встановлювати деякі додаткові умови використання міських земель незалежно від форми їхньої власності та цільового призначення.

Стаття 84. Пільги за рахунок міського бюджету

1. Міська рада може надавати за рахунок міського бюджету пільги фізичним та юридичним особам у випадках, передбачених Законом. Зазначені пільги поділяються на ті, що зменшують доходи міського бюджету, і ті, що збільшують його видатки.

2. До пільг, що зменшують доходи міського бюджету, належать:

- 1) зменшення податкових ставок;
- 2) повне або часткове звільнення від сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів;
- 3) відстрочка у сплаті податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

3. До пільг, що забезпечуються видатками з міського бюджету (збільшують його видатки), належать:

1) пільги представникам соціально малозахищених верств населення (інвалідам, ветеранам війни, пенсіонерам, дітям, багатодітним сім'ям, малозабезпеченим громадянам та ін.);

2) почесним громадянам міста та особам, нагородженим міськими відзнаками;

3) громадським організаціям, що опікуються інвалідами, ветеранами війни, пенсіонерами, дітьми, малозабезпеченими тощо.

4. Порядок надання пільг за рахунок бюджету міста фізичним та юридичним особам визначається „Положенням про пільги у місті Одесі”, яке затверджує міська рада і яке є складовою цього Статуту (додаток 33).

Стаття 85. Підтримка благодійництва, меценатства та спонсорства

1. Виходячи з історичних традицій та сучасного позитивного досвіду розвитку в Одесі благодійництва, меценатства та спонсорства, в ім'я соціальної підтримки нужденних, сприяння талановитим, збереження та примноження міських культурних духовних та матеріальних цінностей, міська влада вважає за необхідне здійснювати підтримку благодійництва, меценатства та спонсорства.

2. Підтримка благодійництва, меценатства та спонсорства здійснюється за допомогою матеріального та нематеріального заохочення з використанням, у

тому числі, системи пільг, передбачених статтею 84 цього Статуту, а також шляхом популяризації як цієї діяльності, так і особистості самих благодійників, меценатів та спонсорів серед населення міста.

Стаття 86. Міжнародна діяльність міської ради

1. Міська рада самостійно здійснює міжнародну діяльність, окрім випадків, коли згідно з чинним законодавством відповідні заходи мають погоджуватися з Міністерством закордонних справ України.

2. Пріоритетними в міжнародній діяльності міської ради визначаються такі напрями:

1) участь у русі міст-побратимів;

2) укладання щорічних протоколів стосовно здійснення конкретних заходів у рамках укладених угод про співробітництво з зарубіжними суб'єктами місцевого самоврядування;

3) участь в об'єднаннях зарубіжних суб'єктів місцевого самоврядування з проблематики, що має пріоритетне значення для міської громади;

4) участь у заходах, що мають представницький характер для територіальної громади;

5) участь у заходах міжнародного плану, що мають на меті отримання конкретної допомоги для міської громади;

6) участь у заходах, що сприяють залученню інвестицій на розвиток міської громади, підприємництва міста або передбачають здійснення спільних проектів;

7) участь у заходах відповідно до міжнародних угод України або в рамках міждержавних програм.

Стаття 87. Сприяння розвитку підприємництва в місті

1. Враховуючи велику значущість малого та середнього підприємництва в розвитку та благополуччі міста, цей Статут закріплює гарантії їх розвитку та сприяння з боку органів міського самоврядування.

2. Міська рада та її виконком всебічно сприяють розвитку підприємництва на території міста, розширенню виробництва та наданню послуг. На території міста заохочується створення необхідних для гармонійного розвитку економіки підприємств та інших форм господарювання.

3. З метою створення сприятливих правових та організаційних умов здійснення підприємницької діяльності в місті та підвищення добробуту членів міської громади міська рада приймає "Програму підтримки і розвитку підприємництва в місті Одесі". Економічні параметри Програми розраховуються на термін дії міської ради.

4. Розробку проекту Програми здійснює виконавчий комітет міської ради разом з відповідними депутатськими комісіями та бізнес-асоціаціями і представляє його на затвердження міської ради. Проект Програми попередньо обгово-

рюється на громадських слуханнях, до її громадської експертизи залучаються самоврядні організації малого бізнесу.

5. Основними цілями і завданнями Програми є:

- формування системи підтримки малого та середнього підприємництва;
- усунення адміністративних бар'єрів шляхом удосконалення нормативної бази та організації регуляторної діяльності;
- сприяння створенню робочих місць суб'єктами підприємництва;
- підтримка ділової та інвестиційної активності, розвиток конкуренції на ринку робіт, товарів і послуг;
- забезпечення підприємців кваліфікованими інформаційними, освітніми та консалтинговими послугами;
- пошук нових форм фінансування підприємницької діяльності, активізація фінансово-кредитних та інвестиційних механізмів.

3. Програма має містити:

- аналіз наявного економічного стану міста та діяльності підприємницьких структур у період, який передує періоду дії Програми; опис проблемних питань розвитку підприємництва в місті;
- прогноз соціально-економічного розвитку міста;
- перелік науково-технічних та соціально-економічних програм, планів виробництва та постачання продукції (товарів, робіт, послуг) для потреб міста, у виконанні яких можуть брати участь суб'єкти малого і середнього підприємництва;
- пріоритетні напрямки інвестиційної та інноваційної діяльності суб'єктів підприємництва в місті, рекомендації по перспективних напрямках діяльності;
- пропозиції щодо використання суб'єктами підприємництва міських фінансових, матеріально-технічних та інформаційних ресурсів міста;
- заходи щодо сприяння забезпеченню суб'єктів підприємництва сучасними технологіями;
- план організації комунікативних заходів: конференцій, симпозіумів, семінарів з питань розвитку та підтримки підприємництва;
- план проведення спеціалізованих оптових ринків, ярмарок, виставок для сприяння реалізації продукції, послуг, обміну інформацією підприємців міста;
- заходи по створенню інфраструктури та консультативних систем для отримання і обміну необхідною інформацією, опис механізму надання доступу суб'єктам підприємництва до джерел інформації;
- опис системи і механізму фінансово-кредитної підтримки підприємництва з пріоритетним забезпеченням громади якісними товарами і послугами в умовах конкуренції, а також виходу суб'єктів підприємництва на зовнішній ринок;

- перелік приміщень, будівель, устаткування, результатів науково-дослідних та технологічних розробок, які можуть бути надані суб'єктам малого і середнього підприємництва, та умови їхнього надання;

- пропозиції щодо усунення правових, адміністративних, економічних та організаційних перешкод на шляху розвитку підприємництва;

- заходи з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів для малого та середнього підприємництва;

- терміни виконання завдань програми та відповідальні особи.

4. Програма передбачає етапність реалізації, яка визначається досягненням таких індикативних показників, як:

- зменшення рівня безробіття;

- збільшення кількості робочих місць у сфері малого і середнього бізнесу;

- збільшення реальних доходів населення міста;

- збільшення надходжень до бюджету міста;

- збільшення кількості діючих суб'єктів малого та середнього підприємництва та інших показників.

5. Хід виконання Програми аналізує і контролює міська рада. Міський голова звітує перед міською радою про хід виконання Програми.

6. Органи міського самоврядування вживають заходи щодо захисту в межах своїх повноважень прав та інтересів суб'єктів підприємництва; сприяють створенню та організації діяльності суб'єктів підприємництва.

7. З метою організації взаємодії між органами міського самоврядування і бізнес-структурами міста при міському голові створюється консультативна рада з питань підтримки та розвитку підприємництва.

8. Міська рада та її виконком використовують передбачені законодавством пільги для сприяння розміщенню нових виробництв товарів, робіт, послуг, створюють для них сприятливі режими кредитування, оподаткування та вживають інші форми стимулювання.

Стаття 88. Залучення капіталу та інвестицій

1. На території міста заохочуються будь-які законні форми залучення капіталу та інвестицій, які сприяють розвитку економіки в місті, у першу чергу галузей з надання соціальних послуг та об'єктів соціальної інфраструктури.

2. У місті розробляється та реалізується цільова програма інвестиційної політики, яка передбачає залучення національного та іноземного капіталу. Міська рада та її виконком може виступати гарантом в інвестиційному процесі.

Стаття 89. Забезпечення громадського порядку та громадської безпеки

1. Органи міського самоврядування в межах власних повноважень розробляють та реалізують заходи з охорони громадського порядку та громадської безпеки по таких основних напрямках:

- 1) запобігання вчиненню злочинів та правопорушень шляхом здійснення правоохоронцями регулярних профілактичних заходів на території міста;
- 2) запобігання підліткової злочинності;
- 3) здійснення виконавчим комітетом міської ради контролю за забезпеченням громадського порядку під час проведення зборів, мітингів, маніфестацій і демонстрацій, спортивних, видовищних та інших масових заходів;
- 4) налагодження системи постійно діючого взаємозв'язку та обміну інформацією з відповідних питань між виконавчими органами міської ради, членами територіальної громади та правоохоронними органами;
- 5) організація патрулювання міста у вечірній та нічний часи та забезпечення відповідного освітлення міста в цей період;
- 6) організація безпеки дорожнього руху;
- 7) сприяння органам внутрішніх справ у забезпеченні додержання правил паспортної системи.

2. Міський голова запрошує на засідання міської ради та її виконавчого комітету керівників правоохоронних органів з метою узгодження спільних заходів та заслуховування їхніх повідомлень щодо виконання цих заходів.

3. Виконавчі органи міської ради утворюють адміністративні комісії та комісії з питань боротьби зі злочинністю, спрямовують їх діяльність, розглядають справи про адміністративні правопорушення, віднесені законом до їх відання.

4. Міська рада відповідно до чинного законодавства з метою підвищення рівня роботи міліції, захисту життя, здоров'я, прав і свобод громадян, їх власності, охорони громадського порядку в місті, запобігання правопорушенням, посилення боротьби зі злочинністю, своєчасного виявлення фактів недодержання законодавства та необхідності більш тісного співробітництва міліції з населенням за погодженням з Міністерством внутрішніх справ України та поданням виконавчого комітету міської ради може створити муніципальну міліцію, яка утримується за рахунок коштів бюджету міста.

5. Органи міського самоврядування відповідно до чинного законодавства надають всьляку допомогу та підтримку у створенні та діяльності громадських формувань з охорони громадського порядку.

6. Громадські формування з охорони громадського порядку створюються на засадах громадської самодіяльності як зведені загони громадських формувань, спеціалізовані загони (групи) сприяння міліції, народні дружини, молодіжні оперативні загони.

7. Виконавчі органи міської ради відповідно до законодавства надають також підтримку організаціям захисту прав споживачів та громадського контролю за діяльністю підприємств торгівлі, побутових послуг, громадського харчування.

Стаття 90. Зайнятість, умови життя, соціальний захист

1. На території міста вживаються усі необхідні заходи для забезпечення зайнятості населення та створення нових робочих місць. Міська рада та її

виконком організують контроль за розвитком галузей господарства з тим, щоб у ситуації скорочення виробництва та вивільнення працівників сприяти їхньому працевлаштуванню.

2. Міська рада додатково до загальнодержавного може створювати власні фонди сприяння зайнятості населення та запобігання безробіттю, скороченню робочих місць, з метою отримання професій та зміни кваліфікації працівників.

Стаття 91. Стратегічний план розвитку міста

1. Стратегічний план розвитку міста – це документально зафіксований проект перспективних напрямів, пріоритетів, цілей, завдань соціально-економічного та культурного розвитку міста, а також системи заходів, які забезпечують досягнення головної мети та завдань міського розвитку на перспективу.

2. Стратегічний план розвитку міста визначає можливий сценарій розвитку міста на середньострокову (5 років) та довгострокову (10 років) перспективу. Стратегічний план є основою щорічного планування розвитку міста.

3. Головною метою стратегічного плану розвитку міста є підвищення матеріального рівня та якості життя членів міської громади. Досягнення цієї мети забезпечується стійким розвитком міста; підвищенням зайнятості; покращенням економічної ситуації; підвищенням привабливості міста як сприятливого місця для життя, роботи та відпочинку; забезпеченням належного рівня екологічної безпеки; розвитком регіонального партнерства, зміцненням основ міської демократії.

4. Хід виконання стратегічного плану розвитку міста щорічно розглядається міською радою та її виконкомом і, за необхідністю, коригується.

5. З метою розробки та моніторингу реалізації стратегічного плану розвитку міста, його економічних та соціальних складових, міською радою створюється Комісія стратегічного розвитку міста зі статусом дорадчого органу при міській раді. До складу Комісії входять у рівних долях представники міської ради, комерційних структур та некомерційних організацій.

Стаття 92. Програма соціально-економічного та культурного розвитку міста

1. Програма соціально-економічного та культурного розвитку міста передує створенню проекту бюджету та щорічно розробляється відповідно до стратегічного плану розвитку міста на основі даних розвитку за останній звітний період, прогнозу соціально-економічного та культурного розвитку до кінця року і планів розвитку економіки та соціальної сфери міста наступного року.

2. Програма соціально-економічного та культурного розвитку міста розробляється виконавчим комітетом за участю депутатів, депутатських комісій, депутатських фракцій, а також громадян, органів самоорганізації населення, громадських організацій та інших об'єднань громадян і затверджується міською радою на черговий фінансовий рік.

Програма містить:

- 1) цілі розвитку міста на наступний рік;
- 2) техніко-економічне обґрунтування;
- 3) прогноз очікуваних соціально-економічних, культурних та екологічних результатів реалізації програми;
- 4) основні інноваційні рішення у сферах управління, технологічного та інформаційного забезпечення, соціального захисту, залучення громадян до процесів самоврядування тощо;
- 5) відомості про замовників та виконавців програми;
- 6) відомості про обсяги та джерела фінансування капіталовкладень;
- 7) терміни та етапи виконання програми, відповідальних за виконання кожного завдання та досягнення запланованих показників;
- 8) інформаційно-пропагандистське, кадрове забезпечення програми та інші відомості, які необхідні для її виконання.

3. Проект програми соціально-економічного та культурного розвитку міста надається на розгляд та затвердження міською радою не пізніше за проект бюджету цього ж року.

4. Міський голова забезпечує підготовку та подання для розгляду міською радою проекту програми соціально-економічного та культурного розвитку міста, а за підсумками її виконання звітує міській раді.

Стаття 93. Фінансові ресурси міської громади та міського самоврядування

1. Фінансові ресурси міської громади складають кошти міського бюджету та міських позабюджетних і валютних фондів, кредитні ресурси, а також асигнування з державного та інших бюджетів.

2. Міська рада відповідно до чинного законодавства утворює міські спеціальні фонди, до яких включаються:

- доходи, одержані від заходів, організованих та фінансованих міською радою та її виконкомом;
- добровільні внески та пожертвування громадян, підприємств, установ та організацій;
- штрафи за забруднення навколишнього середовища, порушення санітарних норм і правил благоустрою на території міста, платежі, які виплачені у порядку компенсації збитку;
- штрафи за порушення рішень міської ради;
- інші позабюджетні кошти.

3. Міська рада утворює наступні позабюджетні фонди:

- соціального захисту населення;
- охорони природи;
- підтримки правопорядку;

- підтримки соціально-культурних установ;
- інші постійні та тимчасові фонди.

4. Міська рада має право:

- одержувати відповідно до законодавства України повну компенсацію за заподіяний неї збиток у випадках вилучення об'єктів власності міської громади та передачі їх в державну власність;
- вносити в органи державної влади і управління України подання на передачу або продаж у власність міської громади підприємств, їх структурних підрозділів, іншого майна, що знаходиться у державній власності.

Стаття 94. Загальні принципи фінансової діяльності міської громади

1. Фінансова діяльність міської громади має на меті:

- 1) створення механізмів регулювання, стимулювання та координації процесів економічного та соціального розвитку міста;
- 2) запровадження відповідних фіскальних інструментів, що дозволяють створювати механізми формування надійної бази власних надходжень та сприяють розвиткові економічних процесів на території міста;
- 3) забезпечення процесів надання громадських послуг у соціальній та житлово-комунальній сферах; формування системи соціального захисту населення, притаманної ринковій економіці;
- 4) сприяння розвиткові інвестиційних процесів, спрямованих на формування сучасної інфраструктури комунального господарства;
- 5) якісне виконання повноважень, делегованих органам міського самоврядування.

2. Фінансова діяльність міської громади відбувається на засадах:

- 1) планування фінансових ресурсів;
- 2) першочергового забезпечення потреб, які мають пріоритетне значення для розвитку міської громади та соціально-економічного благополуччя її членів;
- 3) врахування загальнодержавних інтересів;
- 4) прозорості, регулярного інформування, винесення на обговорення питань фінансового планування, інвестиційної діяльності, проектів міського бюджету та забезпечення доступу до здійснення контролю з боку громадськості;
- 5) застосування новітніх технологій у здійсненні фінансового менеджменту та використання широкого спектру сучасних фінансових інструментів.

Стаття 95. Планування фінансових ресурсів

1. З метою оптимального вирішення питань, що належать до відання міського самоврядування, та закладення чітких бюджетних орієнтирів, органи міського самоврядування запроваджують систему середньострокового фінансового планування, що передбачає фінансовий розвиток громади на період п'ять років.

2. Фінансовий план містить прогнозовані бюджетні видатки та надходження, а також пропоновані заходи щодо забезпечення бюджетної збалансованості у наступних роках. Основою для планування фінансових ресурсів має бути інвестиційна програма, яка розробляється виконкомом та затверджується міською радою. Фінансовий план та інвестиційна програма щороку коригуються відповідно до потреб розвитку міської громади.

3. Фінансове планування базується на виявленні визначальних факторів перспективного розвитку та обґрунтуванні рішень і програм, що впливатимуть на визначення перспективних завдань та планування видатків.

Стаття 96. Позики міської громади

1. Позики міської громади є важливим інструментом формування інвестиційних джерел на відновлення соціальної інфраструктури, зокрема інфраструктури комунального господарства міської громади.

2. Позики територіальної громади оформляються у вигляді цінних паперів, емісія яких реєструється державними органами в порядку, встановленому законом.

3. Міська рада визначає формати економічного обґрунтування та планування емісії цінних паперів, умови проведення передплати на них, а також порядок їх обігу на біржовому ринку.

4. Міська рада затверджує положення про тендерну раду з питань розміщення міських позик, а також регламентує процеси обрання радників.

5. Випуск позик міської громади має базуватися на таких засадах:

- 1) створення системи надійних гарантій щодо повернення позик;
- 2) орієнтація на випуск довгострокових боргових зобов'язань;
- 3) диверсифікація розміщення цінних паперів;
- 4) цільове спрямування залучених коштів на реалізацію затверджених міською радою інвестиційних проектів, що мають відповідне технічне обґрунтування, терміни самоокупності та визначені джерела відшкодування коштів;
- 5) встановлення граничного обсягу емісії позик міської громади;
- 6) прозорості та громадського контролю за розробкою планів випуску, процесами обрання радників, використання коштів, роботою тендерної ради.

Стаття 97. Повноваження органів міського самоврядування щодо фінансових зобов'язань

1. Органи міського самоврядування беруть на себе зобов'язання щодо виплати коштів на здійснення інвестицій та заходів, спрямованих на їх залучення, лише у тому випадку, якщо це передбачено положеннями бюджетного планування.

2. Обсяги фінансових зобов'язань розраховуються відповідно до передбачених бюджетних можливостей наступних трьох років.

3. У виняткових випадках калькуляція зобов'язань може здійснюватися на весь період реалізації інвестиційного проекту. Органи міського самоврядування беруть на себе такі зобов'язання лише за умов наявності виважених та переконливих розрахунків, які свідчать про те, що досягти зазначених зобов'язань не несуть загрози розбалансування бюджетів наступних років.

4. Повноваження органів міського самоврядування щодо надання зобов'язань діють до затвердження бюджету наступного року.

Стаття 98. Участь органів міського самоврядування у фінансово-кредитних відносинах

1. Міська рада відповідно до законодавства може випускати міські позики, лотереї та цінні папери, одержувати позики з інших бюджетів на покриття тимчасових касових розривів з їх погашенням до кінця бюджетного року, а також одержувати кредити в банківських установах.

2. Міська рада може здійснювати комунальні запозичення, тобто позики і кредити, які залучаються на умовах повернення на певний термін від фізичних та юридичних осіб, по яких виникають боргові зобов'язання міської ради як позичальника або гаранта погашення позик іншими позичальниками. Комунальні запозичення міської ради можуть бути внутрішніми та зовнішніми.

3. Внутрішні запозичення – це позики і кредити, які залучаються від фізичних та юридичних осіб, які згідно чинному законодавству є резидентами України, відносно яких виникають боргові зобов'язання міської ради як позичальника або гаранта погашення позик іншими позичальниками.

4. Зовнішні запозичення – це позики і кредити, які залучаються від іноземних фізичних і юридичних осіб іноземних держав та органів самоврядування, міжнародних фінансово-кредитних організацій, які згідно чинному законодавству є нерезидентами України, відносно яких виникають боргові зобов'язання міської ради як позичальника або гаранта погашення позик іншими позичальниками.

5. Комунальні запозичення можуть залучатися лише для фінансування інвестиційної діяльності в місті і не можуть бути джерелом погашення існуючої заборгованості з комунальних запозичень.

6. Забезпеченням позики щодо комунальних запозичень може виступати комунальне майно, яке може бути відчужене згідно чинному законодавству, а також фінансові гарантії міської ради.

7. Міська рада може в межах, визначених чинним законодавством, створювати комунальні банки та інші фінансово-кредитні установи, виступати гарантом кредитів підприємств, установ та організацій, які належать комунальній власності міської громади, розміщувати кошти, що належать їм, в банках інших суб'єктів права власності, одержувати відсотки від їх доходів відповідно до закону із зарахуванням їх до прибуткової частини міського бюджету.

8. Місто може об'єднувати на договірних засадах свої фінансові ресурси з фінансовими ресурсами інших територіальних громад та з державними

фінансовими ресурсами з метою загального фінансування міських, регіональних або загальнодержавних програм.

9. Будь-яка фінансова діяльність органів міського самоврядування є відкритою і доступною для громадського контролю в установленому порядку.

Стаття 99. Бюджет міста

1. Бюджет міста – це план утворення та використання фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення функцій та повноважень міського самоврядування, а також для виконання делегованих державою повноважень, які передаються у визначеному законом порядку.

2. Органи міського самоврядування самостійно розробляють, затверджують і виконують бюджет міста відповідно до законів України та цього Статуту.

3. Самостійність бюджету міста гарантується власними та закріпленими за ним законом на стабільній основі загальнодержавними доходами, а також правом самостійно визначати напрями використання бюджетних коштів відповідно до законодавства.

4. Втручання державних органів у процес формування, затвердження та виконання бюджету міста не допускається, за винятком випадків, передбачених законом.

Стаття 100. Бюджетний процес

1. Бюджетний процес у місті Одесі - це встановлена законами України, цим Статутом діяльність органів міського самоврядування, що складається із формування, розгляду, затвердження, виконання та контролю за виконанням бюджету міста, а також порядок складання, розгляду та ухвалення рішень щодо звітів про виконання бюджету.

2. Бюджетний процес у місті Одесі базується на принципах достовірності, гласності, наочності та самостійності, повноти включення доходів і витрат до бюджету; обґрунтованості бюджетних показників; справедливого та неупередженого розподілу суспільного багатства між громадянами; цільового використання бюджетних коштів; гласності та прозорості; відповідальності учасників бюджетного процесу.

Стаття 101. Доходи бюджету міста

1. Доходи бюджету міста формуються за рахунок визначених законом власних джерел та закріплених загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

2. У прибутковій частині бюджету міста окремо виділяються доходи, необхідні для виконання самоврядних повноважень, доходи, необхідні для забезпечення виконання органами міського самоврядування делегованих законом повноважень органів виконавчої влади.

3. Бюджет міста ділиться на поточний бюджет та бюджет розвитку. Доходи бюджету розвитку формуються за рахунок частини податкових над-

ходжень, коштів, залучених від розміщення міських позик, а також інвестиційних субсидій з інших бюджетів.

4. Бюджет розвитку у складі бюджету міста може прийматися з дефіцитом, який покривається за рахунок комунальних запозичень.

5. У доходи бюджету міста зараховуються:

- міські податки і збори, окрім виключень, передбачених законодавством;
- надходження від закріплених законодавством окремих загальнодержавних податків або їх частини відповідно нормативам, затвердженим у встановленому законодавством порядку;
- фінансові ресурси (дотації, субсидії, субвенції та інші трансферти), передані місту з Державного бюджету безпосередньо або через обласний бюджет;
- фінансові ресурси, передані місту з Державного бюджету для здійснення визначених законодавством повноважень виконавчої влади;
- частина доходів від приватизації комунальної власності міської громади;
- надходження від міських позик та лотерей;
- надходження від оренди майна, яке належить до комунальної власності міської громади;
- прибуток підприємств, які знаходяться в комунальній власності міської громади (або частина прибутку, визначена рішенням міської ради);
- інші кошти, одержані від господарської діяльності органів міського самоврядування, та інші надходження, передбачені законодавством.

Стаття 102. Витрати бюджету міста

1. Витрати бюджету міста – це спрямування коштів на здійснення програм і заходів, передбачених відповідним бюджетом.

2. Витрати, які здійснюються міською радою на потреби міської громади, їх розмір та цільове призначення визначаються бюджетом міста.

3. Міська рада самостійно розпоряджається коштами бюджету міста, визначає напрями їх використання на користь міської громади.

4. У витратній частині бюджету міста окремо передбачаються витрати поточного бюджету і витрати бюджету розвитку.

5. Кошти поточного бюджету спрямовуються на фінансування установ та організацій, які утримуються за рахунок бюджетних асигнувань, і не відносяться до бюджету розвитку.

6. Кошти бюджету розвитку спрямовуються на здійснення інвестиційної та інноваційної діяльності, передбаченої програмою соціально-економічного розвитку міста, а також на фінансування субвенцій та інших витрат, пов'язаних з розширенням відтворенням.

7. До витрат бюджету розвитку належать:

- повернення запозичень, які залучалися до бюджету розвитку;

- капітальні вкладення; пошукові та науково-дослідні роботи;
- фінансування інвестиційних проєктів;
- участь у статутних фондах суб'єктів господарської діяльності.

8. Витрати міського бюджету розподіляються на дві частини: витрати, пов'язані з виконанням самоврядних повноважень, і витрати, пов'язані з виконанням делегованих законом повноважень органів виконавчої влади.

9. Бюджет міста виконується по витратах в одних і тих же пропорціях щодо загальної суми витрат відповідного бюджету, які затверджені міською радою.

10. Загальна сума витрат на обслуговування боргу відповідно угодам щодо комунальних запозичень не може перевищувати 15 відсотків витрат поточного бюджету у складі бюджету міста, які спрямовуються на виконання власних повноважень в поточному бюджетному періоді, у якому здійснюються комунальні запозичення.

11. Скорочення витрат бюджету міста здійснюється виключно міською радою, якщо в ході виконання бюджету за наслідками квартального звіту виникає недонадходження доходів більш ніж на 20 відсотків щодо суми, передбаченої бюджетним розписом.

12. Забороняється направляти витрати з бюджету міста на заходи в області правоохоронної діяльності, безпеки держави та національної оборони за винятком додаткових заходів, здійснення яких покладається законодавством України на місцеві органи самоврядування; на заходи в області зовнішньої політики і дипломатії держави; на фінансування політичних партій, рухів та організацій; на задоволення приватних інтересів.

13. При делегуванні виконання окремих функцій по життєзабезпеченню частини території міста органам самоорганізації населення їм мають бути передані на договірній основі відповідні бюджетні кошти по відповідних статтях витратної частини бюджету.

Стаття 103. Використання вільних бюджетних коштів

1. Доходи міського бюджету, одержані додатково при його виконанні, суми перевищення доходів над витратами, які утворилися в результаті збільшення надходжень до бюджету або економій у витратах, вилученню не підлягають, окрім випадків, передбачених законом. Рішення про використання цих коштів ухвалюється міською радою. Використання цих коштів до рішення міської ради заборонено.

2. Міська рада затверджує у складі бюджету міста понад передбачені витрати обсяги оборотної касової готівки за рахунок залишків коштів бюджету на початок фінансового року, але не більше ніж 2,0% від витратної частини запланованого бюджету.

3. Оборотна касова готівка може бути використана на покриття тимчасових касових розривів і повинна бути відновлена в тому ж самому році в обсязі, який прийнятий при затвердженні бюджету.

4. Міська рада може ухвалювати рішення щодо вкладення вільних коштів в акції, цінні папери і т.п.

Стаття 104. Збалансування доходів і витрат бюджету міста

1. Бюджет міста повинен бути достатнім для забезпечення населення послугами, рівень яких не нижче за рівень мінімальних соціальних стандартів, встановлених законодавством, і для виконання органами міського самоврядування наданих їм законом повноважень.

2. При забезпеченні збалансування доходів і витрат міського бюджету не враховуються вільні залишки бюджетних коштів, порядок використання яких передбачений цим Статутом.

3. З метою збалансованості бюджету міста міська рада може встановлювати граничний розмір його дефіциту.

Стаття 105. Бюджетне послання

1. Бюджетне послання – це документ, який визначає структуру витрат і доходів бюджету міста, пріоритети бюджетної політики органів міського самоврядування на наступний бюджетний рік, на основі якого виконавчий комітет розробляє проект міського бюджету на наступний бюджетний рік.

2. До 1 липня року, який передує бюджетному року, міський голова представляє депутатам і публікує в засобах масової інформації міської ради бюджетне послання і проект програми соціально-економічного та культурного розвитку міста. У бюджетному посланні визначаються параметри бюджету міста наступного року, коментуються статті, роз'яснюються його характерні особливості, відмінності від попереднього, завдання по удосконаленню процесу виконання бюджету, аналіз заборгованості (дефіциту бюджету) та шляху її подолання.

3. Показники бюджету в бюджетному посланні надаються у вигляді порівняльних характеристик по відношенню до попереднього бюджету, з обов'язковим аналізом змін.

4. Окремими статтями в бюджетному посланні розшифровується фінансування програми соціально-економічного та культурного розвитку міста, витрати на утримання органів міського самоврядування.

5. Бюджетне послання затверджується міською радою.

6. Бюджетне послання обговорюється на громадських слуханнях, які є обов'язковою процедурою бюджетного процесу і формою залучення громадян до складання проекту бюджету міста.

Стаття 106. Проект бюджету міста

1. Розробка проекту бюджету міста починається за шість місяців до початку відповідного фінансового року відповідно до затвердженого міським головою організаційного плану роботи по складанню бюджету.

2. Виконавчі органи міської ради на основі прогнозу і концепції програми соціально-економічного і культурного розвитку міста, проектів фінансового

плану, фінансових планів підприємств і господарських організацій, планів доходів і кошторисів витрат бюджетних установ і нормативів відрхувань від загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів, складають проект бюджету міста та подають його на розгляд міської ради до 10 грудня.

3. Основними показниками проекту бюджету міста є:

- основні завдання і функції, які має забезпечити орган міського самоврядування в рамках власних повноважень;

- перелік делегованих повноважень, які покладено на орган міського самоврядування у наступному році;

- прогнозований обсяг витрат на виконання власних повноважень органу міського самоврядування;

- прогнозований обсяг витрат на виконання делегованих повноважень органів виконавчої влади органами міського самоврядування;

- загальний обсяг прогнозованих витрат наступного року;

- загальний обсяг прогнозованих доходів наступного року;

- прогнозований обсяг витрат поточного бюджету наступного року;

- прогнозований обсяг доходів поточного бюджету наступного року;

- прогнозований обсяг витрат бюджету розвитку наступного року;

- прогнозований обсяг доходів бюджету розвитку наступного року;

- структура прогнозованих витрат поточного бюджету і бюджету розвитку;

- структура прогнозованих доходів поточного бюджету і бюджету розвитку;

- обсяг прогнозованих власних доходів бюджету міста;

- доходи, передані бюджету міста з інших бюджетів;

- плановий обсяг трансфертів, переданих до бюджету міста з бюджетів інших рівнів;

- обсяг доходів бюджету міста, які передаються іншим територіальним громадам та органам самоорганізації населення з метою фінансування переданих повноважень;

- обсяг трансфертів, переданих з бюджету міста до бюджетів вищих рівнів;

- витрати, необхідні на наступні бюджетні періоди для завершення проектів, які враховані в бюджеті, якщо проект виходить за рамки одного бюджетного періоду, а також поточні витрати бюджету, які будуть потрібні після закінчення проекту.

4. У проекті рішення міської ради про бюджет відображаються всі без виключення доходи і витрати відповідного бюджету. Якщо сума витрат по окремій статті (частині, пункту, підпункту) складає більше 0,01% загальної суми витрат бюджету, ці витрати підлягають подальшій деталізації.

5. Кошторис витрат на забезпечення діяльності міської ради включається в проект бюджету міста окремою статтею.

6. До проекту бюджету міста додаються:

- пояснювальна записка до проектів бюджетних документів;
- фінансовий план;
- проекти програм розвитку;
- обґрунтування необхідності міських позик;
- порядок і терміни проведення тендерів на місцеві закупівлі та фінансування міських проектів;
- проект програм приватизації державних і комунальних підприємств на наступний бюджетний період;
- інформаційно-аналітичні, статистичні матеріали про соціально-економічний та екологічний стан міста.

7. Прогноз соціально-економічного та культурного розвитку міста - це система вірогідних показників, які можуть бути досягнуті в соціально-економічному розвитку міської громади. Прогноз може передбачати альтернативні варіанти соціально-економічного розвитку міської громади. Система показників, які є прогнозом соціально-економічного розвитку міської громади, визначається і формується на основі виявлення основних тенденцій соціально-економічного розвитку міста.

8. Фінансовий план міської ради складається на найближчі п'ять років і повинен відображати: джерела доходів і заходи, за допомогою яких вони будуть одержані в найближчі п'ять років, та основні витрати органів міського самоврядування, їх галузеву та функціональну структуру.

9. Проект бюджету міста на наступний рік служить базовою основою для розробки фінансового плану на наступні за бюджетним роком чотири роки. Фінансовий план в наступний за бюджетним роком період має прогнозний характер, в ньому повинні бути відображені інвестиційні програми, які здійснюватимуться впродовж двох і більше років.

10. Бюджетний календар (графік бюджетного процесу) є показником основних етапів здійснення бюджетного процесу і реалізації бюджетних процедур з вказівкою конкретної дати, місяця проведення заходів, пов'язаних з бюджетним процесом та відповідальних за це осіб.

11. Розрахунки до проекту бюджету повинні вміщати детальні обґрунтування можливості отримання доходів бюджету і доцільність здійснення тих або інших витрат. Що стосується доцільності здійснення витрат, то повинні бути враховані такі чинники, як необхідність раціоналізації витрат, їх ефективність, а також соціальна справедливість.

12. Пояснювальна записка до проекту бюджету міста є аналітичним описом основних цілей і завдань, які ставлять органи міського самоврядування на наступний бюджетний рік. Вона також містить коментар порядку формування прибуткової частини бюджету і здійснення його витрат.

13. Обґрунтування необхідності міських позик визначає доцільність, основні цілі та умови розміщення міських позик і залучення інших кредитних ресурсів. У цьому документі визначаються обсяги міських позик, порядок їх використання, а також умови гарантування, терміни повернення та джерела погашення, зокрема, за рахунок бюджету, резервних (страхових) фондів, доходів, одержаних від реалізації проектів.

Стаття 107. Ухвалення бюджету та контроль за його виконанням

1. Бюджетний період – це один календарний рік, який починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.

2. Міський бюджет на наступний рік затверджується рішенням міської ради в місячний термін після затвердження державного бюджету України.

3. Якщо на початок нового бюджетного періоду не ухвалено рішення міської ради про міський бюджет цього бюджетного періоду, подовжується дія рішення про відповідний бюджет минулого бюджетного періоду на наступних умовах: щомісячні витрати з відповідного бюджету не перевищують 70 відсотків 1/12 обсягу витрат минулого бюджету міста, затверджених рішенням міської ради про бюджет міста минулого бюджетного періоду (окрім витрат на обслуговування боргу, які здійснюються в повному обсязі планових витрат на поточний бюджетний період).

4. У разі затвердження бюджету міста на черговий бюджетний період з дефіцитом, рішенням міської ради про бюджет міста затверджуються джерела фінансування дефіциту бюджету.

5. Джерелами фінансування дефіциту бюджету є комунальні внутрішні та зовнішні запозичення.

6. До ухвалення рішення міської ради про міський бюджет на поточний бюджетний період забороняється здійснення комунальних запозичень та припиняється здійснення витрат з бюджету розвитку (окрім погашення основної суми боргу по комунальних запозиченнях). Також забороняється формувати резервний фонд міста і фінансувати витрати з цього фонду.

7. Зміни в рішенні міської ради про бюджет вносяться на загальних підставах і в тому ж порядку згідно чинному законодавству.

8. Контроль за виконанням бюджету і використанням виконавчими органами міської ради коштів позабюджетних фондів здійснює міська рада, яка самостійно визначає організаційні форми здійснення такого контролю.

9. Міською радою щомісячно здійснюється контроль за пропорційним фінансуванням витрат бюджету.

10. Місячний звіт про виконання бюджету міста, зокрема суми витрат з резервного фонду з обґрунтуванням їх необхідності, економічності, ефективності та використання коштів спеціальних фондів представляються фінансовим управлінням виконавчому комітету міської ради. Виконавчий орган міської ради представляє місячний звіт про виконання бюджету в міську раду не пізніше 7 числа місяця, наступного за звітним.

11. Квартальний звіт про виконання бюджету міста надається фінансовим управлінням виконавчому комітету міської ради, який представляє квартальний звіт про виконання бюджету міській раді у термін не пізніше 15 днів після закінчення звітного кварталу.

12. Річний звіт про виконання бюджету міста надається фінансовим управлінням виконавчому комітету міської ради, який представляє річний звіт про виконання бюджету міській раді не пізніше 1 березня року, наступного за звітним.

13. Річний звіт про виконання бюджету міста включає:

- баланс виконання бюджету міста;
- звіт про виконання бюджету міста;
- звіт про виконання захищених статей бюджету міста;
- звіт про рух позабюджетних коштів бюджетних установ;
- звіт про кредиторську та дебіторську заборгованість бюджетних установ, які утримуються за рахунок коштів міського бюджету;
- звіт про використання коштів резервного фонду виконавчих органів міської ради;
- звіт по мережі бюджетних установ та їх штати;
- звіт про комунальні запозичення;
- звіт про бюджетні позики, надані і повернені у звітному бюджетному періоді в розрізі одержувачів бюджетних позик.

14. Звіт, який представляється на затвердження міській раді, повинен відповідати за формою відповідному бюджету того бюджетного періоду, за який подається звіт.

15. Розгляд та ухвалення рішень щодо схвалення витрат з резервного фонду здійснює міська рада на найближчій сесії.

16. Поточний контроль здійснюється під час розгляду окремих питань виконання бюджету на засіданнях комісій, робочих груп, через депутатські запити, громадські слухання.

17. Рішення міської ради про затвердження бюджету міста і сам бюджет, публікуються для інформування міської громади.

18. У разі, коли рада не затверджує бюджет, міський голова вживає погоджувальні процедури, передбачені „Положенням про бюджетний процес”, яке затверджується міською радою та є складовою цього Статуту (додаток 34).

Стаття 108. Особливості затвердження та виконання бюджету міста в разі несвоєчасного його прийняття

1. Якщо до початку нового бюджетного періоду не прийнято відповідного рішення про бюджет міста, виконавчий комітет міської ради має право:

1) здійснювати витрати з бюджету лише на цілі, що визначені у рішенні про бюджет міста на попередній бюджетний період у межах 1/12 обсягу витратків, визначених зазначеним рішенням,

2) забороняється проводити капітальні видатки до прийняття рішення на поточний бюджетний рік.

Стаття 109. Відповідальність за порушення бюджетного процесу

1. Порушеннями бюджетного процесу є:

- використання коштів бюджету на цілі, не передбачені в бюджеті міста, або в обсягах, які перевищують межі витрат, затверджені в ньому;
- невиконання умов пропорційного фінансування витрат;
- невчасне і неповне надання звітності про виконання бюджету, як це передбачено цим Статутом;
- невиконання вимог щодо обліку, звітності та внутрішнього контролю за бюджетними коштами;
- надання недостовірних звітних даних про виконання бюджету, які втаюють засоби, необхідні для сплати до бюджету;
- порушення інших правил і процедур, встановлених законодавством України та цим Статутом щодо порядку витрачання коштів бюджету, що веде до незаконних витрат;
- незастосування заходів до підлеглих органів і підлеглих осіб, які зробили вказані в цій статті порушення.

2. За вказані в цьому розділі порушення посадові особи виконавчих органів несуть дисциплінарну, адміністративну та кримінальну відповідальність відповідно до чинного законодавства та цього Статуту.

3. У разі ненадання звітів у встановлений термін, відхилення звітів про виконання бюджету (або незатвердження їх) міська рада повинна вказати причини та звернутися в правоохоронні органи для перевірки обставин порушень бюджетного процесу із залученням до відповідальності винних посадових осіб.

4. У разі ухвалення судового рішення, яке встановлює винність відповідальних посадових осіб, міська рада ухвалює рішення про недовіру цим особам.

5. Рішення про вжиття стягнення за бюджетне правопорушення може бути оскаржено особою в порядку, встановленому законом. Рішення може бути оскаржено в органі, який його виніс, або в суді впродовж 10 днів з дня його винесення, якщо інше не передбачено законом.

6. Оскарження рішення про вжиття стягнення за бюджетне правопорушення не зупиняє виконання вказаного рішення.

7. У разі визнання судом рішення про вжиття заходів стягнення за бюджетне правопорушення незаконним, особі, щодо якої його було винесено, перераховуються недоотримані бюджетні кошти та поновлюються інші обмежені таким рішенням права.

8. Рішення суду може бути оскаржено в порядку, встановленому законом.

Стаття 110. Міські податки та збори

1. Міська рада відповідно до закону може встановлювати місцеві податки та збори – обов'язкові внески до міського бюджету, що здійснюються фізичні та юридичні особи.

2. Міська рада самостійно встановлює місцеві податки та збори відповідно до визначеного законом переліку й у межах граничних розмірів ставок. Міська рада може встановити:

- 1) комунальний податок;
- 2) податок на рекламу;
- 3) податок на продаж імпортованих товарів;
- 4) збір за паркування автомобілів;
- 5) ринковий збір;
- 6) збір за видачу ордера на квартиру;
- 7) збір із власників собак;
- 8) збір за право використання місцевої символіки;
- 9) збір за право проведення кіно- й телезйомок;
- 10) збір за проведення місцевих аукціонів, конкурсного розпродажу лотерей;
- 11) збір за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі;
- 12) інші місцеві податки та збори, передбачені законом.

3. За рішенням загальних зборів можуть вводитися місцеві збори на основі добровільного самооподаткування членів міської громади, які мешкають на відповідній території міста.

4. Механізм справляння та порядок сплати місцевих податків та зборів до міського бюджету визначається „Положенням про міські податки і збори”, яке затверджує міська рада і яке є складовою цього Статуту (додаток 35).

5. Міська рада в межах своїх повноважень має право запроваджувати пільгові податкові ставки, повністю скасовувати окремі місцеві податки та збори або звільняти від їх сплати певні категорії платників та надавати відстрочки у сплаті місцевих податків і зборів.

Стаття 111. Муніципальне замовлення

1. Муніципальне замовлення (контракт) – це договір, укладений органом міського самоврядування в режимі тендерних торгів з фізичними або юридичними особами з метою забезпечення потреб членів міської громади, передбачених у витратах міського бюджету.

2. Виконавцем муніципальних замовлень може бути юридична або фізична особа, яка пропонує найбільш вигідні для міської громади умови.

3. Усі закупівлі товарів і послуг за рахунок міського бюджету та позабюджетних коштів здійснюються на конкурсній основі відповідно до “Положення

про порядок організації та проведення торгів (тендерів)”, яке затверджується міською радою і є складовою цього Статуту (додаток 36).

4. Міська рада затверджує терміни проведення закупівель товарів і послуг для тих комунальних підприємств, робота яких має сезонний характер.

5. Порушення з боку посадової особи міської влади порядку закупівель товарів і послуг, внаслідок чого бюджет міста зазнав або міг зазнати збитки, є підставою для розгляду питання про притягнення цієї посадової особи до відповідальності аж до звільнення за підозрою в корупції.

Стаття 112. Соціальне замовлення

1. Для розв’язання комплексних соціальних проблем міста, які зачіпають широкі верстви населення або певні соціальні групи і через це є пріоритетними та вимагають вжиття невідкладних заходів, міська рада використовує механізм соціального замовлення.

2. Соціальне замовлення – це комплекс заходів організаційно-правового характеру з розробки та реалізації силами некомерційних організації соціальних проектів за рахунок бюджетних та інших коштів шляхом укладення соціальних контрактів на конкурсній основі.

3. До складу некомерційних організацій, які можуть брати участь у конкурсі соціальних проектів та отримати статус виконавців соціального замовлення, належать громадські та благодійні організації, які офіційно діють на території міста, а також органи самоорганізації населення, зареєстровані в установленому законом порядку.

4. Разом із прийняттям програми соціально-економічного та культурного розвитку міста міська рада приймає програму розв’язання пріоритетних соціальних проблем міста Одеси із використанням механізму соціального замовлення, яка містить перелік пріоритетних соціальних проблем для розв’язання, основні вимоги до соціальних проектів та обсяги їх бюджетного фінансування.

5. Нормативною основою для реалізації на території міста механізму соціального замовлення є Конституція, закони та інші нормативні акти України, а також „Положення про соціальне замовлення в місті Одесі”, яке затверджується міською радою і є складовою цього Статуту (додаток 37).

РОЗДІЛ VII. ДІЯ СТАТУТУ

Стаття 113. Правові основи прийняття та дії Статуту

1. Статут та інші юридичні документи, видані органами міського самоврядування в межах своєї компетенції та зареєстровані в органах юстиції, визнаються по всій території України.

2. Юридичні документи, видані за межами міста з дотриманням законодавства України, признаються на території міста.

3. У разі видання органами міського самоврядування правових актів з питань, віднесених до ведення органів державної влади, а також при суперечності нормативних та інших актів міста законам та актам обласних органів виконавчої влади та обласних органів місцевого самоврядування, прийнятих відповідно до власної компетенції та у сфері делегованих повноважень, застосовуються останні.

Стаття 114. Порядок прийняття та введення у дію Статуту

1. Статут приймається міською радою або безпосереднім волевиявленням членів міської громади на міському референдумі після широкого, гласного обговорення його концепції та проекту.

2. Після ухвалення Статуту міською радою або міським референдумом та реєстрації в органах юстиції у встановленому законом порядку Статут має набувати найвищої юридичної сили по відношенню до інших актів, які приймаються в системі міського самоврядування Одеси.

Стаття 115. Межі дії Статуту

1. Дія Статуту розповсюджується на всю територію міста. Окремі положення Статуту відповідно до закону можуть діяти і на приміській території.

2. Статут відповідає положенням Конституції України, Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, іншим законам України.

3. Ніщо в нормах цього Статуту не може розглядатися як обмеження для застосування законодавства України або міжнародних договорів, ратифікованих Україною, які регулюють або регулюватимуть правовідносини у сфері місцевого самоврядування, а також у сфері прав і свобод громадян.

4. У разі невідповідності окремих положень Статуту чинному законодавству діють норми останнього, які мають вищу юридичну силу.

5. Додатки (положення), які відповідно до вимог цього Статуту розробляються і затверджуються міською радою, є невід'ємною складовою цього Статуту і мають автентичну з ним юридичну силу.

6. Правові акти органів міського самоврядування та їх посадових осіб, які суперечать цьому Статуту, не підлягають застосуванню і виконанню.

7. Посилання на конкретні статті чинного законодавства, наявні в тексті цього Статуту, не мають абсолютного характеру і можуть змінюватися залежно від зміни законодавчих актів. Зміни і доповнення, додатки (положення) до Статуту, які передбачають приведення його у відповідність з положеннями Конституції України і чинного законодавства, вносяться міською радою за пропозицією міського голови в двомісячний термін після вступу у силу цих актів, або в терміни, визначені цими актами.

8. Рішення про невідповідність нормативних актів міського самоврядування цьому Статуту ухвалюється судом загальної юрисдикції на звернення міського голови або не менше ніж однієї п'ятої частини від загального складу депутатів міської ради.

9. Офіційне тлумачення положень Статуту може давати лише міська рада.

10. Рішення міської ради, в яких дається тлумачення цього Статуту, є обов'язковими для застосування та виконання у межах території, що знаходиться під юрисдикцією міської ради.

11. Статут є постійним чинним актом і не підлягає перезатвердженню новообраним складом міської ради.

12. Статут набуває чинності після його офіційної публікації в газеті “Одеський вісник”.

13. Протягом терміну, вказаному в рішенні про затвердження Статуту, з моменту його офіційної публікації міська рада здійснює розробку та затвердження передбачених Статутом додатків (положень), а також по мірі затвердження положень формує передбачені цими положеннями органи та інституції.

14. Міська рада може приймати й інші зміни та доповнення, у тому числі у вигляді додатків (положень) до Статуту.

15. Статут міської громади публікується в газеті “Одеський вісник” та видається у вигляді окремої брошури в кількості, достатній для задоволення потреб міської громади.

Стаття 116. Порядок внесення змін та доповнень до Статуту

1. Внесення змін та доповнень до цього Статуту здійснюється міською радою.

2. Рішення міської ради про внесення змін та доповнень, зокрема додатків (положень) до Статуту приймаються більшістю голосів депутатів від загального складу міської ради.

3. Проект нормативного акту про внесення змін до Статуту вноситься в міську раду міським головою або не менше ніж третиною депутатів міської ради, або групою членів міської громади у порядку місцевої ініціативи (за наявності не менше 500 підписів жителів міста).

4. Про внесення змін до Статуту міський голова в п'ятиденний термін повідомляє орган, що здійснив реєстрацію Статуту.

Стаття 117. Порядок видання офіційних текстів Статуту та його зберігання

1. Офіційні тексти цього Статуту видаються за рахунок коштів міського бюджету на українській, російській мовах, а також на мовах тих національних меншин, які компактно проживають в Одесі і подають про це клопотання (петицію) в міську раду від імені своєї общини.

2. Офіційні тексти Статуту зберігаються у міського голови, у секретаря міської ради та в її архіві.

Стаття 118. Перехідні положення

1. Після затвердження цього Статуту за рішенням міської ради впродовж встановленого терміну виконавчий комітет за участю депутатських комісій та інших зацікавлених учасників готує і вносить на розгляд міської ради проекти положень, наведених у додатках.

2. Після офіційного вступу у дію цього Статуту міській голова доручає виконавчому комітету міської ради за участю депутатських комісій:

- здійснити у певний термін ревізію усієї нормативно-правової бази органів міського самоврядування та відмінити або змінити ті нормативно-правові акти виконкому, які суперечать цьому Статуту;

- підготувати пропозиції міській раді щодо відміни або зміни тих нормативно-правових актів міської ради, які суперечать цьому Статуту;

- організувати та здійснити контроль за проведенням підприємствами, установами та організаціями міста усіх форм власності своїх нормативних та організаційно-розпорядчих актів у відповідність цьому Статуту;

- здійснити заходи, пов'язані з широким ознайомленням міської громади із Статутом, роз'ясненням його положень, прав та обов'язків членів міської громади, організувати публікацію коментарів фахівців.

Стаття 119. Контроль за додержанням Статуту та його зберігання

Контроль за додержанням Статуту здійснюють міська рада, міський голова та інші особи в порядку, передбаченому цим Статутом і чинним законодавством України.

В. І. Брудний, А. С. Крупник, О. С. Орловський

ИНФОРМАЦИЯ ОБ ОДЕССКОЙ ГОРОДСКОЙ ОБЩЕСТВЕННОЙ ОРГАНИЗАЦИИ «ЛИЦОМ К ЛИЦУ»

Одесская городская общественная организация «Лицом к лицу» зарегистрирована 18 июня 2002 года.

Главной целью деятельности организации является защита и реализация конституционных прав жителей города Одессы.

Результатами проектов, которые реализованы или реализуются сейчас организацией, стало значительное повышение уровня осведомленности населения г. Одессы относительно аспектов локальной демократии и местного самоуправления, повышение уровня участия граждан в процессах принятия решений, защиты их прав и интересов, значительное увеличение роли органов самоорганизации населения в управлении городом, налажено плодотворное взаимодействия между органами СОН и местной властью; развитие профессионализма и способностей актива органов СОН и т.п.

В 2003 году на базе ОГОО «Лицом к лицу» создан **Центр организационно-методической поддержки органов самоорганизации населения**, который оказывает такие бесплатные услуги:

- юридическое консультирование по вопросам защиты прав и отстаивания совместных интересов жителей города;
- помощь при создании органов самоорганизации населения;
- бухгалтерское сопровождение деятельности органов самоорганизации населения;
- издание методической, аналитической литературы, информационных материалов;
- организационная и правовая поддержка органов самоорганизации населения;
- предоставление информационной помощи.
- проведение кампаний лоббирования интересов жителей Одессы в городском совете.

Услугами Центра пользуются представители 47 городов Украины. Он координирует и оказывает всестороннюю поддержку всем органам самоорганизации населения Одессы, которые охватывают в своей деятельности более 500 тыс. жителей.

На базе Центра организационно-методической поддержки регулярно проходят конференции, семинары, тренинги, рабочие встречи для членов комитетов самоорганизации, общественных организаций, инициативных групп, работников органов местной власти Одессы и других городов.

Благодаря принятию Одесским городским советом **проектов решений**, разработанных сотрудниками организации:

- определен механизм создания органов самоорганизации населения в Одессе, обеспечены гарантии их деятельности;
- впервые в Украине органы самоорганизации населения получили возможность получать отдельные полномочия городского совета, финансы и имущество;
- наиболее крупные комитеты общественности в течение месяца со дня своей регистрации получают помещение для своей работы со стоимостью арендной платы 1 гривна в год.
- в бюджете города выделено финансирование для органов самоорганизации населения.

Кроме этого, были разработаны и поданы на рассмотрение Верховной Рады Украины поправки к законодательству Украины, касающиеся статуса, процедур создания и деятельности органов самоорганизации населения.

ОГОО «Лицом к лицу» также выпускает ежемесячную благотворительную газету «Соседский вестник» тиражом 10 000 экземпляров. На ее страницах освещаются правовые аспекты самоорганизации населения, примеры защиты жителями своих прав, влияния на решения власти и ход реформ, эффективной деятельности общественных организаций и органов самоорганизации, обсуждаются ситуации нарушения прав членов территориальной громады.

Координаты ОГОО «Лицом к лицу»:

65014, Украина, г. Одесса, ул. Маразлиевская, 38.

Тел./факс: +38 (048) 738-68-30.

E-mail: facetoface@gt.com.ua или alexorl@rambler.ru

<http://www.facetoface.com.ua/>

ИНФОРМАЦИЯ ОБ ОДЕССКОМ ОБЩЕСТВЕННОМ ИНСТИТУТЕ СОЦИАЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Одесский общественный институт социальных технологий (далее – Институт) **создан в 1999 году** как региональная общественная неприбыльная организация на базе опыта деятельности Лаборатории новых социальных технологий Одесского городского Центра социальной помощи, Одесской Ассоциации Милосердия и Центра социально-культурного развития г. Одессы. Институт объединяет представителей науки, культуры, медицины, образования, государственного управления, самоорганизации населения.

Институт является «мозговым центром» **видит свою миссию** в том, чтобы научно обоснованно представлять и защищать интересы граждан во взаимоотношениях с государственными, коммерческими и некоммерческими структурами. При этом Институт не ограничивается исследованием причин тех или иных социальных проблем, а разрабатывает их решения и внедряет эти разработки в жизнь.

За время своей деятельности Институт **осуществил около 100 проектов**, направленных на защиту прав граждан, профессиональный рост и развитие трудовых коллективов, поддержку социально уязвимых групп населения, реализацию социальной ответственности бизнеса, развитие самоорганизации населения, межсекторного партнерства, улучшение деятельности органов государственной власти и местного самоуправления, социально-экономическое развитие громад и др.

Среди наиболее крупных разработок Института, которые **уже внедрены или находятся в стадии внедрения**, можно назвать:

- механизм социального заказа, который позволяет органам власти привлекать на конкурсной основе некоммерческие организации для решения приоритетных проблем за счет бюджетных и небюджетных средств;
- методика социальной диагностики, которая позволяет выявлять наиболее острые социальные проблемы в составе любой социальной группы и всей территориальной громады и определять пути их решения;
- система содействия активному долголетию людей пожилого возраста, позволяющая им дольше сохранять свою работоспособность, чувствовать свою нужность обществу, преодолевать тоску и одиночество;
- система стимулирования участия коммерческих и некоммерческих структур в выполнении местных социальных программ, включающая в том числе механизмы реализации социальной ответственности бизнеса;
- первая редакция Устава территориальной громады города Одессы с широким участием общественности на всех стадиях его создания;

- участие в разработке и лоббировании принятия Одесским городским советом Программы содействия развитию самоорганизации населения в г. Одессе на 2007-2011 гг.
- участие в совершенствовании и развитии законодательной, нормативной и организационно-методической базы самоорганизации населения в Украине.

Специалисты Института непосредственно **участвовали** в подготовке и проведении более сотни научно-практических конференций, семинаров, тренингов по самым актуальным вопросам становления в Украине гражданского общества и развития взаимодействия между некоммерческими организациями, бизнесом и органами власти.

Институт вместе со своим ближайшим партнером – Одесской городской общественной организацией «Лицом к лицу» выступил учредителем Всеукраинской Ассоциации содействия самоорганизации населения, плодотворно сотрудничает с Одесским региональным институтом государственного управления НАГУ при Президенте Украины, Одесским городским советом, Одесской областной и районными государственными администрациями в Одесской области, а также Институтом реформ и другими государственными и негосударственными структурами в Украине. Институт поддерживает также тесные деловые контакты со своими партнерами в Польше, Великобритании, США.

Результаты проведенных Институтом исследований и его разработки широко используются в учебных курсах и курсах повышения квалификации в Одесском региональном институте государственного управления Национальной академии государственного управления при Президенте Украины, преподаваемых для руководителей и служащих органов государственной власти и местного самоуправления.

Координаты Института:

65023, Украина, г. Одесса, Соборная площадь, 10/11.

Тел./факс: +38 (048) 726-65-25; 732-30-10.

Е-mail: krouppnik@tm.odessa.ua

